

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego Roman Fengler
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 366

Poznań, piątek dnia 12 sierpnia 1932

Rok XXVII

Ameryka przeciw Japonii

Duże wrażenie wywołało niedawne przemówienie amerykańskiego sekretarza stanu dla spraw zagranicznych p. Stimsona na temat organizacji pokoju. P. Stimson mówił głównie o pakcie Kellogga, na którego zasadzie państwa z całego świata wyrzekły się w r. 1929 wojny, jako środka działania politycznego.

P. Stimson w mowie swojej stwierdził, że Stany Zjednoczone uważają pakt Kellogga nie tylko za deklarację pacyfistyczną, ale za formalnie obowiązujący traktat. Sankcję przeciwko tym, którzyby naruszyli pakt Kellogga, widzi p. Stimson w opinii światowej, co oczywiście przez państwa, realnie myślące o bezpieczeństwie, uważane jest za niewystarczające.

Celem wzmocnienia paktu Kellogga szereg państw, z Francją na czele, domagało się od dawna, by w braku sankcyj wprowadzić do paktu przepis, nakładający na jego sygnatarjuszy obowiązek przynajmniej porozumiewania się na wypadek naruszenia paktu, czyli wszczęcia przez jedno z państw kroków wojennych. P. Stimson uważa wprowadzenie takiego przepisu do paktu za zbędne, gdyż i tak system porozumiewania się państw, objętych paktem Kellogga, jest już w praktyce stosowany. Przykładem tego ma być stały kontakt, nawiązany między Stanami Zjednoczonymi a Ligą Narodów z okazji targu chińsko-japońskiego w Mandżurji, gdzie, jak daje do zrozumienia p. Stimson, pakt został naruszony.

Prasa francuska, z „Temps'em” na czele dopatruje się w oświadczeniu p. Stimsona ważnej ewolucji w polityce amerykańskiej, która jakoby wychodzi stopniowo ze świadomego odosobnienia, dając mianowicie do zrozumienia, że żaden zatarg, dokonany z pogwałceniem paktu Kellogga, nie byłby obojętny Stanom Zjednoczonym.

Natomiast w Japonii mowa p. Stimsona wywołała oburzenie. Uważają tam, że p. Stimson wygłosił ją jedynie z myślą zaatakowania Japonii i przedstawienia kroków japońskich w Mandżurji, jako niezgodnych z paktem Kellogga. Reakcja w Japonii przeciw Ameryce jest silna, na co wskazują dzisiejsze nasze depeche. Jest ona tem zrozumialsza, że podobno raport komisji Lyttona, wysłanej z ramienia Ligi Narodów do Mandżurji, celem zbadania na miejscu sytuacji, wypadł dla Japonii niekorzystnie.

Zdaje się, że znajdujemy się w przededniu nowego zaozgnienia stosunków na Dalekim Wschodzie i aktywniejszej akcji na tym terenie Stanów Zjednoczonych, które z obawą patrzą na rozszerzanie się wpływów japońskich w Azji, a zwłaszcza w Chinach, popieranym tradycyjnie przez Waszyngton ze względów politycznych i handlowych. Sprawy te będą zapewne miały doniosłe echo w Genewie, gdy nadejdzie tam raport komisji Lyttona.

Napężenie stosunków japońsko-amerykańskich

Słowa Stimsona o Mandżurji wywołały oburzenie w Japonii

Paryż, 12. 8. (PAT.) Donoszą z Tokio: Wyższy urzędnik japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył wczoraj przedstawicielom prasy zagranicznej, iż przemówienie, jakie ostatnio wygłosił amerykański sekretarz stanu Stimson może tylko zwiększyć trudności, jakie rząd tokijski ma do zwalczania w opinii publicznej. Przedstawiciel japońskiego ministr. zagr. podkreślił również konieczność unikania przez osoby trzecie oświadczeń, które mogą jedynie przyczynić się do zwiększenia napężenia sytuacji i zaznaczył, że zamiarem Japonii było utworzenie między Chinami a Sowietami państwa buforowego, oraz że data uznania przez rząd japoński państwa mandżurskiego w znacznej mierze uzależnione jest od wyników raportu komisji Lyttona.

Prasa tokijska ze swej strony wyraża oburzenie z powodu przemówienia Stimsona.

Paryż, 12. 8. (PAT.) Prasa francuska donosi z Waszyngtonu: Ambasador japoński w Waszyngtonie udał się dziś do Stimsona w celu zasięgnięcia informacji co do stanowiska Stanów Zjednoczonych w kwestji Mandżurji. Stimson skorzystał z okazji, by podkreślić, jak to już miało miejsce kilkakrotnie w rozmowach z ambasadorem, że Stany Zjednoczone są stanowczo przeciwnie rozważaniu kontroli nad Mandżurją lub nad każdym innym terenem chińskim przez Japonię oraz że rząd waszyngtoński zdecydowany jest współpracować z Ligą Narodów w sprawie poszanowania paktu Briand-Kellogg i raportu, opracowanego przez komisję ankietową Ligi Narodów.

Paryż, 12. 8. (PAT.) „Le Matin” omawiając mowę Stimsona, zaznacza, że ideą przewodnią tej mowy jest, iż czynnikiem decydującym w stosunkach międzynarodowych jest opinia publiczna. Koncepcja ta — pisze „Le Matin” — jest może słuszna, trzeba jednak, aby opinia publiczna wywierała wpływ zdrowy i zrównoważony, to jest aby nie była fałszowana, tak skutkiem pomyłek jak skutkiem celowego kłamstwa. W pewnym dzienniku amerykańskim, opisującym dzień 8 sierpnia 1914, znajdujemy tego rodzaju zdanie: — „Przed 18 laty Francja i Niemcy wypowiedziały sobie nawzajem wojnę”. Jeżeli — pisze dalej „Le Matin” — w roku 1932 część społeczeństwa amerykańskiego może jeszcze wierzyć, że w roku 1914 Francja wypowiedziała wojnę Niemcom, trzeba myśleć z przerażeniem, że pokój światowy

ta może opierać się na tego rodzaju poglądach.

Jeżeli po 18 latach zagranica może w ten sposób trawestować prawdę hi-

storyczną, czegoż można i należy się spodziewać w razie wybuchu konfliktu i związanego z tem chaosu.

Walki japońsko-chińskie o Mukden

Japończycy zamierzają zająć Pekin i stłumić powstanie

Paryż, 12. 8. (PAT.) Donoszą z Tokio: komunikat agencji Rengo zaznacza, że walki między wojskami japońskimi a chińczykami trwają nadal.

Według informacji ze źródeł chińskich, japońskie oddziały szturmowe zajmują strategiczne punkty Mukden i prowadzą walkę z chińskimi oddziałami atakującymi we wszystkich kierunkach. W Mukdenie, jak donoszą dalej, wybuchnęły groźne pożary, wzniesione podobno przez partyzantów chińskich.

Paryż, 12. 8. (PAT.) Korespondent

„Petit Parisien” donosi z Dalekiego Wschodu: W północno-zachodniej Mandżurji chińskie oddziały partyzanckie zagrażają coraz bardziej Mukdenowi. Dowództwo japońskie zamierza stłumić w zarodku cały ruch partyzancki. W tym celu zamiast atakować prowincję Jehol od strony Mandżurji, co zmusiłoby do prowadzenia długiej i uciążliwej kampanii w górach, Japończycy mają zamiar zająć Tien-Tsin i Pekin i w ten sposób przeciąć dostęp do Mandżurji. Otoczony i izolowany Jehol przejdzie wówczas wkrótce na stronę Japonii.

Centrum zrywa z rządem v. Papena

Od decyzji Hitlera zależy zażegnanie kryzysu w Niemczech

Berlin, 12. 8. (PAT.) Ogłoszony w „Germanji” komunikat partji centrowej uważany jest w kołach politycznych jako wystąpienie Centrum z ostrą inicjatywą.

„Deutsche Allg. Ztg.” wskazuje, że komunikat Centrum nie wspomina o kandydaturze Hitlera. Prawdopodobnie Centrum zgodziłoby się na powierzenie Hitlerowi stanowiska kanclerza, o ile uzyska wymagane gwarancje. Nie jest wykluczone — zdaniem dziennika, — że zamiast Hitlera wejdzie do gabinetu inny przedstawiciel nar.-soc. Od decyzji Hitlera zależy, czy zagrażający kryzys zostanie zażegnany.

„Vorwärts” pisze: Komunikat Cen-

trum oznacza, że Centrum zrywa z gabinetem prezydjalnym v. Papena wypowiadając się za parlamentarnym rządem mieszczańskim. Objęcie przez Hitlera stanowiska kanclerza w tym gabinecie nie jest wykluczone.

Berlin, 12. 8. (Tel. wł.) Jak donoszą z kół dobrze poinform., konferencja kancl. z Hitlerem, który dotąd jeszcze nie przybył do Berlina, przewidziana na dzień dzisiejszy nie odbędzie się. Wizyta Hitlera u kanclerza nastąpi najprawdopodobniej dopiero jutro, przy czym wtajemniczeni twierdzą, że Hitler również przy tej sposobności odbędzie konferencję z prezydentem Rzeszy Hindenburgiem.

Kłeska powodzi w Mandżurji

Ośm milionów ludzi bez dachu nad głową — Epidemja cholery rozszerza się gwałtownie po całej Mandżurji

Paryż, 12. 8. (PAT.) Powódź w Mandżurji poczyniła niesłychane szkody. Całe miasta są zatopione, tysiące osób utonęło, a liczba ludzi, pozbawionych dachu nad głową, wynosi dotychczas ponad osiem milionów. W nie-

których wsiach i miastach woda dochodzi do ośmiu metrów wysokości.

Wspaniale zapowiadające się zbiory zostały doszczętnie zniszczone, sytuacja jest wprost katastrofalna.

Tysiące partyzantów chińskich, prowadzących walkę podjazdową przeciw Japonii, poddało się, współpracując obecnie z Japonią w akcji ratunkowej.

Japońska lotnicza służba wywiadowcza stwierdza, iż woda wzbiera w dalszym ciągu i że najbardziej zagrożone są tereny objęte przez sieć wodną rzeki Sungari.

Koryta tej rzeki nie można odróżnić, powstało bowiem jedno jezioro o olbrzymich rozmiarach. Ludność szuka schronienia na okolicznych wzgórzach. W Charbinie część miasta, położona niżej, stoi pod wodą.

Większa część zamagazynowanych towarów angielskich oraz pochodzących z innych państw europejskich została uratowana. Łodzie motorowe patrolują po ulicach rozmaitych miast. Na przywrócenie komunikacji transsyberyjskiej trzeba będzie co najmniej dziesięciu dni czasu.

Hoover wini Europę za obecny kryzys

Przedwyborcza mowa prezydenta Hoovera — Ameryka domaga się nowych rynków zbytu w Europie

Waszyngton, 12. 8. (PAT.) — Prezydent Hoover, zgadzając się na wystawienie swojej kandydatury na prezydenta Stanów Zjednoczonych, zaproponowanej mu przez stronnictwo republikańskie wygłosił przemówienie, w którym poruszył szereg spraw, dotyczących polityki międzynarodowej.

Przedewszystkiem dał on do zrozumienia, iż państwa dłużnicze być może otrzymają ze strony Stan. Zjednoczonych pewne ulgi, dotyczące rocznych spłat należności, jeżeli Stany Zjednoczone otrzymają w jakiejś wy-
raźnej formie odpowiednią kompen-

satę, jak np. rozszerzenie rynku dla produktów rolnictwa i przemysłu amerykańskiego. Nie może być jednak mowy o anulowaniu długów ani o przeniesieniu ciężarów na naród amerykański.

Hoover wypowiedział się stanowczo jako zwolennik taryf protekcyjnych, jak również oświadczył, że jest za jak najściślejszym ograniczeniem imigracji do Stan. Zjednoczonych.

Hoover wyraził przekonanie, iż Europa w znacznym stopniu jest odpowiedzialna za obecną depresję.

Legenda coraz mniej wybredna

Dorocznym zwyczajem około 6-go sierpnia, jako rocznicy wymarszu strzelców p. Piłsudskiego z Krakowa w r. 1914, pisma obozu dziś rządzącego w dalszym ciągu budują... legendę, pisząc tym razem m. in. („Gazeta Polska“ nr. 216):

„Polityczna myśl polska, pozbawiona wszelkiej samodzielności i poczucia godności narodowej, wyla się, jak bluszcz, około interesów poszczególnych państw zaborczych. Gdy tylko zagrzmiły surmy bojowe, polityka polska podzieliła się na orientacje filorosyjską, filoniemiecką i filoaustrjacką. Brakło wśród nich jednak tej, która powinna była zapanować we wszystkich myślach: orientacji polskiej. Ci, którzy ją tworzyli, nie byli politykami, lecz żołnierzami“.

Każde z tych trzech zdań nasuwa odrzuca przypomnienia i uwagi, wywołane potrącaniem ze strony obozu dziś panującego o sprawy, w których przystałaby mu raczej ostrożność milczenia, niebacznie naruszana z konieczności strojenia rocznicy w legendę.

1. Zarzut, że myśl polska przed wojną pozbawiona była samodzielności i poczucia godności narodowej, jest tak ciężki, że byłby niezrozumiały, gdyby nie pochodził z obozu, który swoje własne błakania się przed wojną utożsamia z całością myśli polskiej. Otóż ten składa się przekonaniowo, jak obrazem tego jest B. B., z byłych socjalistów i byłych zachowawców zabarwienia ugodowego. Ci rzeczywiście, tak jedni, jak i drudzy, byli w nieporządku z samodzielnością i godnością narodową.

Socjaliści, nie wyłączając P. P. S., do której należeli pp. Piłsudski, Dąbski, Moraczewski i t. d., mieli związki z międzynarodówką, w szczególności austriacką i niemiecką, a właśnie od niemieckiej pobierali nawet na swoją partję zasiłki pieniężne, jak to wykazano przed wojną na podstawie sprawozdania kasowego socjaldemokracji niemieckiej. Dążność do samodzielności, dla innych stronnictw polskich sama przez się zrozumiała, była u socjalistów czemś nadzwyczajnym i dlatego tyle trudności było w P. P. S. z wprowadzeniem choć częściowo tej samodzielności i poczucia godności wobec zaborców, do których należeli także socjaliści państw zaborczych. Wobec tego, że ludzie, którzy wyszli z socjalizmu, mają w swej przeszłości te niemiłe wspomnienia braku samodzielności i poczucia god-

ności, nietylko nie to ich nie kosztuje, by przypisywać całemu narodowi te braki, ale nawet jest dla nich bardzo dogodne, bo w ten sposób chcą swoje szczególne grzechy ukryć w potępieniu całości.

Zachowawcy ugodowi, jak hr. Tarnowski z grupą krakowską wobec Austrii, ks. Radziwiłł wobec Niemiec, p. Dobiecki inni t. zw. realisci wobec Rosji, są dzisiaj drugim odłamem ideowym obozu rządzącego. Oni także uprawiali politykę, której nie cechowała samodzielność i poczucie godności narodowej. Dzisiaj są spóźnionymi niepodległościowcami pod znakami pomajowem.

Nic dziwnego zatem, że ze strony obozu dziś rządzącego tak lekko się mówi o braku samodzielności i poczucia godności przed wojną, ale w całość społeczeństwa polskiego, które nie szło ani na socjalizm międzynarodowy, ani na ugodowość, nie wchodzi się tych wad, należących tylko do niektórych.

2. Równie zajmujące jest twierdzenie, że w chwili wybuchu wojny nie było orientacji polskiej, a tylko były orientacje opierające się o zaborców. Znowu mówią to ludzie, którzy chcieliby swoje grzechy przypisać wszystkim, a w ten sposób trochę się wybielić. Filoniemiecka i filoaustrjacka orientacja to właśnie dzisiejsi wielce samodzielnicy pomajowcy. Są dokumenty tego porozumiewania się z Austrią i z Niemcami w nieprzebranej ilości. Nie zatrze się tego wprawianiem w innych filorosyjskiej orientacji.

3. Wreszcie, ze znanem samochwalstwem, obóz pomajowy przypisuje sobie tylko, albo może jednej ze swych licznych obecnie brygad, stworzenie orientacji polskiej. Dla obozu narodowego twierdzenie to jest tylko śmiechu warte. Zajmujące jest zaś to, że sami powiadają, iż ci, którzy stworzyli tę orientację, byli nie politykami, lecz żołnierzami. W r. 1914 uważali się, w różnych N. K. N., P. O. W. i t. d., za jedynych polityków, a dzisiaj woleliby, aby zapomniano o tej ich narzucającej się wówczas polityce, a chcieliby pozostać tylko żołnierzami, szczególnie ci, którzy byli najmniej żołnierzami, a najwięcej politykami.

Im więcej zabiegów o robienie z legendy jakby prawdy historycznej, tem widoczniej ta legenda kłóci się z prawdą.

Konszachty prusko-ukraińskie przed trzema wiekami

W swych dążeniach do osłabienia Polski, z czem łączyła się nadzieja zrucenia zwierzchnictwa polskiego nad Prusami Książęcemi, szukali elektorowie brandenburscy, jak wiadomo, kolejno porozumienia z różnymi wrogami Polski i korzystali z każdego osłabienia Rzeczypospolitej, żeby rozluźnić węzły zależności od niej. Bunt Chmielnickiego w r. 1648 zwrócił uwagę ówczesnego elektora Fryderyka Wilhelma po raz pierwszy na Kozaków jako możliwych sprzymierzeńców. W Pruskiem Archiwum Państwowem w Berlinie znajdują się cenne materiały, odnoszące się do wzajemnych stosunków tych dwóch wrogów Polski, niewiernego lennika i zbuntowanego poddanego, wydobyte na światło dzienne w pracy Dometa Olańczyka, ogłoszonej w świeżo wydany zeszycie „Zapisków“ ruskiego „Towarzystwa Naukowego im Szewczenki“ we Lwowie.

Agenci brandenburscy informowali wielkiego elektora szczegółowo o przebiegu walk polsko-kozackich, komunikowali mu w odpisach lub streszczeniach listy Chmielnickiego, jak n. p. skargę jego na ks. Jeremiego Wiśniowieckiego, wystosowaną do komisarzy polskich (z 19 sierpnia 1648 r.), lub wezwanie jego do niemieckich oddziałów zaciężnych, broniących Zamościa, do przejścia na jego stronę, jednakże wielki elektor nie odważył się jeszcze teraz wejść w porozumienie z kozakami. Widocznie nie wierzył w trwałość początkowych sukcesów Chmielnickiego i uważał, że większe osiągnięć koźacy, ofiarowując Polsce pomoc wojskową na sfiumienie rebelji ukraińskiej, przez/co spodziewał się wzmocnić swe stanowisko wobec Polski w Prusach.

W rezultacie otrzymał też od Jana Kazimierza 6 października 1648 roku

t zw. „asekurację“, zwalnającą go od obowiązku osobistego składania hołdu królowi polskiemu i od płacenia daniny rocznej, co stanowiło dalszy etap do bliskiego już (w r. 1657) uzyskania pełnej suwerenności nad Prusami Książęcemi. W ten sposób zawierucha kozacka przyczyniła się do dalszego uniezależnienia od Polski późniejszego najgroźniejszego jej wroga.

W r. 1649 i ponownie w dwa lata później głośno było w Polsce o konszachtach elektora z Kozakami i Rakoczym, tak, że sam Jan Kazimierz interpeluje Fryderyka Wilhelma w tej sprawie, który jednak zapewnia, że są to plotki, bo jest on nie wrogiem, lecz przyjacielem króla i Rzeczypospolitej. Oczywiście nie przeszkodziło to elektorowi brandenburskiemu w r. 1655, w czasie „potopu“ szwedzkiego, zdradzić Polskę całkiem jawnie i szukać przymierza z wrogami Polski: Szwedami, Moskwą i Chmielnickim.

W archiwum berlińskim zachowała się m. i. tajna szyfrowana instrukcja kurfirsta dla Gotfrieda von Somnitz, komendanta Szczecina w Pomeranii, polecająca mu wejść w porozumienie z Kozakami i nakłonić ich do współdziałania. Wysłannik jego ma zwrócić Kozakom uwagę, że równo-uprawnienie religijne, jakie Kozacy uzyskali za Władysława IV w Grodnie w r. 1635, zostało im przyznane za wstawieniem się elektora i ma im obiecać, że w zamian za współdziałanie z elektorem tenże będzie w dalszym ciągu popierał ze wszystkich sił ich żądania wobec Polski. Pośrednikami w rozmowach z Chmielnickim mieli być pułkownik niemiecki w służbie atamana Aleksander Achilles i drugi Niemiec, żyjący wśród Kozaków, Bendix. Z akt nie można się niestety dowiedzieć, czy misja Somnitsa się udała i czy istotnie doszło do nawiąza-

nia politycznego między elektorem a Kozakami, w każdym razie treść instrukcji elektora w tej sprawie jest aż nadto wymowna.

Gdy słyszymy o tych konszachtach dwóch wrogów Polski przed blisko trzema wiekami, mimowoli przychodzi na myśl analogiczne wicherzenia pruskie czy austriackie z ostatnich czasów, poczynając od podsycaenia agitacji ruskiej w Małopolsce wschodniej przed wielką wojną przez konsula niemiecki we Lwowie (na co tyle światła rzuciły słynne rewelacje red. Krysiaka), poprzez próbę tworzenia wielkiej Ukrainy kosztem Polski przez

Austrię i Niemcy w czasie wojny światowej (w traktacie brzeskim) aż do zamachu ukraińskiego w Małopolsce wschodniej w r. 1918, przygotowanego przez austriacki sztab generalny. Jak widzimy, to współdziałanie prusko-ukraińskie (względnie austriacko-ukraińskie) nie jest wynikiem przelotnych kombinacji, lecz opiera się na blisko trzeczsetletniej tradycji, zapoczątkowanej jeszcze przez elektora Fryderyka Wilhelma. I tutaj jak w wielu innych wypadkach, historia wyraźnie się powtarza.

RADZIM.

Miesiąc w więzieniu siedzą Pomorzanie

Pod powyższym nagłówkiem pisze „Słowo Pomorskie“:

Wypadki gdyńskie zasłę w czasie zlotu „Sokoła“ odbiły się głośnym echem w całym kraju. Już miesiąc minął od chwili, kiedy osadzono w więzieniu 12 członków O. W. P. z powiatów kaszubskich. Cztery tygodnie znajdują się w więzieniu ci, którzy, idąc za wezwaniem „Sokoła“, chcieli razem z nim zademonstrować gotowość obrony Pomorza.

Podkreślamy, uwięzieni chcieli zademonstrować publicznie gotowość obrony Pomorza. Jednakże zamknięto im bramę i później uwięziono.

O obronie Pomorza wiele się dziś mówi. Urządzono „święto morza“, na którem znaczenie tej ziemi podkreślono. Polacy z wszystkich zakątków kraju stanęli nad brzegiem Bałtyku i uroczyście ślubowali, że ziemi pomorskiej będą bronić do ostatniej kropli krwi. W takich okolicznościach uwięzienie Pomorzana, którym przynależność tej ziemi do Polski zawdzięczać należy, jest faktem, który wymaga głębszego zastanowienia się.

Przetrzywanie w więzieniu Pomorzana, członków znienawidzonego przez „sanację“ O. W. P. jest bardzo ujemną ilustracją do „święta morza“. Społeczeństwo Pomorza nie widzi powodu przetrzymywania w więzieniu Pomorzana, trwa w przekonaniu, że więzionym krzywdą się dzieje. Pomorzanie pamiętając o tem, że członkowie O. W. P. wiele miesięcy już w więzieniach przesiedzieli, są przekonani, że i w tym wypadku więzienie członków O. W. P. jest jednym z wielu fragmentów walki, jaką systematycznie przeciw tej organizacji się prowadzi.

Stosunek zaś opinii publicznej Pomorza do O. W. P. jest ustalony. Obóz Wielkiej Polski skupia w swych szeregach młodzież pomorską, która, o ile chodzi o obronę Pomorza w pierwszym stanie szeregu. Fakt uwięzienia Pomorzana budzi więc zrozumiałe rozgoryczenie i nieufność do tych, którzy w czasie „święta morza“ do obrony tej ziemi tak gorąco wzywali.

Z tego odpowiedzialni za losy państwa winni zdać sobie sprawę. W jednej z uchwał Narodowego Klubu Par-

lamentarnego wypowiedziano obawę, że „wśród ludności szerzy się nieufność do niezawisłości sądów“. My w sprawie dliwości sądów wierzymy i trwamy w nadziei, że one niedługo każą opinii publicznej czekać na należyty wymiar sprawiedliwości. Szybkiego wymiaru sprawiedliwości wymaga sprawa polska na Pomorzu. Nie potrzebujemy specjalnie podkreślać, że w obronie Pomorza muszą stanąć i staną wszyscy Polacy razem w jednym szeregu.

Jednakże stwierdzić musimy, że jak długo nie zostanie naprawiona krzywda, która się dzieje od miesiąca trzymanym w więzieniu kaszubom - Pomorzanom, nie ustanie nieufność do tych, którzy na „święcie morza“ do obrony Pomorza nawoływali. Pomorzanie nie uwierzą w szczerłość frontu przeciw-niemieckiego, do jakiego wszystkich się wzywa.

Takie podnosi głosy narodowa opinia Pomorza dziś, kiedy członkowie O. W. P. już miesiąc w więzieniu się znajdują.

Skoro więc chce się w narodzie budzić czujność na zakusy wrogów, to w pierwszym rzędzie pamiętać należy o tych, którzy zawsze z wrogiem tym walczyli. Tymczasem Pomorzanie siedzą w więzieniu. Mobilizuje się obronę Pomorza, ale bez Pomorzana. Takie mobilizowanie sił na nic się nie przyda. Społeczeństwo pomorskie z wielkim bólem i uzasadnioną obawą o przyszłość przygląda się temu stanowi rzeczy. Wszystko to nie umacnia przecież sprawy polskiej na Pomorzu.

Mimo jednak, że tak dziwnie i niezrozumiale budują dzisiejsi władcy Polski front obronny Pomorza, Pomorzanie ziemi swej ojczystej od napaści wrogów nadal wytrwale bronić będą. Pomni swego narodowego obowiązku, nie zrażą się prześladowaniami i represjami.

Pomorzanie skupiający się w Obozie Wielkiej Polski na dotychczasowych posterunkach pozostaną.

Historja zaś niewątpliwie stwierdzi, że pożyteczną dla państwa jest praca tych, których zamyka się w więzieniu, a zgubnymi i siłą Polski nad Bałtykiem osłabiającymi są poczynania tych, którzy zasznużoną ludność tubyleczą antypaństwową dziś nazywają.

Deficyt budżetowy w lipcu

Polska Agencja Telegraficzna oznajmiła, że dochody budżetowe w lipcu wyniosły 172 miliony zł, a wydatki 189 mil. zł, czyli że niedobór budżetowy w lipcu oblicza się na 17 mil. zł.

W istocie, jak się okazuje, deficyt ten jest o 20 mil. zł większy. Mianowicie Polska Agencja Telegraficzna doliczyła do dochodów 20 mil. zł bezprocentowego kredytu, jaki pobrał skarb państwa w Banku Polskim w lipcu, o czem donosił bilans Banku Polskiego. Skarb państwa pobrał dotychczas 70 mil. zł kredytu w Banku, gdy ustawa ogranicza możliwość zadłużania się skarbu w Banku Polskim do wysokości 100 mil. zł. Pożyczki bezprocentowe państwa w Banku Polskim nie mogą żadną miarą uchoździć za dochody stałe — służą one właśnie obecnie do latania dziur budżetowych i nie są nieograniczone.

Istotne dochody skarbu państwa w lipcu wyniosły 152 mil. zł, czyli o 4 miliony więcej niż w czerwcu, natomiast wydatki były o 1 mil. większe, w czerwcu bowiem wyniosły 188 mil. zł, zatem więcej, mimo obniżek poborów urzędniczych, nie zmniejszają się. Słowem, miesięczne zestawienia budżetowe dają już po raz drugi ten sam wynik, mianowicie w dochodach około 150 mil. zł, a w wydatkach około 190 mil. zł. Wywołuje to deficyt, dochodzący do 40 mil. zł. W ciągu pierwszych czterech miesięcy roku budżetowego niedobór wyniósł zatem 125 mil. zł. Sytuacja budżetowa kraju będzie wymagała bardzo radykalnych posunięć, bo życie go-

spodarce nie znieśie dłużej objawu stałego deficytu państwowego.

Niestety nie slychać, aby w tym kierunku czynione były jakieś energiczniejsze posunięcia. Przeciwnie, prasa „sanacyjna“ doniosła, że na rok 1933-34 preliminarz budżetowy opiewać będzie na sumę 2160 mil. zł, gdy już obecnie dochody skarbu w stosunku rocznym spadają do wysokości 1800 mil. zł.

Nauczycielki polskie na audjencji u Ojca św.

(KAP). We wtorek Ojciec św. udzielił audjencji 35-ciu nauczycielkom polskim, które przybyły do Watykanu pod kierownictwem matki przełożonej Czernińskiej. W serdecznym przemówieniu Ojciec św. wskazał na wzniosłe powołanie nauczycielskie.

Ukazał się z druku nr. 8 za sierpień 1932 miesięcznika

„AWANGARDA“

organu Obozu Wielkiej Polski

Zeszyt zawiera treść następującą: Obozowiec: Dlaczego w opozycji? Nemo: Czy ludność żydowska w Polsce będzie się zmniejszała (I). Zet: We Włoszech i w Polsce. Uwagi: Spopielala hasia. — Nie zdali egzaminu.

Feliks Fikus: Gawęda obozowa - Z życia O. W. P. Prenumerata roczna „Awangardy“ tylko 5. półroczna zł. 2.50. Najlepiej wpłacać ją na konto P. K. O. nr. 203 851. Adres Redakcji i Administracji: Poznań, św. Marcin 65.

Igrzyska Olimpijskie w Los Angeles

Polska zajmuje 3-cie miejsce w szabli

Polacy przegrywają z Węgrami i Włochami, wygrywając z Ameryką 8:8 — Wyniki pływackie i wioślarskie — Program

Los Angeles, 11. 8. (PAT.) W dniu dzisiejszym rozegrane zostały spotkania finałowe w drużynowych walkach na szable. W wyniku spotkań mistrzostwo olimpijskie zdobył znajdujący się w świetnej formie zespół węgierski.

Reprezentacja Polski, która po zwycięstwie nad Meksykiem i Danją weszła do finału, zajęła zaszczytne trzecie miejsce za Włochami i przed Stanami Zjednoczonymi.

Reprezentacja Węgier pobiła wszystkie zespoły zajmując bezkonkurencyjnie pierwsze miejsce, 2. Włochy — dwa zwycięstwa, 3. Polska jedno zwycięstwo, 4. Stany Zjednoczone 0. W poszczególnych spotkaniach osiągnięto następujące wyniki: Węgry — Stany Zjednoczone 13:3, Węgry — Włochy 9:1. Reprezentacja Polski uległa Włochom w stosunku 9:1. Jedyne zwycięstwo dla Polski uzyskał Pappé bijąc Anselmiego.

Ponieważ reprezentacja Polski nie miała żadnego szans w spotkaniu z Węgrami a miała przed sobą jeszcze ciężki mecz ze Stanami Zjednoczonymi, Polacy zrezygnowali z meczu z reprezentacją Węgier.

W decydującym spotkaniu o trzecie miejsce Polacy pokonali Stany Zjednoczone 8:8, uzyskując lepszy stosunek touchów 60:59. Stany Zjednoczone prowadziły już 8:6, jednakże Segda i Suski przechylili w ostatnich dwóch walkach zwycięstwo na stronę Polski.

Reprezentanci Polski uzyskali następujące wyniki: Pappé pokonał Brudera, Murraya i Armitage'a, Suski pokonał Murraya, Brudera i Huffmana, Friedrich — Brudera, a Segda — Armitage'a.

W spotkaniu z Włochami Lubicz przegrał trzy spotkania, a Friedrich i Dobrowolski po dwa.

Zajęcie przez Polskę trzeciego miejsca, jest nowym jej sukcesem w X Igrzyskach Olimpijskich.

Amyrkanki triumfują w skokach pływackich

Los Angeles, 12. 8. (PAT.) W środę w konkursie skoków pływackich pań zwyciężyła Ameryka, której przedstawicielki zajęły 3 pierwsze miejsca. Pierwsza była Coleman 87,52 pkt., 2) Rawls 82,56, 3) Fauntz 82,12.

Dalsze miejsca zajęły: 4) Jordan (Niemcy) 77,60, 5) Ogilvie (Kanada) 70, 6) Epply 63,70.

200 m. klas. panów

Przedbiegi w tej konkurencji przyniosły następujące wyniki: I przedb. 1. Tsuruta (Jap) 2:46.2 (zwycięzca z Amsterdamu), 2. Adjaludin (Fil) 2:49.9, 3. Cartonnet (Fr) 2:50.8; II — 1. Koike (Jap) 2:46.2, 2. Sitas (Niem) 2:51. 3. Caraballo (Arg) 2:55.2; III — 1. Ildefon-

so (Fil) 2:53.7, 2. Spence (Kan) 2:56.5, 3. Schoebel (Fr) 2:56.6; IV — 1. Reinholdt (Szwecja) 2:53.7, 2. Nagakawa (Jap) 2:55.

Międzybiegi na 100 m. na wznak

I międzybieg — 1. Kiokawa (Jap) 1:09, 2. Kuepers (Niem) 1:09.8, 3. Kawazu (Jap) 1:10.2; II — 1. Iryen (Jap) 1:10.9, 2. Chalmers (Am) 1:11.6, 3. Kerber (Am) 1:13.

Finał 100 m. na wznak pań

W finale biegu 100 m. wznak pań zwyciężyła Amerykanka Holm w czasie 1:19.4, 2. Neilling (Australja) 1:21.3, 3. Davies (An) 1:22.5, 4. Harding (An) 1:22.6, 5. Cooper (Am) 1:23, 6. Mc. Shee (Am) 1:23.2.

Międzybiegi ósemek

W pierwszym międzybiegu startowały tylko dwie osady. Zwyciężyła pewnie Anglja w czasie 6:49, 2. Nowa Zelandja 6:52.2. W drugim międzybiegu zwyciężyły Kanada w czasie 7:03.2 o dwie długości przed Niemcami 7:10.6, 3. Japonja 7:22.6. W finale ósemek mierzą się Włochy, Ameryka, Anglja i Kanada.

Ćwierćfinały pięściarskie

Los Angeles, 11. 8 (PAT.) — Dalsze wyniki bokserskie w ćwierćfinałach są następujące: Waga musza: Cabank (Meksyk) pokonał Duce'a (Płd. Afryka), Salica (Am.) pokonał Spangela (Niemcy), Enekes (Węgry) zwyciężył Rodrigueza (Włochy). Par-doe pokonał Murekamiego (Japonja).

Waga lekka: Ahlquist (Szwecja) odniósł zwycięstwo nad Borą (Am), Stemens (Płd. Afryka) pokonał Bianchiniego (Włochy).

Waga półśrednia: Ahlberg (Finlandja) pokonał Fabroniego (Włochy), Flym (Am.) pokonał Bartana (Płd. Afryka), Mecleave (Anglja) pokonał Lablacha (Francja), Combe (Niemcy) zwyciężył Jensenea (Danja).

Nieoficjalna punktacja olimpijska

Los Angeles, 12. 8. (PAT.) — Po wczorajszych zawodach olimpijskich nieoficjalna punktacja, obejmująca wszystkie dziedziny zarówno w konkurencjach męskich, jak i kobiecych, przedstawia się jak następuje:

1) Stany Zjednoczone — 552½, 2) Włochy — 181½, 3) Francja — 166½, 4) Finlandja — 150½, 5) Szwecja — 137, 6) Niemcy — 110½, 7) Wielka Brytania — 98, 8) Japonja — 84, 9) Kanada — 93, 10) Węgry — 61½, 11) Holandja — 33, 12) Australja — 32, 13) Austria — 27, 14) Polska — 25, 15) Czechosłowacja — 24, 16) Irlandja — 23, 17) Danja — 23, 18) Argentyna — 15, 19) Połudn. Afrka — 13, 20) Belgja — 6, 21) Nowa Zelandja — 6, 22) Szwajcaria — 5, 23) Łotwa — 5, 24) Filipiny — 4, 25) Brazylja — 1.

Przepowiednia pogody na sobotę:

Pogoda naogół utrzymana, w ciągu dnia ciepło z lekkim zachmurzeniem, słabe wiatry zmienne.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.91½ zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płaćł dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.25 zł., gotówka 208.75 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.46 do 173.72 zł., gotówką 173.12 zł.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 12. 8 1932 r.
Tendencja dzisiejszego zebrała giełdowego była mocna. Naogół zauważono większy brak materiału w poszczególnych walorach. Z pożyczek państwowych płacono za 5 proc. Poż. konwers 35½, za 4% Poż. inwest. 97% przy wielkim braku materiału, jak również w 3% Poż. budowlanej, która notowana 34, jednakże była w dalszym ciągu poszukiwana po 35.— bez oddawców. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. zwykowały w dalszym ciągu 8 pr. listy dol. stare, notując 55½—56½ oraz 8 proc listy dol. amort. 52% w transakcjach. Również handlowano w transakcjach 4 proc. listy zast. konwert. po 24%. Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych poszukiwano Bank Polski po 72.—

Piękna cera —

skóra miękka jak aksamit —

to charakterystyczne cechy młodości

Palmolive — to mydło piękności, pod którego wpływem cera staje się czysta i delikatna, a skóra młoda, jędrna i świeża. Dlaczego? Gdyż jest wyrabiane przez naszych fachowców według przepisów, stanowiących naszą ścisłą tajemnicę... z słynnych olejków piękności, jakic-

mi są oleje owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych.

Gęsta, obfita pianą mydła Palmolive nie dopuszcza podrażnienia skóry. Prosimy używać mydła Palmolive codziennie rano i wieczorem do twarzy i do codziennej kąpieli, wcierając jego orzeźwiająca pianę w skórę, a następnie po spłukaniu ciepłą, a potem zimną wodą, wycierając delikatnie ręcznikiem.

Kobiety całego świata uważają, że ten prosty zabieg jest najskuteczniejszym środkiem nadania cerze czystości i delikatności, a całemu ciału młodzieńczego wyglądu i elastyczności.

WYROB KRAJOWY

Prosimy uważać stale na charakterystyczne cechy prawdziwego mydła Palmolive: zielone opakowanie z czarną opaską i złotym napisem Palmolive.

TERAZ Gr.90

MYDŁO PALMOLIVE

117 4 538

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 35½% P
8% dolarowe listy Pozn. Ziemia Kred 55½—56½% +.
8% listy dolarowe w zlocie amort. P. Z. K. 1 dol. 52% +.
4% listy zastaw konw. Pozn. Ziem. Kredyt. ostempl. 24½% +.

(Kurs w złotych)
4% poz. prem. dol. s. III. 5 dol. 49.— P.
4% Prem. Poż. Inwestycyjna 97— P.
3% poz. budowlana s. I. 34.— P.

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 72.— P.
Tendencja mocna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 12 8 1932 r.

Spędzono: wołów 2, buhajów 6, krów 19, świń 1104, prosiąt 69, cieląt 218, razem 1418 zwierząt.

Wielkopolska Izba Rolnicza podaje: I k. bek. 86—92, II kl. bek. 80—84.

Uwaga: Notowania Wielkopolskiej Izby Rolniczej co do bekonów z 15. bm. przekazuje się na 17. bm.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 12. 8 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytel Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Ceny orientacyjne
Zyto nowe, zdrowe suche . . . 15,15—15,65
Usposobienie spokojne. . . . .
Pszenna nowa zdrowa sucha . . . 22,00—23,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Jęczmień 64—66 kg. nowy zdrowy suchy . . . . . 16,75—17,25
Jęczmień 68 kg. nowy zdrowy suchy . . . . . 17,25—18,25
Usposobienie spokojne. . . . .
Owies nowy zdrowy suchy . . . . 14,50—15,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Mąka żytnia 65% wł. work. . . . . 26,00—27,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Mąka pszenna 65% wł. work. . . . 37,00—39,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Otręby żytnie . . . . . 10,25—10,50
Otręby pszenne . . . . . 9,75—10,75
Otręby pszenne (grube) . . . . . 10,75—11,75
Rzepak . . . . . 26,00—27,00
Rzepak zimowy . . . . . 30,00—32,00
Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmienny warunkach: żyta 375 tonn, pszenicy 375 tonn, jęczmienia 30 tonn, mąki żytniej 30 tonn, otrąb pszennych 30 tonn, maku niebieskiego 5 tonn.

Sprostowanie. Do ceduli wczorajszych notowań zakradła się nieścisłość. Pszenicę notowano 22.00 do 23.00 zł, a nie — jak mylnie podano — 22.00 do 23.50 zł.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 12. 8. 1932 r.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	123,80	124,11	123,49
Holandja	359,30	360,20	358,40
Londyn	31,05	31,21	30,89
Nowy Jork czek	8,921	8,941	8,901
Nowy Jork kabel	8,926	8,946	8,906
Paryż	34,97	35,06	34,88
Praga	26,89	26,45	26,83
Szwajcaria	173,90	174,33	173,47
Berlin	212,30		

Tendencja niejednolita.
Papiery wartościowe i obligacje:
5% poz. konw. 36,50 37,00
4% poz. dolarowa 49,40 49,45
7% poz. stabil. 52,00 52,25
w odcinkach po 100 53,50
Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:
Bank Polski 71,75
Tendencja nieco słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1.000 kg. reszta za 100 kg. Berlin, dnia 12. 8. 1932 r.

Pszennica march.	207,00—209,00
Tendencja słabsza.	
Zyto march.	158,00—160,00
Tendencja słabsza.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	158,00—169,00
Tendencja słabsza.	
Owies	135,00—144,00
Tendencja słabsza.	
Mąka pszenna	28,00—32,00
Tendencja słabsza.	
Mąka żytnia 70%	22,25—24,40
Tendencja słabsza.	
Otręby pszenne	11,25—11,50
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	9,60—9,80
Tendencja spokojna.	
Groch pastewny	14,00—17,00
Peluszka	16,00—18,00
Bób	15,00—17,00
Wyka	17,00—20,00
Kuchy lniane	10,40—10,60
Kuchy z orzecha ziemnego	11,60
Kuchy mielone (mączka)	11,90
Wytłoki suche paryt. Berlin	9,20—9,60
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hambur.	11,00—11,20
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	11,80
Ogólna tendencja słabsza.	

Giełdy zbożowe - towarowe

Warszawa, 10. 8. Zyto 16.50 — 17, nowe jednol. 26 — 27, zbierane 25.50 — 26, pszenica stara zbierana 25 — 25.50, owies jednolity stary 23 — 24, nowy zbierany 18 do 19, nowy 17 — 18, nowy zbierany 16 do 17, jęczmień browarniany 18 — 18.50, groch polny 26 — 29, Wiktorja 26 — 29. Usposobienie spokojne.

Lwów, 11. 8. Pszenica krajowa dworska stara loco Lwów 28.50 — 29, pszenica stara cena rynkowa 27.25 — 27.75, żyto małopolskie nowe cena rynkowa 16.25 — 17.25, mąka pszenna rynkowa 44 — 45, otręby jęczmienne cena rynkowa 9.25 — 9.50, mąka pszena luksusowa cena rynkowa 48.50 do 49. Inne kursy niezmiennione.

50 godzin w samolocie

Londyn, 12. 8. (PAT.) Reuter donosi, że samolot „City of Portsmouth”, na którym mis. Bruce i 2 jej towarzysze próbowali pobić po raz 3 rekord światowy przebywania w powietrzu wyładował wczoraj o godz. 19 w Felixstowe. Samolot przebywał w powietrzu 50 godzin.

Nowy radca handlowy ambasady włoskiej w Warszawie

Warszawa, 12. 8. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym mianowany został nowy radca handlowy ambasady włoskiej w Warszawie, p. Franco Pietrabisista, który przez osiem lat zajmował stanowisko radcy handlowego w poselstwie włoskiem w Belgradzie. Dotychczasowy radca handlowy ambasady włoskiej w Warszawie, dr. Antonio Menotti-Corvi, przeniesiony zostaje na stanowisko radcy handlowego poselstwa włoskiego w Pradze, celem zreorganizowania tamtejszej placówki handlowej Italji.

Inżynier pokrajał nożem słynny obraz „Na Anioł Pański“

Motywy zbrodniczego czynu była chęć zwrócenia na siebie uwagi

Paryż, 12. 8. (PAT.) Wczoraj przybył do Luwru młody człowiek i udawszy się na pierwsze piętro do sal, w których znajdują się obrazy szkoły barbisońskiej, skierował się do słynnego obrazu Milleta „Na Anioł Pański“, wyciągnął nóż i począł obraz szybko ciąć, uderzając weń 7-krotnie. Dozorcy oraz znajdujący się w pobliżu policjanci rzucili się na niego i odebrali mu nóż. Sprowadzony do komisariatu osobnik ów oświadczył, że motywem jego czynu jest chęć zwrócenia na siebie uwagi. Jest to 30-letni Pierre Guillard, z zawodu inżynier, syn b. oficera francuskiego. W r. 1925 Guillard ukończył studia inżynierskie i otrzy-

mał posadę w jednym z przedsiębiorstw, skąd go jednak po 6 latach zwolniono wskutek redukcji. Od tego czasu znajdował się bez zajęcia. Obraz Milleta jest jednym z najbardziej znanych obrazów szkoły francuskiej. Po raz pierwszy ukazano go publiczności podczas wystawy paryskiej w r. 1867, gdzie go wówczas zakupił pewien Amerykanin i wywiózł do St. Zjednoczonych. W r. 1910 słynny kolekcjoner Chanchard przywiózł go zpowrotem i ofiarował muzeum w Luwrze. Chanchard zapłacił za obraz przeszło 1 milion franków. Naprawa obrazu będzie podjęta natychmiast.

Aresztowanie hitlerowskich morderców w Opolu

Berlin, 12. 8. (PAT.) Donoszą z Opolu, że policja dokonała aresztowania 10 szurmowców hitlerowskich pod zarzutem udziału w morderstwie politycznym, dokonaniem w Potempie na osobie robotnika Pietczuszy.

Wszyscy dziś jeszcze będą odpowiadać za to przed sądem doraźnym w Gliwicach, jako oskarżeni o morderstwo. Stwierdzono, że bojówka ta przygotowywała szereg dalszych zamachów.

Berlin, 12. 8. (PAT.) Biura Wolfa komunikuje: Przesłuchiwanie aresztowanych w Potempie w związku z zamordowaniem robotnika Pietczuka trwało do godz. 21.

Wszyscy oskarżeni zostali zatrzymani w więzieniu do dyspozycji sądziego a akta sprawy przekazano prokuratorowi.

Rozprawa odbędzie się prawdopodobnie w sobotę lub z początkiem przyszłego tygodnia.

Żydzi w rewolucji francuskiej i za Napoleona

(Z książki Henryka Rolickiego: „Zmierzch Izraela“).

Żydzi, za pośrednictwem łóż wolnomularskich, brali udział w przygotowaniu rewolucji francuskiej:

— Konstytucja z r. 1795 potwierdziła Żydom pełne prawa obywatelskie, a potem...

„Zwycięskie wojska francuskie poniosły za rubieże rzeczypospolitej hasło wyzwolenia Żydów, najbardziej uciążliwego narodu starego świata“ (H. Graetz: t. IX str. 37).

I jeszcze przez lata „wszędzie — w Niemczech i we Włoszech, gdzie bohaterzy Francuzi stanęli mocną stopą, wybijała dla Żydów godzina wolności. Walili się mury ghetto, wyprostowywały zgęte postacie“ (H. Graetz: t. IX str. 41).

Teror rewolucji nie ugodził w Żydów, ani w ich organizację.

„Zaprowadzenie, na wniosek dwóch bluźnierczych członków Konwentu, Chaumetta i Heberta, religii rozumu (listopad 1793) nie odbiło się właściwie na Żydach. Głębokie rozjątrzenie przeciw religii dotyczyło wyłącznie katolicyzmu lub chrześcijaństwa, z pośród sług którego wydano na stracenie dziesiątki tysięcy ofiar. Dekret Konwentu brzmi przeto w ten sposób: Kult katolicki zostaje zniesiony i zastąpiony kultem Rozumu“ (H. Graetz: t. IX str. 36).

Gdy więc zamknięto kościoły, lub kazano ludowi oddawać cześć bogini Rozumu, nagiej dziewczynie, postawionej na ołtarzu i owianej dymem kadzideł, Żydzi mogli swobodnie gromadzić się w synagogach. I nie dosięgnął ich nóż gilotyny. Historyk żydowski nie może znaleźć jednego wypadku stracenia Żyda, choć opisuje obszernie aresztowanie żyrodysty, Abrahama Furta-do, zwolnionego niebawem na skutek interwencji żydowskiej.

Napoleon w dn. 17 marca 1806 roku wydaje pamiętny edykt, zawieszający Żydów na lat dziesięć w wykonywaniu niektórych praw obywatelskich, aż póki

nie nauczą się ich używać. Dekret ów zwą Żydzi „haniebnym“ (decret turpe). Dekret ten obowiązywał także i w Księstwie warszawskim.

Napoleon był wolnomularzem, lecz mało wtajemniczonym. Zdawało mu się, że przez oprowadzenie oficjalnych władz masonerii ma w ręku tę organizację. Pomylił się i za tę pomyłkę zapłacił utratą korony. Józef de Maistre, dobrze wtajemniczony mason t. zw. ścisłej obserw, tak mówił o Napoleonie: „Jestże on naczelnikiem, czy oszukanym, czy może jednym i drugim w stosunku do stowarzyszenia, o którym mu się zdaje, że je zna, podczas gdy ono sobie z niego drwi“ (cytuje Gaston Martin: „Manuel d'histoire de la Franc-Maçonnerie française“ str. 144).

Napoleon upadł przy współudziale żydostwa, które sobie był zraził swym „edyktem haniebnym“.

Na zakończenie parę słów z artykułu, drukowanego w żargonowym „Hajncie“ przez przywódcę sjonistów w Polsce, rabina dr. Ozjasza Thona:

„I oto pytanie: czego uczy żydostwo, wolności, czy równości. Przedewszystkiem w związku z tem trzeba ustalić, że co się tyczy równości w znaczeniu równouprawnienia, nie jest słuszne, że Tora żydowska tego uczy, lecz co więcej, cała sprawa równości praw jest „żydowskim kawałem, jest jednym z wielu żydowskich kawałów, który rdzenne narody przyjęły od nas ze zgrzytem zębów, ale musiały to przyjąć. A już całkiem wielkim żydowskim kawałem było to, że równouprawnienie rozpostarto nawet na obcych“ (patrz „Hajnt“ z dnia 20-go listopada 1931 r.).

Tym „kawałem“ ci „obcy“, synowie Abrahama, przy pomocy wolnomularstwa zdobyli sobie równouprawnienie w Europie, osiągnęli wszystkie prawa polityczne, dostęp do szkół publicznych, prawo świadczania w sądach, prawa handlowe i przemysłowe i t. d., a w Rosji... poszli jeszcze dalej.

Żydzi o pakcie nieagresji

Pod takim tytułem p. Nachim Szwalbe, jeden z czołowych sjonistów omawia („Moment“) znaczenie umowy polsko-rosyjskiej. Jest ona „polityczną demonstracją“, że w ciągu 4 lat żadna ze stron nie weźmie udziału w akcji, skierowanej przeciw drugiej stronie. Pomimo, że Rosja rządzi III Międzynarodówką, dla której burżuazyjna Polska jest trudną do zniesienia, to jednak w ostatnich czasach, ta międzynarodówka ostygła w swoich zapalach rewolucyjnych. Kapitalizm „zdradza nową zdolność do życia“, w Niemczech dochodzą do władzy generałowie cesarscy, wobec których polscy „pułkownicy“ wyglądają inaczej niż ich sobie wyobrażano w 1920 r.

„Jest błędnym pojęciem, że obóz marszałka Piłsudskiego nie pożegnał się z tajnymi planami „oderwania“

Ukrainy od Rosji sowieckiej. Tak zwany „federalizm“ utracił swój realny grunt jeszcze podczas wojny polsko-sowieckiej.

„Polska ma właśnie jedną prawdziwą troskę: obronę swoich granic zachodnich przeciw wszelkim planom „przyjaznej“, a wyraźnie mówiąc, wymuszonej rewizji granic... Obecnie już wiemy, że Rosja nie jest zainteresowana w rewizji granicy polsko-niemieckiej. W Berlinie dziwnie wytłumaczono sobie polsko-sowiecką umowę. To jest naiwne. Tu przecież chodzi o niemiecki napad na linię Gdańsk—Gdynia. W tym wypadku Rosja nie będzie po stronie Niemiec. Tu tkwi właśnie punkt ciężkości umowy warszawsko-moskiewskiej. Tutaj też należy szukać odpowiedzi na pytanie: czy Polska rzeczywiście uzyskała dyplomatyczny sukces, i w jakiej mierze wzmacnia on ogólny pokój w Europie“.

Radykalizacja nauczycielstwa we Francji

(KAP). Podczas gdy socjalistyczny związek nauczycielski obradował w Clérmont, nauczyciele komunistki odbywali swój walny zjazd w Bordeaux. Kongres komunistyczny zakończył się sukcesami. Dnia 6 b. m. miało nastąpić zamknięcie zjazdu. Po południu uczestnicy jego przemaszzerowali przez miasto, śpiewając „Międzynarodówkę“, w pochodzie udali się na plac Gambetty i tam urządzili wiec. Tłum otoczył obradujących. Na krzesło wszedł nauczyciel Gitton, wypowiadając krzykliwą mowę rewolucyjną. Pośród bezdolnych słów wyłowić można było od czasu do czasu takie okrzyki: „Towarzysze robotnicy i rzemieślnicy, ludzie pracujący — łączcie się! „Nadchodzi nasza godzina! „Twarze na Wschód! stamtąd idzie wybawienie! Słuchajmy sowietów!“ Ludność Bordeaux zgorszona poczęła protestować. Wkońcu policja musiała przerwać burzliwy wiec. Najenergiczniejszy opór stawiała pewna grupa nauczycielek-komunistek.

Z początkiem roku szkolnego owe nauczycielki, biorące udział w wiecu i stawiające opór władzy, staną się kierowniczkami francuskich dzieci i chyba nikt nie ma wątpliwości co do ducha, w jakim kształcić będą swe wychowanki. Oto jest wzór szkoły bez Boga i praktyk religijnych.

Kasa pośmiertna Tow. Powst. i Wojaków

W wielkiej sali p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8 toczyły się obrady nadzwyczajnego walnego zgromadzenia Tow. Powstańców i Wojaków im. śp. Fr. Ratajczaka z Śródmieścia. Obrady otworzył prezes p. Olejniczak, witając licznie zgromadzonych członków, gości i przedstawicieli Ubezpieczenia Krajowego i Samopomocy Doróżnej. Prezes w krótkich słowach podał motywy dla jakich zwolano zgromadzenie. Chodzi mianowicie o to, aby członkowie towarzystwa przystąpili gremjalnie do kasy pośmiertnej do Ubezpie. Krajowego. Zarząd mając na uwadze dobro swych członków i ich rodziny, doszedł do wniosku, że najlepiej będzie zlikwidować kasę pośmiertną istniejącą przy towarzystwie i wcielić ją do instytucji pewnej, jaką jest Ubezpieczenie Krajowe. Tu każdy powstaniec ma gwarancję i zapewnienie, że istotnie rodzina jego w razie wypadku otrzyma wsparcie, które wynosić będzie 500 zł. Po przemówieniu prezesa, wygłosił stosowne przemówienie prof. Smoliński z Ub. Kraj. i pp. Bączkowski oraz Gielnik z ramienia komisji kasy pośmiertnej. Nad koncepcją tą potoczyła się żywa i namiętna dyskusja, w której zabierali głos pp.: Grzegorzewski, Górecki, Piątka i wielu innych. Następnie po rzeczowej dyskusji zebrani doszli do wniosku, że przystąpienie do Kraj. Ub. będzie najlepszym rozwiązaniem kwestji. Jednogłośnie też uchwalono przystąpić do wspomnianej instytucji. Następnie składki miesięczne do kasy pośmiertnej zbierać już będzie zakład sam. Wkońcu po załatwieniu szeregu spraw wewnętrznych, odśpiewano wspólnie „Boże coś Polskę“.

Jak restauratorzy borykają się z kryzysem

Od prezesa Tow. Restauratorów na miasto Poznań i okolice p. Franciszka Pioscka otrzymujemy w związku z ciężkim kryzysem, który dotknął boleśnie także zawód restauratorski, moc ciekawych danych dotyczących branży restauracyjnej. Poniżej przytaczamy fragmenty przyslanego nam artykułu:

W branży restauracyjnej obecnie wszystkie lokale konsumpcyjne podzielić można na 2 kategorie, t. j. na lokale, do których właściciele dokładają, aby utrzymać swą, niekiedy bardzo starą i znaną firmę i na lokale zadłużone, których egzystencję liczyć trzeba już nie na miesiące, lecz na tygodnie. Powoduje to dziwne niekiedy paradoksy, gdyż częstokroć te lokale „efemeryczne“ starają się przedłużyć swą egzystencję, obniżając ceny do takiego punktu, że nawet minimalny zarobek jest wykluczony. Dzieje się to w tym celu, aby od klientów, znętonych taniocia cen, wydobyc jak najwięcej gotówki efektywnej, celem uiszczenia się z nagłych zobowiązań, grozących egzekucją. Nie można nawet obwiniać właścicieli takich lokali o nieuczciwą konkurencję. Są to bowiem ludzie, którzy za

wszelką cenę starają się przedłużyć swój byt. Jako przykład wskazuje p. Piossek na różnorodność cen na piwa, które są rozmaite i niewspółmierne.

Każdy z amatorów piwa wie o tem, że w zależności od kosztów produkcji, ceny piwa poszczególnych browarów, czy też gatunków są rozmaite, droższe lub tańsze. Składa się na to m. in. procentowość, odpowiednia pielęgnacja, zawartość węgliku. lód oraz koszt dowozu. Te przyczyny sprawiają, że browary, dbając o swą markę i jakość piwa, mają ustalone minimum ceny przy godziwym zarobku i sprzedaż poniżej tej ceny uważają za niemożliwą. Społeczeństwo, w miarę pogłębiania się kryzysu, szuka produktów jak najtańszych, domagając się w miarę zniżan'a zarobków, obniżania cen różnych artykułów, a między innymi i piwa. Celem zjednan'ia sobie klienteli odbywa się prawdziwa licytacja in minus właścicieli zakładów gastronomicznych, probierni i piwiarni. Ogłasza się coraz niższe ceny — zjednywa się klientów, ale nie zadowala się ich.

Każdy, kto ma choć niewielkie pojęcie o kupiectwie zrozumie łatwo, że obniżyć cenę artykułu można tylko wtedy, gdy zmniejszone będą koszty produkcji i pielęgnacji — zmniejszenie zaś tych, to obniżenie jakości.

Z naszego zwierzyńca

Flaming-czerwonak

W zwierzyńcu w pięknej wolferze posiadamy ładne okazy flamingów, zwanych także czerwonekami. Należą one do rodzaju brodzących ptaków, są okazałe i osobliwe pod wieloma względami. Flamingi mają dzioby długie, w połowie zatłamane pod kątem prostym. Nogi i szyja odznaczają się również niepomiarłą długością; ponadto ptaki te posiadają błony przy nogach, tak, że mogą nawet pływać. Wszystkie gatunki są czerwone lub różowe, potrzebują jednak wiele lat do nabrania tych pięknych barw.

Czerwonaki żyją w krajach o ciepłym i umiarkowanym klimacie we wszystkich częściach świata; na brzegach mórz i wielkich wód wewnętrznych. Chodzą po woli na wzór bociannów, a w pływaniu dorównują wodnym ptakom. Na wodzie mają zwyczaj zginąć szyję, niczem łabędzie, choćąc czyniąc to samo, lecz w mniejszym stopniu, a gdy zwracają na coś uwagę, wówczas podnoszą szyję wysoko. Żerując, zanurzają dziób we wodę, lub błoto i szukają sobie pokarmu, przedewszystkiem drobnych rybek, ikry mączzaków i wodnego robactwa. Niemniej godnym uwagi jest sposób wysiadywania jaj oraz niezwykła zręczność z jaką podginają długie nogi.

Ptaki te są szczególnie piękne w locie, wyglądają z dołu jak krzyże ogniste. Śliczne pióra flamingów używają dzikie ludy do ozdoby. Rzymianie bardzo cenili ich mięso, a na ucztach przygotowywano jako specjalnie wykwinną potrawę języki flamingów.

(z)

Białowieża parkiem narodowym

Warszawa, 12. 8. (PAT.) Ostatni numer „Monitora Polskiego“ zawiera rozporządzenie p. ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 4-go bm. o utworzeniu Parku Narodowego w Białowieży.

Sowiety kupują pokłady węglowe

Helsingfors, 12. 8. (PAT.) Na Szpicbergu Sowiety nabyły w drodze kupna obszar obejmujący ca. 40 km. kwadr. i przylegający do dawniejszych posiadłości rosyjskich. Obszar ma zawierać jeden z najbogatszych pokładów węglowych, którego produkcja miałaby wynosić około pół miliona tonn rocznie.

Pociąg bez kierowcy

Neapol, 12. 8. (PAT.) Na linii elektrycznej Pozzuoli—Terme—Neapol maszynista prowadzący pociąg zemdlał, jednak w ostatniej chwili, napół przytomny przerwał kontakt z drutami, zasilającymi prądem silniki. Kontroler pociągu, przypadkiem wszedłszy do kabiny, spostrzegł leżącego na ziemi maszynistę i zahamował pociąg, który siłą energii posuwał się naprzód.

Skoniec światło i powietrze!

Przedtem jednak należy zawsze natrzeć skórę

KREMEM NIVEA lub OLEJKIEM NIVEA

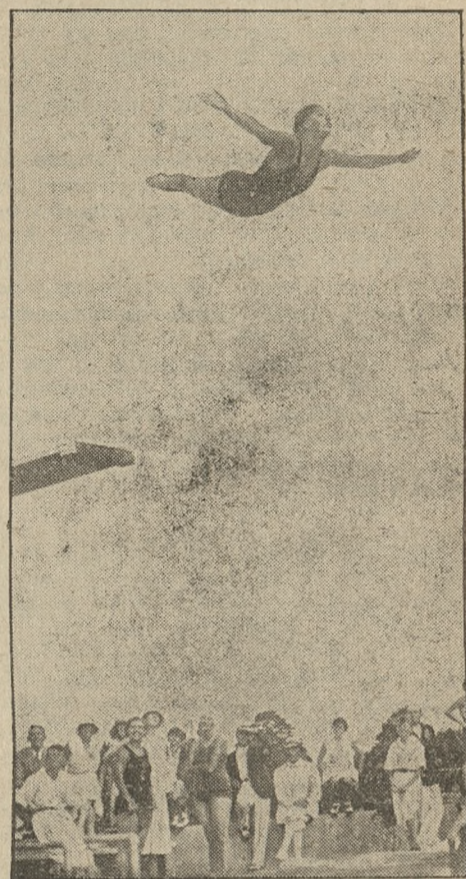
W ten sposób uzyskuje się nawet w dni pochmurne zdrową i ślicznie opaloną cerę. Krem Nivea i Olejek Nivea chronią skórę przed bolesnymi skutkami oparzenia słonecznego. W dni upalne chłodzi Krem Nivea przy-
 KREM NIVEA: od zł. 0,40 do 2,60 / OLEJEK NIVEA: butelka próbna zł. 1,-, butelki oryginalne zł. 2,- i 3,50
 Wyrób krajowy firmy PEBECO, Sp. Akc., Poznań 10

ściota, przede wszystkim zaś godzą w encyklikę papieską „Casti Connubii”. Są to „idee antyreligijne, szkodliwe zarówno dla państwa, jak dla rodziny i jednostki”.

Rozpaczliwe położenie Polaków w Belgji

(KAP). W związku ze strajkiem górniczym w Belgji wśród robotników polskich panuje niesłychana nędza. Robotnicy polscy, zmuszeni do strajku przez socjalistów i komunistów belgijskich, nie otrzymują zasiłków, należnych im od gmin.

Prócz tego istnieją w przemyśle górniczym tendencje usuwania z pracy cudzoziemców, co w pierwszym rzędzie dotknie polskich emigrantów. Akcją w tym kierunku prowadzą belgijskie związki zawodowe socjalistyczne. Wogóle ujawniła się w całej pełni przewrotna gra socjalistów belgijskich, którzy dużą część robotników polskich wciągnęli do swych związków, a teraz rzucają ich na pastwę losu.

Coleman (Ameryka) zwyciężyła w Los Angeles w skokach z trampoliny.

Największa instalacja promieni X w katolickim szpitalu

(KAP) Szpital św. Antoniego w mieście St. Petersburg w Stanach Zjednoczonych posiada najpotężniejszą instalację promieni leczniczych przeciwko chorobie raka, zwanych promieniami X. Napięcie wynosi 280.000 volt a może być zwiększone do 400.000. Tylko trzy podobne urządzenia istnieją na całym świecie, mianowicie w Nowym Jorku, w mieście Pasadena w Kalifornji i w Berlinie. Szpital św. Antoniego znajduje się w rękach sióstr Franciszkanek.

Crabbe (Ameryka) zwyciężył na olimpiadzie w biegu na 400 mtr. st. dow. uzyskując nowy rekord olimpijski w czasie 4:48,4.

Macki Hitlera w Czechosłowacji

Praga, 9 sierpnia.

Czechosłowacka opinia publiczna z ogromnym oburzeniem śledziła prowokacyjną robotę niemieckich hackenkreuzlerów na terenie Czechosłowacji, a niemniej i władze czechosłowackie nie spuszczały oka z poczynaniami organizacji niemieckich nacjonalistów, która pod płaszczykiem sportu uprawiała najbrudszą irredentę, współpracując z „Brunatnym Domem” w Monachjum. Ostatecznie organizatorzy zamaskowanej irredenty zostali ku zadowoleniu całego społeczeństwa czechosłowackiego aresztowani i postawieni w stan oskarżenia. Po długim śledztwie wreszcie dnia 8 sierpnia stanęli przed sądem okręgowym w Bernie na Morawach. Przed sądem odpowiada 7 członków hackenkreuzlerowskiej partji w Czechosłowacji, z których najmłodszy liczy lat 20 a najstarszy 31. Zapaleńcy ci oskarżeni są o zdradę stanu a akt oskarżenia zarzuca im, że w latach 1930—32 w Pradze, Ujściu nad Łabą i innych miastach czeskich spiskowali przeciwko Czechosłowacji i weszli w kontakt z obcymi czynnikami zwłaszcza z partją Hitlera w Niemczech, co 2 paragraf czechosłowackiej ustawy o ochronie republiki kwalifikuje jako zbrodnię zdrady głównej.

Trzeba przypomnieć, że partja niemieckich hackenkreuzlerów w Czechosłowacji domagała się w swym programie uznania „Sudetendeutschlandu” jako części składowej państwa na równi z Czechami i Słowacją, jak również utworzenia własnego sudecko-niemieckiego sejmiku. Żądania te, i tak sprzeczne z konstytucją Republiki Czechosłowackiej, głoszone były tylko jako program publiczny. W rzeczywistości jednak dążyli oni do wybudowania niemieckiego państwa narodowego t. zw. Trzeciej Rzeszy. Do tego dąży również hitlerowcy w Niemczech, którzy po objęciu władzy postanowili oswobodzić wszystkich Niemców i utworzyć wielkoniemiecką Rzeszę. Środkami do tego celu są w Niemczech hackenkreuzlerowskie oddziały szturmowe zorganizowane jako siła zbrojna.

Hackenkreuzlerzy w Czechosłowacji całkowicie naśladowali hackenkreuzlerów w Niemczech, a oznaką ich był również łamany krzyż. Wojskową organizacją młodzieży niemieckiej zajęła się w Czechosłowacji partja niemieckich socjalistów narodowych, która dla nadania pozorów wychowawczych i sportowych nazwała swe organizacje „Volkssport”, „Jugendverband”, „Wanderndes Jungvolk”. Zaprowadzono również umundurowanie, zarówno do ćwiczeń, jak i do paradnych pochodów. Kierownicy posiadali odznaki swej godności a członków „Volkssportu” uzbrajano.

Ze skonfiskowanego materiału wynika, że w organizacji panowała dyscyplina wojskowa. Członkowie musieli stawać do raportów za przewinienia organizacyjne, odbywały się ćwiczenia według wzoru armji niemieckiej. Ćwiczenia prowadzone były w dwóch grupach, tak jak ćwiczenia większych oddziałów wojskowych w czasie manewrów. Jedna grupa broń miała pewnych pozycji, podczas gdy druga miała przypuszczać ataki. Przy takich ćwiczeniach funkcjonowała również służba wywiadowcza. Po ćwiczeniach, które niekiedy odbywały się i w nocy, omawiane były błędy strategiczne i taktyczne, tak jak w sztabie generalnym armji po manewrach. Członkowie „Volkssportu” ćwiczyli się również w strzelaniu.

W akcie oskarżenia stwierdza się dalej, że niemieccy hackenkreuzlerzy odbywali wspólne ćwiczenia z hackenkreuzlerami z Rzeszy, a to tak, że raz przechodzili na teren rzeszy oddziały hackenkreuzlerów z Czechosłowacji,

poczem znów takie same oddziały niemieckie przechodziły na teren Czechosłowacji, gdzie ponawiano ćwiczenia wspólne. Skonfiskowany materiał piśmienny dowodzi dalej, że organizacje niemieckich socjalistów narodowych w Niemczech i Czechosłowacji przygotowane i wyćwiczone były do tego stopnia, że w chwili, kiedy hitlerowcy zdobyliby władzę w Niemczech mogłyby przeciwdziałać ewentualnej interwencji zagranicy i przygotować się na ewentualną interwencję ze strony Czechosłowacji. Akt oskarżenia twierdzi, że oskarżeni utrzymywali stały kontakt z hitlerowcami w Niemczech i uświadamiali sobie dokładnie następstwa swych czynów i zdawali sobie sprawę z tego, że czyny ich podlegają karze. Oskarżeni najwyraźniej dążyli do oderwania części Czechosłowacji i wcielenia jej do Niemiec.

Centralne kierownictwo stowarzyszenia znajdowało się we Fulneku na Morawach a przewodniczącym był poseł Schubert, który zarazem był krajowym komendantem tej formacji w ziemi morawsko-śląskiej. Krajowym komendantem dla Czech był poseł Krebs, który równocześnie był komendantem okręgowym okręgu z siedzibą w Ujściu nad Łabą. Powiatowym komendantem w Pradze był oskarżony A. Petermichel.

W czasie śledztwa oskarżony Petermichel przyznał, że praskie kierownictwo „Volkssportu” nie było zgłoszone u władz i że wojskowe szkolenie członków, manewry, noszenie mundurów i składanie przysięgi nakazało centralne kierownictwo. On też ze-

znał, że każdy członek bezwarunkowo zmuszony był brać udział w ćwiczeniach i to chociaż chwilowo przebywał poza siedzibą organizacji. Opuszczający siedzibę członek w czasie ćwiczeń zobowiązany był przy raporcie wykazać się świadectwem, stwierdzającym że ćwiczenia odbył w innej grupie. Każdy członek musiał brać udział we wszystkich przedsięwzięciach organizacji (zgromadzenia, ćwiczenia polowe, ćwiczenia w strzelaniu, pochody, uroczystości i t. p.) „Volkssport” praski urządził kursa komendantów, które prowadził oskarżony Haider.

Skonfiskowana korespondencja dowodzi dalej, że oskarżeni korespondowali z kierownictwem niemieckich hackenkreuzlerów Rzeszy a śledztwo wykazało, że niektórzy perjodycznie wyjeżdżali do Monachjum, gdzie odbierali wskazówki i rozkazy. U oskarżonych znaleziono również czasopiśma, broszury, pieśni hackenkreuzlerowskie i cały szereg innych obciążających rzeczy.

Przebieg procesu śledzony jest z wielkim napięciem, na sali sądowej znajduje się cały szereg dziennikarzy. Przybyli również dziennikarze z Niemiec. Oskarżeni wypierają się winy i starają się wykazać, że wcale nie znają programu partji Hitlera. Proces trwać będzie kilka dni.

Prasa czechosłowacka, omawiając przy tej sposobności prowokacyjną robotę pewnej części niemieckiej, domaga się ścisłego zbadania całej sprawy i przykładowego ukarania winnych, jak również energicznego wystąpienia przeciwko wszystkim tym żywiołom, które prowadzą akcję przeciwpaństwową, aby zabezpieczyć całość państwa czechosłowackiego. (Ceps.)

Biskup z Łotwy na Jasnej Górze

(KAP.) Przybył na Jasną Górę ks. biskup Rancan, sufragan z Rygi, który weźmie udział w uroczystościach ku czci Matki Bożej w dniach 14—15 sierpnia.

Ostrożnie z wydawnictwami sekciarskimi

Po miastach i wsiach grasuje w ostatnich czasach wielu wystawców sekciarskich, sprzedających wydawnictwa, które na pierwszy rzut oka nie zdradzają swych tendencji. Ostatnio metodyści chodzą po mieszkaniach, sprzedając albo ofiarując gratis piśmko p. t. „Droga życia”. Niejednokrotnie sprzedawcy tego rodzaju piśmka zachwalają je, jako katolickie, wprowadzając w błąd ludność katolicką.

Stary rozpustnik marjawicki

przeciwko Wielkopolsce, Pomorzu i Kaszubom

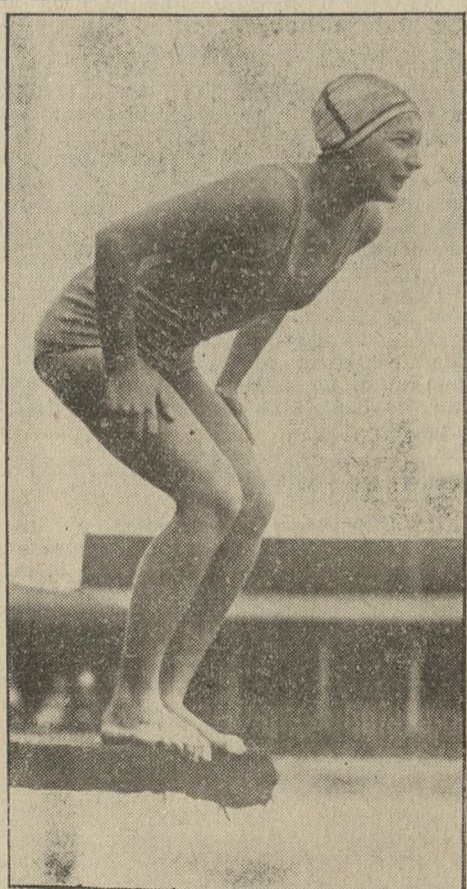
Polska Kat. Ag. Prasowa pisze, co następuje:

Przywódca marjawitów, Kowalski, który zgłosił się ostatnio do kancelarii pana Prezydenta Rzeczypospolitej z prośbą o darowanie kary więzienia, w dalszym ciągu prowadzi w swych pismach walkę z Kościołem katolickim za pomocą obelg i oszczerstw. W szczególności sposób nienawidzi Kowalski Wielkopolski i Pomorza, jako dzielnic stojących na wysokim poziomie kulturalnym. Ludność kaszubską nazywa głupią. „Pożal się Boże, co to za ciemnota i biedota” — pisze Kowalski o Kaszubach w swym „Głosie Prawdy” nr. 30. Nic dziwnego, że Kowalski, skazany przez wszystkie instancje sądowe za zbrodnię przeciwko moralności, nie znosi religijnych i moralnych Kaszubów.

Protest lekarzy katolickich z Florencji

przeciwko regulacji narodzin

Związek lekarzy katolickich we Florencji przedstawił Lidze Narodów protest przeciwko „antychrześcijańskiemu atakowi na macierzyństwo, propagowanemu przez Międzynarodowy Komitet Organizacji Higieny”. Związek oznajmia, że rozpowszechniane nowe idee są poważną obrazą Ko-

Helen Madison (Ameryka) zwyciężyła w biegu na 100 mtr. styl. dow., ustanawiając nowy rekord światowy i olimpijski w czasie 1:06,8.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Rozważania o rzemiośle

Prawdą powszechnie uznaną jest, że stosunkowo najodporniejszym wobec skutków kryzysu okazało się rzemioło, a więc ten dział gospodarki narodowej, który, jako najslabszy, pozornie najbardziej był narażony na zagładę. Skąd bierze się ta chwalebna odporność? Sądźmy, że rozwiązanie zagadki leży w stosunkowo mało skomplikowanym charakterze rękodzieła. Dla mistrza stojącego przed ciężkim zadaniem utrzymania swego warsztatu niema ochronnych praw o godzinach pracy, niema dnia ani nocy. W tem tkwi tajemnica elastyczności produkcji rzemieślniczej i odporności warsztatów rzemieślniczych. Powiedzieć ktoś kiedyś b. słusznie, że wichura kryzysu połamała dęby, ale wiotkiej trzciny nie zdołała wyrwać. Taki właśnie obraz ilustruje najlepiej położenie gospodarcze rzemiosła polskiego.

Dać dowód odporności znaczy tyle, co danie dowodu żywotności. Kto zaś wykazał swoje prawo do życia, ten tamsamem uzyskał prawo do szczególnej pieczołowitej opieki ze strony państwa. Rzemioło nasze posiada w swych archiwach liczne dokumenty, w których królom zapewniamy mu opiekę i pomoc. Przywileje te odzyskują nową moc żywotną!

To też warszaty jako twórcze jednostki gospodarcze muszą być należycie chronione przed nadmiernymi ciężarami fiskalnymi i socjalnymi, jak i w odpowiednim stopniu podtrzymywane kredytami. Szczególnie ważną jest ochrona rękodzieła przed nieuczciwą konkurencją ze strony pasorzytniczych partaczy.

Jesteśmy dalecy od doradzania rzemiosłu, aby oczekiwało poprawy swego położenia w wyłącznym od pomocy rządowej. Rzemioło powinno uświadomić sobie, iż ma prawo spodziewać się od państwa akcji pomocniczej, sama zaś akcja ratownicza winna wyjść z inicjatywy zainteresowanych, których twórcza energia może zdziałać cuda.

Przy użyciu dwóch środków można by znacznie poprawić położenie warsztatów rękodzielniczych. Na myśli mamy: rozwój szkolnictwa i oświaty zawodowej oraz rozbudowę spółdzielczości.

Szczególnie jeśli chodzi o kooperatywy, wystarczy porównać stan dzisiaj istniejący ze stanem idealnym, aby zrozumieć, jak ubogiem jest nasze rzemioło w dziedzinie spółdzielczej. W Niemczech, gdzie pod tym względem osiągnięto wyniki „szczytowe”, istnieją następujące typy spółdzielni rzemieślniczych: 1) dla masowego zakupu surowców i półfabrykatów dla każdej poszczególnej branży; 2) dla sprzedaży wyrobów rzemieślniczych w kraju i zagranicą; 3) towarowe składy spółdzielcze; 4) spółdzielnie budowlane; 5) spółdzielnie kredytowe i wreszcie 6) mieszane, t. j. surowcowe i kredytowe.

Jeśli chodzi o rzemioło wielkopolskie, to ciąży na niem specjalne zadanie. Noblesse oblige: skoro zarówno organizacyjnie, jak i fachowo tutejsze rzemioło stoi na wyżynie, to winno ono przodować innym dzielnicom w procesie ewolucyjnym. Zdaniem naszym, tak pojęta unifikacja jest najważniejsza.

Krótkie informacje gospodarcze

— W lipcu r. b. z okręgu bielskiego wywieziono 4263,93 kg. tkanin wełnianych, wartości 131245,04 zł.

— Zakłady Skody ogłosiły bilans za ubiegły rok operacyjny. Czysty zysk wynosi zaledwie 9,23 milj. Kč., wobec 67,83 milj. w roku poprzednim. Towarzystwo nie wydzieliła żadnej dywidendy.

— Na 1. b. m. leżało w porcie hamburskim unieruchomionych 177 okrętów o ogólnej pojemności 761532 BRT (1 lipca 718116).

— Roczna produkcja węgla w Belgii wynosi 27 milj. tonn. Z powodu trudności w wydobyciu węgla na powierzchnię, produkcja dzienna /górnika wynosi 619 kg., podczas gdy w Zagłębiu Ruhry — 1608 kg. dziennie.

— Rząd węgierski prowadzi z przemysłem ostrawskim (Czechosłowacja) rokowania o dostawę 3 milionów c. r. koksu w zamian nierogacizny węgierskiej.

Jak się wymierza podatek obrotowy

Niejednokrotnie byliśmy zmuszeni do zajęcia krytycznego stanowiska wobec praktyk naszych władz skarbowych, które często przechodzą do porządku nad rzeczowo popartymi deklaracjami podatników.

Obecnie jeden z naszych czytelników z prowincji dostarcza nam nowog, nader ciekawego materiału, oświetlającego jaskrawo dowolność postępowania władz skarbowych, w tym wypadku komisji szacunkowej.

Czytelnik ten, który jest kupcem-kolonjalistą podał na podstawie stwierdzonych rachunków obrót za r. 1931 w wysokości 25.900 zł., który mniej więcej odpowiadał obrotowi z poprzednich dwóch lat. Tymczasem komisja szacunkowa, ustaliła obrót na 41.120 zł., biorąc za podstawę zgola fantastyczne ceny za poszczególne artykuły według obliczenia urzędu skarbowego w najbliższym mieście powiatowym.

I tak obliczono za 99 kg. węgla drzewnego, który sprzedaje się zazwyczaj po 40 groszy za kg. — 396 złotych! 50 kg. kawy jęczmiennej oceniono zamiast na 35 zł., na 325 zł. Zwykły proszek do prania, kosztujący w detalu 70 groszy za kg., obliczono po 1,60 zł. Ocieł glinowy zamiast po 1 zł. za kg. przyjęto po 6 zł. Szczotki do zamiata-

nia (normalna cena 2,20 zł.) oszacowano na 4 zł. za 1 szt. Kakao zamiast 5,20 zł. obliczono po 10 złotych, syrop, który w zakupie kosztuje 88 groszy za 1 kg., komisja oceniła na 1,80 zł. Pół skrzyni cytryn, zawierającej 150 sztuk zaliczono 34 zł. zamiast 27 złotych.

Pomimo magicznego obliczenia urząd skarbowy doliczył się tylko kwoty 23,123 zł. Na jakiej zaś zasadzie obliczono resztę (t. j. 16.876 zł.) pozostanie to nierozwiązalną zagadką.

Wynika z obliczenia, że urząd skarbowy kupca traktuje jako lichwiarza, gdyż zysk w wysokości 100 proc. uważa za coś najzupełniej normalnego! Poza tem charakterystyczne jest, że — w porównaniu z laty poprzednimi — urząd skarbowy przyjął cyfrę obrotów o mniej więcej 70 proc. wyższą od sum osiągniętych podczas pomyślnej konjunktury.

Przyznajemy, że — ogólnie biorąc — prace komisji szacunkowych obecnie są mniej niezadawalające, niż dawniej, jednak i teraz zdarzają się wypadki horendalne, w rodzaju powyżej przedstawionego. Rzeczą władz skarbowych wyższej instancji jest baczone pilnowanie, by nie tylko skarbowi państwa, lecz i płatnikowi nie działa się krzywda.

KRONIKA GOSPODARCZA

Najkorzystniejsze sprzedawanie świń bekonowych

Kto korzysta z 10 proc. premij?

Wielkopolskiej Izby Rolniczej udało się uzyskać specjalne warunki przy odstawianiu do bekoniarń trzody chlewnej, znajdującej się pod kontrolą wydziału hodowlanego W. I. R.

Warunki te są następujące:

1. Świnie mogą być dostarczane w dowolnej ilości wprost do fabryki bekonów lub też po porozumieniu się z bekoniarnią do stacji, gdzie będzie możliwość skompletowania w jednym dniu stawki 40 do 50 sztuk. Przy odległościach nie przekraczających 25 klm. dostawa dostarcza świnie własnym kosztem do fabryki bekonów z wyjątkiem okresu zniw, t. j. od 16. 7. do 15. 8., w którym to okresie następuje odbiór kosztem fabryki — podobnie jak przy odległościach powyżej 25 klm.

2. Waga świń winna wynosić 85—95 kg. Stwierdzenie wagi nastąpi na czczo we fabryce bekonów lub też na stacji załadowania w obecności dostawcy. Koszty połączone z badaniem weterynaryjnym placu bekoniarń. Po odbiorze na stacji ryzyko za świnie przechodzi na bekoniarń.

3. Cena zależna jest od każdorazowego notowania poznańskiego na świnie bekonowe, mianowicie bekoniarń placić będzie każdorazowo 10 proc. więcej od średniego notowania giełdy poznańskiej dla świń bekonowych klasy pierwszej loko stacji załadowca. Zapłacenie ceny kupna nastąpi przy odbiorze towaru.

Od każdej sztuki odstawionej na powyższych warunkach potrąca bekoniarń 1.— zł na fundusz bekonowy Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Dostawcy winni przedłożyć zaświadczenie Wielkopolskiej Izby Rolniczej, iż dostarczone świnie wyprodukowane zostały pod kontrolą W. I. R. zaświadczenia tego należy zażądać od Wielkopolskiej Izby Rolniczej na kilka dni przed dostawą. Bekony odstawiane bez równoczesnego wreczenia odbiorcy zaświadczenia kontroli Wielkopolskiej Izby Rolniczej nie otrzymają 10-ego dodatku.

Odstawy bezpośrednie do fabryki bekonów mogą być uskuteczniane we wtorki, środy, czwartki i piątki. Przy zamiarze załadowania na stacjach należy nadesłać conajmniej na 3 dni przed zamierzonym dniem załadowania zawiadomienia do bekoniarń.

PODATKI I OPŁATY

(p) Zwolnienie od ubezpieczenia pracownika umysłowego z tytułu posiadania majątku. Na ile przepisu art. 5, p. 3 rozporządzenia Prez. R. P. z 24 listopada 1927 o ubezpieczeniu pracowników umysłowych wynika kwestja, czy pracownik umysłowy, posiadający majątek osobisty ruchomy, czy nieruchomości, z którego czerpie dochód, przewyższający dochód ze zatrudnienia jako pracownik umysłowy, może być zwolniony od obowiązku ubezpieczenia. Władza ubezpieczeniowa nie uznała potrzeby zwolnienia, uważając, że posiadany majątek nie stanowi czynności zarobkowej. N. T. A. na skutek wniesionej skargi nie uznał tego stanowiska i ustalił, że obowiązkiem władzy ubezpieczeniowej jest dochodzenie w każdym wypadku jaka wysokość z dochodów z majątku wchodzi w rachubę przy ocenie obowiązku ubezpieczenia i zbadanie, czy czynność zarobkowa jest zajęciem głównym.

(Wyrok N. T. A. z 16 marca, ogłoszony 12 maja 1932. L. R. 625/31.) (1)

Z KRAJU

(k) Budowa kolei Śląsko - Bałtyckiej. Na odbytem w Paryżu posiedzeniu rady zarządającej francusko - polskie konsorcjum, budującego kolej Śląsk - Gdynia, przedłożono sprawozdanie z obecnego stanu robót na tej linii. Ze sprawozdania tego wynika, że przewidziany na bież. rok tak zwany zredukowany program robót będzie w całości wykonany. Francusko - polskie konsorcjum rozporządza jeszcze gotówką 100 milj. fr., która ma wystarczyć na sfinansowanie tegorocznego programu robót. Na posiedzeniu paryskim wyrażono ze strony francuskiej przekonanie, że wpłata drugiej transzy pożyczki na budowę linii w sumie 300 milj. fr. nie jest w tej chwili potrzebna i, że może być aktualną najwcześniej z końcem br.

(k) Zwyżka cen przędzy bawełnianej w Łodzi. Przedzalnicy podnieśli ceny wszystkich numerów bawełny w granicy od 2 do 3 centów na kilogramie. Przyczyna podwyżki tłumaczy się kolosalną zwyżką cen bawełny surowej. Podwyżka obecna cen przędzy częściowo tylko wyrówna różnicę zaszła w cenie surowca.

(k) Ruch okrętowy w Gdańsku. W lipcu weszło do portu gdańskiego ogółem 351 okrętów o pojemności 196371 nrt., opuściło zaś port 343 okręty o pojemności 188031 nrt. W porównaniu do poprzedniego miesiąca ruch okrętowy zwiększył się. Pod względem flagi narodowej na pierwszym miejscu stały Niemcy, a dalej szły w ruchu okrętów w porcie gdańskim: Danja, Szwecja, Polska, Holandia, Estonia, Finlandja, Norwegja, Francja, Grecja, Panama, Włochy, Anglja, Sowiety, Gdańsk, Węgry i Litwa.

(k) Środki ochronne przy maszynach. Ministrowie opieki społecznej poruszyli ostatnio kwestję nałożenia na wytwórców maszyn i aparatów obowiązku zaopatrzenia tychże w środki ochronne zabezpieczające robotników od nieszczęśliwych wypadków. Związek Izby Przemysłowo - Handlowych, po dokładnym przestudiowaniu tego zagadnienia wypowiedział opinię, że nałożenie tego rodzaju obowiązku na wytwórców maszyn nie osiągnęłoby zamierzonego celu, natomiast utrudniłoby konstruowanie nowych typów maszyn i aparatów. Zdaniem Związku Izby obowiązek należytego zabezpieczenia obciążać powinien ich właściciela, z uwagi na to, że zabezpieczenia te muszą być ściśle dostosowane do lokalnych warunków pracy. Związek Izby zwrócił również uwagę na konieczność szerszego propagowania wśród robotników ostrożnego zachowywania się przy maszynach, ze względu na to, że większość wypadków wywołana jest właśnie brakiem tej ostrożności.

Z ZAGRANICZY

(z) Ruch okrętowy w Kanale Kilońskim, stanowiący wskaźnik obrotów portów bałtyckich z resztą Europy i zamorzem, wykazał w I półr. rb. następujące cyfry: 19730 okrętów (w I półr. 1931: 22293), ładunków w NRT: 5726228 (7990870). Zmniejszenie w stosunku do cyfr r. 1931 wynosi więc w liczbie okrętów 11,5 proc. w ilości ładunków 28,3 proc. Głównie zmniejszyły się ładunki węgla, kamieni, żelaza i drzewa; cyfry zboża i innych masowych towarów utrzymały się.

Kredyty rolne

Z posiedzenia rady Banku Polskiego

W czwartek obradowała w Warszawie rada Banku Polskiego. Posiedzenie trwało krótko i wypełnione zostało sprawozdaniami dyrekcji z dziedziny kredytowej i walutowej. Dyskusji nad sprawozdaniami nie było.

W sprawie kredytów rolniczych pod zastaw zboża postanowiono, iż kredyty te rozprowadzone będą przez następujące banki: Akc. Bank Hipoteczny we Lwowie, Bank Kwilecki, Potocki i Sp. w Poznaniu, Bank Zw. Spółek Zarobkowych, Poznański Bank Ziemstwa Kredytowego, Centrala Rolników w Poznaniu, Wileński Prywatny Bank Handlowy, Bank Gosp. Kraj. i Państw. Bank Rolny.

Stopa procentowa Banku Polskiego wynosić będzie od tych kredytów 1 i pół proc. w stosunku rocznym, instytucje rozdzielcze pobierać mogą 1,75 proc. ponad stopę B. P. a więc oprocentowanie kredytu wynosić będzie 9,25 proc. w stosunku rocznym.

Przy szacunku zastawu zbożowego instytucje rozdzielcze pobierać mogą zwrot efektywnych kosztów w wysokości nie większej jak pół proc. udzielonej pożyczki. Rada Banku Polskiego postanowiła dalej, że w okresie 1932/33 udzielane będą kredyty zaliczkowe na sprzedaż zboża dla mniejszej własności rolnej. Na kredyty te przeznaczono 8,5 milj. zł. a na kredyty dla większej własności rolnej pod zastaw zboża 21,5 milj. złotych.

(z) Duży spadek wkładów oszczędnościowych w Niemczech. Stan wkładów oszczędnościowych w niemieckich kasach oszczędności wynosił w końcu czerwca r. b. 9.800.02 milj. Rmk., wobec 9.905.05 milj. Rmk. w końcu maja r. b. Wkłady oszczędnościowe zmniejszyły się więc w czerwcu o poważną sumę przeszło 105 milj. Rmk. W maju r. b. przyrost wkładów oszczędnościowych wynosił jeszcze 50,79 milj. Rmk.

(z) Przed zmianami we włoskiej polityce bankowej. Italskie sfery bankowe oczekują, że nowy minister finansów, dr. Guido Jung pójdzie po linii odmiennej polityki finansowej niż jego poprzednik Mosconi. Nowy minister finansów dokonał w swoim czasie z polecenia rządu sanacji Banca di Roma oraz Banca Nazionale di Credito po załamaniu się Banca Nazionale di Sconto. Z początkiem b. r. wybrany został prezesem rady nadzorczej towarzystwa finansowego „Sofnit”, które przejęło udziały przemysłowe Banca Comerziale Italiano w wysokości 4 miliardów lirów. Dr. Jung był również prezesem italskiego Instytutu Eksportowego. Nic dziwnego tedy, że sfery bankowe z napięciem wyczekują polityki nowego ministra finansów. Już poprzednik jego Mosconi zaznaczył bowiem, że dotychczasowa polityka bankowa musi się nareszcie skończyć. Mimo to, widocznie na rozkaz Mussoliniego, rząd w dalszym ciągu udzielał pomocy bankom, walczącym z niepłynnością. To też portfel wekslowy Banca d'Italia wzrósł do 4903 milionów lirów. Kontynuowanie tej polityki à la longue żadną miarą pogodzić się nie da z nieubłaganą polityką deflacyjną Mussoliniego. Nowy minister finansów ma przed sobą także niezmiernie trudne zadanie ograniczenia deficytu, który przekroczył już 2 miliardy lirów.

Z RYNKÓW NABIAŁU

W przeciwieństwie do położenia rynkowego podczas poprzedniego sprawozdania, oznaczył się ubiegły okres sprawozdawczy od 5 do 11. 8. 1932 wyraźną zwyżką cen. Zmiana na lepsze nietylko miała miejsce w kraju lecz również zagranicą. Notowanie duńskie, które w ciągu ostatnich 2 tygodni obniżyło się o 22 korony, podwyższono w dniu 11 bm. o 10 koron na 170 koron za 100 kilogramów.

Rynek angielski bez znaczniejszych zmian.

Również z rynku niemieckiego brak ciekawszych dla nas wiadomości. Notowanie berlińskie obniżono w dniu 6 bm. o 5 marek na mk. 103 za 50 kg. franko stacja odbiorcza za I gat., mk. 93 za 50 kg. za II gat., mk. 86 za 50 kg. za III gatunek przy spokojnej tendencji.

W kraju po bardzo spokojnym tygodniu, poprawiło się położenie znacznie w ostatnich dniach. Jeśli w ub. tygodniu nieraz z trudem lokowano towar po zł. 2,40 za kg., zwyżkowały ceny w bieżącym tygodniu z godziny na godzinę, osiągając w dniu 11 b. m. po części poziom zł. 3,20 za kg. Jak dalece obecna haussa była niespodziewana, dowodzi, że w Poznaniu ceny detaliczne w dniu 8 bm. obniżone zostały o 40 groszy na zł. 3,20 za I gat., zł. 2,80 za II gat., zł. 2,00 za III gat., za kg. Lecz już następnego dnia skojarzowano te niższe i powrócono do poprzedniego poziomu cen. Liczne mleczarnie niezorientowane o nagłej zwyżce, sprzedawały towar przygodnym odbiorcom jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia po cenach nie odpowiadających pod żadnym względem faktycznej sytuacji.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Złoty jubileusz pracy zasłużonego obywatela

Cicho i bez rozgłosu obchodził w ub. miesiącu 50-lecie pracy zawodowej prezes Związku Drogerzystów Rzeczypospolitej Polski p. Wiktor Gładysz, znany zaszczytnie z pracy obywatelskiej i narodowej.

Bez przesady nazwać można p. Gładysza twórcą zawodu drogistowskiego w naszej dzielnicy. Owoce pracy jego w organizacjach zawodowych i jako nauczyciela pomocników i uczniów drogeryjnych są najlepszym dowodem tego twierdzenia. Koledzy Jubilata darzą go za to pełnym uznaniem i mianowali go honorowym prezesem Związku Młodych Drogerzystów.

Specjalną kartę zasługi ma Jubilat w zakresie zielerstwa, którą to sprawę był podjął w czasach Naczelnej Rady Ludowej.

Szanowny Jubilat ma chlubne karty zasług nie tylko w dziejach zawodu drogistowskiego, ale również jako nieustrudzony działacz społeczny i narodowy. Przedewszystkiem Sokół ma w jubileum zasłużonego pracownika i organizatora od lat dziesiątek. Jubilat piastuje szereg urzędów honorowych poza prezesurą Związku Drogerzystów. Jest wiceprezesem Związku Towarzystw Kupieckich, radcą Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, członkiem poznańskiej rady miejskiej. W Sokole znana jest przedewszystkiem praca seniora druha Gładysza, jako naczelnika dawniejszego Związku Sokółów polskich w państwie niem. członka komisji redakcyjnej czasopisma „Sokół” i wiele innych, za które to prace odznaczony został najwyższym odznaczeniem: honorowym członkostwem Związku Tow. gimn. „Sokół” w Polsce. Wielkie są zasługi p. Gładysza dla idei narodowej, położone przez długi okres bezinteresownej i ofiarnej pracy w Stronnictwie Narodowym.

Pogodne usposobienie, pełne koleżeńskie życzliwość, jedna seniorowi zawodu drogistowskiego uznanie i szacunek w najszerszych kołach obywatelstwa wielkopolskiego. Toteż, gdy dyskretnie przez skromnego Jubilata przemilczana uroczystość doszła do wiadomości ogółu, uczczono Jubilata w szerszym gronie. Jubilatowi towarzyszą życzenia pomyślności i zdrowia, jak najdluższego, a do tych życzeń przyłącza się i nasza redakcja, której Jubilat jest tak bliski.

Fotografia przedstawia uczestników bankietu, urządzanego we wtorek bież. tygodnia na cześć Jubilata przez Związek Drog. Rzplitej Polski.

Zebrało się przeszło 60 przedstawicieli różnych organizacji, władz oraz kolegów jubilata w salonach Resursy Kupieckiej przy ul. Zwierzynieckiej 12. Orkiestra uczniów drogerzystowskich odegrała kilka utworów muzycznych, poczem prezes Obwodu I. Związku i gen. sekretarz p. Ksawery Gadebusch

wręczył Jubilatowi dyplom uznania od zarządu głównego Związku oraz jako upominek piękną rzeźbę z alabastru. P. radca Stanisław Robiński w imieniu Izby Przemysłowo-Handlowej wręczył Jubilatowi dyplom, następnie zaś składali Jubilatowi życzenia p. prezes Wolski w imieniu „Sokoła”, p. wiceprezes Kowalski w imieniu Związku Towarzystw Kupieckich i Korporacji Kupców Chrześcijańskich, p. prezes B. Kiedrowski w imieniu Obwodu II. Związku Drogerzystów, p. prezes Małkiewicz w imieniu Towarzystwa Właścicieli Domów i Nieruchomości, p. prezes H. Żak w imieniu Związku Przemysłu Perfumeryjnego i Kosmetycznego Zachodniej Polski i Tow. „Ochrona Cen” oraz p. prezes A. Gótkowski w imieniu Związku Młodych Drogerzystów.

Po wspólnej fotografii był bankiet podczas którego wygłosili przemówienia pp. A. Gustowski, wydawca „Kupca”, dr. Opatrny w imieniu Koła Rodzicielskiego gimnazjum im. Jana Kantego. Z inicjatywy jubilata zebrało kilkadziesiąt złotych na tablicę pamiątkową dla śp. Borowego, gorącego patrioty spiskiego. P. wiceprezes Janczewski odczytał telegramy i życzenia m. in. od prezydenta miasta Poznania p. Cyryla Ratajskiego, prezesa rady miejskiej dr. Paczkowskiego, wiceprezesa Izby Przem.-Handlowej dr. Drzażdżyńskiego oraz artystycznie wykonany adres od Obwodu IV. Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej. W końcu Jubilat wyraził podziękowanie obecny za dowody życzliwości, a p. prezes W. Majewicz komitetowi za urządzenie uroczystości.

Pocztą do Ameryki Południowej

będzie przewożona sterowcem

Dyrekcja Poczty i Tel. komunikuje: W czasie od 29 sierpnia do 10 października rb. statek powietrzny „Graf Zeppelin” odbędzie 4 loty do Ameryki Płd. i będzie przewoził przesyłki pocztowe do Argentyny, Boliwii, Brazylii, Chile, Paragwaju, Peru i Urugwaju. Sterowiec „Hrabia Zeppelin” odleci 29 sierpnia, 12 i 26 września oraz 10 października z lotniska w Friedrichshafen (Bodensee) do Pernambuco (Recife) w Brazylii, gdzie będzie miał dogodne połączenie lotnicze z innymi krajami Ameryki Płd.

W związku z powyższym można nadawać we wszystkich urzędach pocztowych w Polsce do Argentyny, Boliwii, Brazylii, Chile, Paragwaju, Peru i Urugwaju następujące przesyłki listowe, do przewozu sterowcem:

1. zwykle i polecane listy i kartki,
2. zwykle i polecane druki, próbki towarów i papiery handlowe.

Od tego rodzaju przesyłek pobiera się taryfowe opłaty pocztowe, według obowiązującej taryfy pocztowej, a ponadto opłaty za przewóz powietrzny, które wynoszą:

1. za przesyłki listowe do Brazylii: a) za listy i kartki pocztowe za każde 5 gramów wagi 3 zł; b) za inne przesyłki listowe (druki, próbki i papiery handlowe (za każde 25 gramów wagi) 3 zł;
2. za przesyłki listowe do Argentyny, Boliwii, Chile, Paragwaju, Peru i Urugwaju: a) za listy i kartki pocztowe za każde 5 gr. wagi 3.50 zł, b) za inne przesyłki listowe (druki, próbki, papiery handlowe) za każde 25 gr. wagi 3.40 zł.

Przesyłki listowe, przeznaczone do przewozu sterowcem „Hrabia Zeppelin” muszą być oznaczone uwagą: „Mit Luftschiff Graf Zeppelin”.

Czas przelotu sterowca z lotniska Friedrichshafen do Pernambuco w Brazylii trwa 3 dni.

Strzelanina na Chwaliszewie

Śmierć włamywacza w czasie pościgu

Dzisiejszej nocy podczas pościgu zastrzeliła policja na Chwaliszewie 29-letniego Leona Szafrąńskiego z Poznania (ul. Wenecjańska 5).

Krótko po północy na ul. Woźnej patrol policyjny zatrzymał 3 podejrzanych osobników. Po wylegitymowaniu ich policjanci zauważyli na Woźnej przy rogu ul. Mostowej osobnika zachowującego się podejrzanie i udali się w jego kierunku, by go wylegitymować. Gdy nieznajomy zauważył zbliżającą się policję zaczął uciekać, w czasie ucieczki zaś wystrzelił kilka

razy z rewolweru. Policjanci użyli broni palnej. Na Chwaliszewie obok domu pod nr. 3 nieznajomy upadł na ziemię, raniony śmiertelnie w pierś wystrzałem z rewolweru.

Ze znalezionych przy dogorywającym dokumencie okazało się, że był to Leon Szafrąński, znany policji jako włamywacz i już kilkakrotnie ujęty przez władzę z powodu kradzieży. Przy Szafrąńskim znaleziono rewolwer systemu parabellum i naboje. Szafrąński zmarł wkrótce po przewiezieniu go do szpitala miejskiego. (kl)

Zagadka wyjaśniona

Postrzelony na ul. Niegolewskich — kradł cegły

W sprawie postrzelenia Sylwestra Budzicha (ul. Graniczna 14) w środę późnym wieczorem na ul. Niegolewskich władze przeprowadziły bardzo szczegółowe dochodzenia. Budzich zeznał tylko, iż postrzelił go jakiś nieznajomy. Tymczasem władze śledcze stwierdziły, że krytycznego wieczora Budzich z trzema towarzyszami zajęł wózkami na budowlę przy ul. Chociszewskiego 18 i tam rozpoczął ładować na swój wózek cudzą cegłę. Mimo licznych ostrzeżeń stróża, pilnującego materiałów na budowlę p. Sworka, usiłował zbiec zabierając cegłę. Stróż strzelił do uciekających i Budzich w ten sposób otrzymał tajemniczy do tej pory postrzał. (k)

Poznańskie koncerty symfoniczne

Rozpoczną się niedługo — Prace przygotowawcze ukończone

Sezon koncertów orkiestry symfonicznej miasta Poznania rozpocznie się w pierwszych dniach września.

Zgodnie z uchwałą rady miejskiej, która wyznaczyła na ten cel fundusze oraz gmach Teatru Wielkiego, sezon potrwa ośm miesięcy. Obejmie tak jak w przeszłym roku, koncerty niedzielne, dalej koncerty czwartkowe, urządzane co dwa tygodnie, oraz koncerty szkolne. Kierownictwo zakontraktowało cały szereg najwybitniejszych sił kapelmistrzowskich i solistycznych.

Pierwszy koncert, złożony oczywiście z samych dzieł muzyki polskiej, odbędzie się w niedzielę dn. 11 września. Wiadomo, że zeszlodzienny sezon cieszył się niebywałą w naszych stosunkach frekwencją publiczności. Należy oczekiwać, że w tym roku instytucja ta, pełna znaczenia dla kultury muzycznej zarówno w Poznaniu, jak w całej Polsce, będzie miała również świetny sukces.

KALENDARZYK

Piątek, 12 sierpnia 1932.

Słońce: wschód 4,30; — zachód 19,24; — długość dnia 14 godz. 54 min.
Księżyc: wschód 17,48; — zachód —; — po pierwszej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 16 st. C., pogodnie, cisza, ciśnienie atmosferyczne wysokie 757 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 24 st. C., najniższa + 11 st. C.
Kal. rzek.: Klara P.; jutro Hipolit M.
Kal. słow.: Sława Bł.; jutro Rosław.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Sodalicyja Panien Urzędniczek.** W poniedziałek, 15 bm. nabożeństwo i uroczyste przyjęcie w kościele OO. Jezuitów o godz. 8. O godz. 15 wycieczka do Puszczykowa (Ostoja). W razie niepogody zebranie plenarne w Poznaniu na sali sodalicyjnej o godz. 19.

OSOBISTE

— * **Wybitny chemik amerykański w Poznaniu.** W Polsce bawi obecnie znany profesor chemii uniwersytetu Yale w New Haven (Stany Zjednoczone) dr. Oskar Baudisch. Prof. Baudisch przebywa obecnie w Poznaniu, gdzie zapoznaje się z pracami w dziedzinie chemii żelaza, przeprowadzonymi w zakładzie chemii nieorganicznej Uniwersytetu Poznańskiego pod kierunkiem prof. dr. A. Krauzego.

ZYCIE SOKOLE

— * **Pierwsze walne zebranie członków Kasy Zpomogowej przy Okręgu Poznańskim** odbędzie się w poniedziałek, 15 bm. (drugi dzień zlotu) o godz. 10,30 na boisku „Sokoła” w Poznaniu. Na porządku obrad: sprawozdanie ze stanu kasy zap. wygłosi drh. Kapalczyński, ustalenie wysokości zapomogi pośmiertnej, wnioski członków, ustalenie kosztów administr. kasy, wybór kierownika, wolne głosy i zakończenie. — Wstęp na zebranie tylko za okazaniem książki członkowskiej. Celem zaoszczędzenia kosztów podróży, mogą członkowie zbiorowo przelać swe głosy na jednego lub więcej delegatów. W tym wypadku winien dany delegat wykazać się pełnomocnictwem osobistym lub zbiorowym tych członków, których zastąpić zamierza na walnym zebraniu. — Komitet organizacyjny.

— * **„Sokół” — Luboń.** Zbiórka gniazda żeńskiego i męskiego w niedzielę, 14 bm. o godz. 4 rano na boisku w pełnym rynsztunku, poczem wymarsz na zlot.

Obniżenie opłaty pocztowej

Skutki za wysokiej taryfy

Agencja „Press” donosi, że ministerstwo poczt i telegrafów rozważa kwestię obniżenia opłat za listy i karty korespondencyjne. Obecna taryfa uczyniła pocztę polską najdroższą pocztą w Europie i spowodowała znaczny spadek korespondencji. Na sezon wakacyjny oczekiwano wzmożenia się ruchu pocztowego, lecz i te nadzieje zawiodły.

Jak słychać, ministerjum zamierza powrócić do opłat, jakie obowiązywały przed ostatnią podwyżką, a więc do taryfy 25 groszy za list w korespondencji wewnętrznej zamiejscowej i do 15 groszy za karty korespondencyjne.

Projekt obniżenia tych taryf jest obecnie przedmiotem rozważań w ministerjum. Decyzji oczekiwać należy

wczesną jesienią.

Poza tem minister poczt i telegrafów inż. Boerner, podpisał rozporządzenie o obniżeniu opłat za przesyłki druków pocztą.

Na mocy tego rozporządzenia nadawca przeszło 100 egzemplarzy druków korzysta z ulgi 40 proc. obecnej taryfy, uzależnionej, jak wiadomo, od wagi danego druku. Ulga dla nadawcy 500 egzemplarzy wynosi 50 proc., a dla nadawcy ponad 1000 egzemplarzy — 60 procent obecnej taryfy.

Rozporządzenie to przesłane zostało do ministerjum sprawiedliwości, gdzie czeka na podpis ministra, poczem będzie niezwłocznie ogłoszone w „Dzienniku Ustaw”.

WIECZORY, KONCERTY

— **Wielki kiermasz** łącznie ze **zbiornym strzelaniem Bractwa Kurkowego** odbędzie się w święto Wniebowzięcia N. M. P. w Główniej w lesie nad Wartą. Czysty dochód przeznaczony jest na zasilenie kasy Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia. — Wstęp wolny. Przygrywać będzie doborowa orkiestra. Dużo urozmaiceń. Wycieczkowiczom i osobom życzliwym poczynaniem charytatywnym dla naszego przedmieścia, zwraca się uwagę na tę imprezę, prosząc gorąco o poparcie.

— **Zespół stowarzyszeń „Milicja” i Chór Seraficki** przy kościele OO. Franciszkanów odegra dnia 14 bm. (niedziela) o godz. 20 w sali Dworu Huggera przy ul. Śniadeckich 12 sztukę p. t. „Polska Spartanka” (Najazd bolszewików na Polskę). Dochód z przedstawienia przeznaczony na ubogich. Ceny biletów od 50 gr do 1,50 zł. Wszystkie miejsca siedzące numerowane. Bilety do nabycia u OO. Franciszkanów, zaś na dwie godziny przed przedstawieniem przy kasie teatru.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Komitet Zjednoczonych Organizacji Przeciwalkoholowych m. Poznania** podaje do wiadomości członkom, że we wtorek, 16 bm. o godz. 19,30 odbędzie się w składnicy abstynenckiej przy Al. Marcinkowskiego 26, zebranie komitetu, na które każda organizacja komitetowa powinna wysłać 2 delegatów. — Wycieczka komitetowa w niedzielę, 14 bm. uda się nie do Owińska, lecz na Malte. Punkt zborny przy końcowym przystanku tramwajowym na Śródcie o godz. 14.

— **Dlaczego winniśmy kupować tylko telegramy T. C. L.** Telegramy T. C. L., artystycznie wykonane o motywach patriotycznych mają już za sobą wyrobioną opinię społeczeństwa. Dochód z ich sprzedaży przeznaczony jest w całości na wzniósłszy cel szerzenia zdrowej oświaty ludowej wśród najszerzych warstw. Nic też dziwnego, że popyt za telegramami T. C. L. jest duży. W składkach niestety niektórych w naszych miastach można zauważyć telegramy, często nieszczytnej wartości artystycznej, wykonane przez firmy żydowskie lub krypto-żydowskie. Społeczeństwo polskie winno się odpowiednio do takich telegramów ustosunkować, kupując tylko telegramy T. C. L. Telegramy te są do nabycia w Centrali T. C. L. Poznań, św. Marcin 37, w sekretarjacie T. C. L., Katowice, ul. Francuska 12, Grudziądz, ul. Lipowa 28, oraz we wszystkich księgarniach i składach papieru.

— **Tow. Przemysł „Jedność” pod wezwaniem św. Antoniego w Poznaniu** urządza w niedzielę, dnia 14 bm. wycieczkę popołudniową do ogrodu „Dom Szwajcarski” p. Walczaka przy Drodze Dębińskiej. Wycieczka będzie wielce urozmaicona kulaniem w kręgle i strzelaniem do tarczy dla panów, grą w kostki dla pań itd. o cenne premje. Wszystkich życzliwych i sympatyków Towarzystwa zaprasza Zarząd.

— **Wycieczka krajoznawcza.** Z okazji regat o mistrzostwo Polski, jakie odbędą się w Bydgoszczy w dniach 14 i 15 bm., oddział poznański Polskiego Tow. Krajoznawczego urządza 2-dniową wycieczkę krajoznawczą do Inowrocławia i Bydgoszczy. W Inowrocławiu w dniu 14 bm. wycieczka zwiedzi zabytki architektury romańskiej, zakład solankowy i saliny państwowe, a na 15 bm. program przewiduje zwiedzenie pięknych zabytków Bydgoszczy i udział w regatach. Nocleg w Inowrocławiu zapewniony. Wyjazd z Poznania 14 bm. o godz. 7,40, zbiórka na dworcze głównym o godz. 7,20, powrót do Poznania 15 bm. o godz. 23,53. Koszt wycieczki (przejazd, nocleg i wstęp na regaty) wyniesie około 15 złotych.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **W grupie Związku Inwalidów Wojennych w Starołęce** odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru, ufundowanego przez obywatelstwo miejscowe i członków grupy. Uroczyste poświęcenie odbyło się w niedzielę. Mszę św. odprawił proboszcz miejscowy, ks. dr. Gładysz. Po nabożeństwie wyruszył pochód z orkiestrą do sali p. Pieczonki. Tu zgali zebranie uroczyste prezesa grupy p. Purol. Liczne przybyły obywatelstwo miejscowe i władze związkowe. Na przewodniczącego zebrania powołano prezesa okręgowego Koła Zw. Inwal. Woj. na miasto Poznań, p. Joachimiaka, a na sekretarzy przewodniczącego grupy winiarskiej p. Sommer-

felda i grupy inwalidów wojennych na Główniej p. Maciaszczyka. Na ławników powołano pp. J. St. Kocha i Mutha z zarządu Powst. i Wojaków w Starołęce i prezesa miejscowego koła śpiewu p. Przybylskiego. Referat wygłosił wiceprezes zarządu wojewódzkiego p. Stanisław Mechliński. Po licznych przemówieniach delegacji i wreczeniu gwiazdy pamiątkowych zebranie zakończono odśpiewaniem „Roty”. Do urozmaicenia programu przyczyniły się występy wokalne miejscowego koła śpiewackiego. (kl.)

— **Z targu.** W dniu 12 bm. na placu Sapiężyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,80—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,40—3,80 zł; 1 kg. twarogu 0,70—1,00 zł; za litr śmietany 1,20—1,60 zł; mleka pełnego 20 groszy; za mendel jaj 1,20 zł.

— **Z mięso:** 1 kg. słoniny świeżej 1,60—1,80 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,40 do 2,00 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,40—2,20 zł; koziny 0,80—1,20 zł; smalcu 2,40—2,80 zł.

— **Za drób i dziczyznę:** kura

2,50—4,00 zł; perlica 3,00—3,50 zł; indyk 2,00 zł; para kurcząt 2,00—4,00 zł; kaczka 2,00—4,00 zł; gęś 6,50—10,00 zł; para gołębi 1,20—1,40 zł; królik 1,30—1,60 zł; bażant 4,50 zł.

— **Za ryby:** 1 kg. szczupaka 3—3,20 zł; okonia 1,20—1,60 zł; lina 2,00—2,40 zł; karpia 2,00—2,80 zł; sandacza 4,00—4,60 zł; za 1 kg. węgorza 3,40—3,60 zł; suma 3,60 do 4,00 zł; mietusa 3,00—3,20 zł; leszcza 2,40 zł; białych ryb 2,00 zł. Za ryby śnieg płacono 60—70 gr mniej. Za mendel raków płacono 0,50—3,00 zł.

— **Za jarzyny:** 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; pecek marchewki 5—10 gr; kalarepy 10 gr; 1 kg. szpinaku 40 gr; szcawiu 10—20 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pecek pietruszki 10 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 gr; 1 pecek cebuli 5 gr; za kalafior 0,10—0,60 zł; główkę sałaty 3—5 gr; 1 mdl. ogórków 20—30 gr; 1 kg. bobu 30—50 gr; groszku w strączku 20—30 gr; pecek rzodkiewek 10 gr; 1 kg. rabarberu 20—30 gr; 1 kg. fasoli żółtej 30—50 gr; zielonej 15—30 gr; pomidorów 60—70 gr.

— **Za owoce:** 1 kg. owoców suszonych 0,80 do 2,00 złotych; za 1 litr czarnych jagód 50 do 70 groszy; za 1 kg. porzeczek 40—50 gr; wisien 20—50 gr; 1 kg. jabłek 0,40—1,00 zł; gruszek 40—60 gr; 1 kg. borówek 0,80—1,00 zł; 1 kg. śliwek 0,60—1,20 zł.

— **Za grzyby:** 1 kg. grzybów suszonych 4,00—8,00 zł; kurków (lisiczek) 60—80 gr; borowików 2,00 zł; innych grzybów 0,50 do 1,00 zł.

Targ bardzo ożywiony. (hu.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Uwolnienie od hańbiącego zarzutu.** Na wokandyje sądu okręgowego znalazła się sprawa Józefa Grzeszkowiaka, Feliksa Wołyńskiego i Edmunda Zygmańskiego, oskarżonych o popełnienie rabunku. W lutym br. oskarżeni mieli napad na szosie w pobliżu Stęszewa na muzyka Alfonsa Wysokiego. Skrupulatnie przeprowadzony przewód sądowy nie wykazał jednakże winy oskarżonych. Istnieją raczej silne poszlaki, że Wysocki, nie wiadomo, w jakim celu, napad ten zmżył. Sąd wobec takiego wyniku dochodzeń uwolnił oskarżonych od winy i kary. (z.)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— **Inowrocław.** (Utonięcie.) Podczas zabawy nad brzegiem Noteci w Matwach pod Inowrocławiem utonął 3-letni syn kolejarza Zenona Burzyńskiego z Matew. Po dłuższych poszukiwaniach odnaleziono ciało chłopczyka. Winę tu ponoszą rodzice, którzy nie czuwali należyście nad swym dzieckiem.

— (Kryzys teatrów świetlnych.) W ostatnim czasie zamknięto w mieście naszym dwa kina — „Zak” i „Apollo”. Poza tem kinoteatr „Stylowy” przeszedł w dzierżawę p. Maasa, który obecnie jest dyrektorem wszystkich kin w Inowrocławiu. — Obecnie w sezonie martwym kina odczuwają dotkliwie ciężary podatkowe. Zresztą mają poważną konkurencję w Teatrze Zdrowym, który obecnie daje cztery przedstawienia tygodniowo. (jot.)

— **Jedlece pod Pleszewem.** (Dożynki.) W dniu 14 bm. urządza Koło śpiew. „Moniuszko” w Jedlecu pod Pleszewem „Dożynki”, obraz ludowy ze śpiewami i tańcami, połączone z różnymi niespodziankami. Uprasza się o liczny udział obywatelstwa Jedlica i okolicy.

— **Kościeln.** (Zamknięcie drogi.) Z powodu podjęcia remontu mostu położonego przez drogę powiatową nr. 21 Śmigiel — Bojanowo Stare zamknięto tę drogę dla ruchu kołowego od 10 bm. aż do odwołania. Na czas zamknięcia wyznaczono objazd brukiem Bojanowo Stare — Sierpowo — Wyderowo.

— (Szkoła dokształcająca.) Przy tu-tejszej szkole dokształcającej organizuje się oddział dla uczennic przemysłowych i handlowych, pracownic młodocianych, tudzież uczennic, które ukończyły szkołę powszechną a zajęcia jeszcze nie mają. — Oddział uruchomiony zostanie z dniem 1 września br.

— (Z życia straży poż.) Staraniem naczelnika okręgowego p. Ignacego Richtera z Kościana założono w Kielczewie, pow. kościańskiego ochotniczą straż pożarną. Referat organizacyjny o obowiązkach i zadaniach ochotniczych straży pożarnych wygłosił naczelnik p. Richter. Zarząd u-konstytuował się w następującym składzie pp.: Jan Ustasiak — prezes, Mieczysław Bąk — naczelnik, Piotr Kaczmarek — zast. naczelnika, Julian Klupś — sekretarz, Jan Majorczyk — skarbnik, Leon Szczanik — oddziałowy, Jan Sychała — gospodarz, Leon Mocek, Stanisław Lenarski II i Józef Jurga — ławnicy, Chudziński i Mądry — rewizorzy kasy.

— (Wenta.) Komitet parafjalny w Bonikowie urządza w dniu 14 bm. wenta na rzecz odnowienia kościoła parafjalnego. — W programie m. in. przewidziano zabawę latową z nader urozmaiconym programem.

— (Zlot „Sokoła”.) W dniu 14 bm. odbędzie się w Czempiniu zlot okręgowy „Sokoła”. Program zlotu przewiduje nabożeństwo w kościele farnym, defiladę na rynku, koncert i zawody w ogrodzie strzelniczym. Nie wątpimy, że obywatelstwo poprze gorąco usiłowania naszych sokółów jak najliczniejszym udziałem w zlocie.

— (Legalizacja narzędzi mierniczych.)

Wtórne legalizowanie narzędzi mierniczych przez lotny Urząd Miar odbędzie się dla miasta Kościana i najbliższej okolicy w czasie od 17. 8. do 30. 9. br. Urzędowanie i legalizacja odbywać się będą codziennie od godz. 8—13 w lokalu restauracyjnym w parku miejskim w Kościanie. Legalizacji podlegają wszystkie miary i wagi przenośne. (mk.)

— **Mogilno.** (Pożar.) W Bielsku spłonął stóg niemięconego żyta, którego właścicielem był p. Wincenty Wesołowski. — Szkody oblicza pogorzelca na 2000 zł. Kur-sowa wersja, że dopuszczono się podpalenia. (jot.)

— **Ostrów.** (Powrót z kolonji letniej.) W czwartek powrócili uczniowie gimnazjum męskiego z kolonji w Lubieniu koło Myślenic, urządzonej staraniem Komitetu rodzicielskiego. Chłopcy spędzili tam 5 tygodni, krzepiąc zdrowie i siły. Na codziennych wycieczkach przebyli piękne górskie okolice Lubienia i ponadto zwiedzili Tatry, Kraków, Wieliczkę. Kierownictwo kolonji spoczywało w rękach p. prof. Grzywaka.

Z obozu urzędzonego w lesie pod Szklarką śląską wróciła młodzież harcerska drużyny pozaszkolnej im. Zawiszy Czarnego. Zastępy naszych harcerzy budziły podziw wśród ludności kresowej, nosząc z sobą radość i tętno, śpiew, wesele i dobry uczynek harcerski. Wśród pięknej przyrody w atmosferze pracy i zabawy spędzili chłopcy kilka tygodni w obozie, zaliczając je do najmiłszych wspomnień i najradośniejszych przeżyć.

— (Osobiste.) Powiatowy komendant P. P. p. komisarz Złotogórski wyjechał na urlop wypoczynkowy. Zastępuje go p. podkomisarz Zabielski.

— (Kradzieże.) Z korytarza domu przy ul. Szpitalnej 2 skradziono 3 lampy gazowe a z ogrodu p. Heinricha przy Al. Stowackiego 3 fotele koszykowe. (n.)

Z kroniki kryminalnej Kalisza

Sześć żydowskich komunistów przed sądem — Zabójstwo w Zagórnej

W dniach 9 i 10 sierpnia r. b. Sąd Okręgowy w Kaliszu sądził sprawę 3 Żydów i 3 Żydówek, oskarżonych o działalność wywrotową. Mianowicie w czasie masówki komunistycznej dnia 12 czerwca r. b. na ulicach miasta, zlikwidowanej przez policję, grupa młodych Żydów i Żydówek wznosiła okrzyki antypaństwowe. Sąd skazał: Małkę Kot (lat 24), J. Żytnickiego (lat 22), Hindę Reichman (lat 24) i Zeligę Zylberberga (lat 18) — na 6 miesięcy więzienia każdego, Szaję Wróblewskiego (lat 18) na 6 miesięcy więzienia z zawieszaniem kary na 2 lata, zaś Gitlę Józefowicz, lat 19, niewinną.

Z Pomorza

— **Grudziądz.** (500 złotych nagrody.) Złotnik Th. Hertzner, któremu złodziej skradł ze składu zegarków i biżuterji wartości 10000 złotych, wyznaczył na wykrycie złoczyńców nagrodę w wysokości 500 złotych. Pewne okoliczności wskazują na to, że wiarygodnie są członkami zorganizowanej szajki zamiejscowej.

— (Osobiste.) Wizytator szkół średnich w Toruniu p. Kozanecki powołany został z dniem 1 września na dyrektora jednego z gimnazjów w Bydgoszczy. Jak wiadomo, z końcem bież. roku szkolnego Pom. Kuratorium Szkolne ulega likwidacji. — Prof. Michał Jaworski z Grudziądza (dawniej na posadzie naucz. w Gałęzowie pod Żninem) obejmuje z dn. 1-ym września posadę inspektora szkolnego we Lwowie. (z.)

Ze Śląska

— **Katowice.** (Poświęcenie toru wyścigowego.) W dniu 7 bm. rozpoczęło Towarzystwo Wycigów Konnych Ziemi Zachodnich sezon wycigów konnych w Katowicach. O godz. 15,30 odbyła się uroczystość poświęcenia nowo wybudowanego toru wycigowego. Poświęcenia dokonał ks. kanonik Mateja, otwarcia wicewojewoda dr. Saloni w obecności przedstawicieli min. rolnictwa i miejscowych władz. Pomimo deszczu publiczność zebrała się licznie na torze. Koni na tor zjechało wiele. Oprócz tych, które były w Poznaniu, przybyły również z Łodzi, Lublina i Lwowa. Sezon wycigowy potrwa do 4 września.

Z Kaliskiego

— **Kalisz.** (Obchód „Cudu nad Wisłą.”) Dzięki inicjatywie Stronnictwa Narodowego zawiązał się komitet obchodu 12 rocznicy „Cudu nad Wisłą”. W skład komitetu weszły organizacje narodowe, społeczne, katolickie i sportowe. Program obchodu zawiera nabożeństwo dziękczynne w dniu 15 sierpnia o godz. 11 w kościele św. Mikołaja, a po nabożeństwie przejście pochodem przez miasto na cmentarz wojskowy w Majkowie, gdzie po przemówieniu p. posła Z. Jaźwińskiego z Klubu Narodowego nastąpi złożenie wieńca u stóp krzyża pamiątkowego, ufundowanego w r. 1930 przez społeczeństwo kaliskie. — Tutaj też nastąpi rozwiązanie pochodu.

— (Pielgrzymka do Częstochowy.) W dniu 10 bm. rano wyruszyła z kościoła św. Józefa pielgrzymka piesza na Jasną Górę, pod przewodnictwem ks. Maciejewskiego. Pielgrzymka, której towarzyszy orkiestra uczniowska, liczy do 500 osób. Powrót do Kalisza nastąpi dnia 19 bm. — Kompanja koleja wyruszy również z Kalisza dnia 13 bm. (mk.)

— **Sieradz.** (Śmiertelny wypadek.) We wsi Zagórnicy 36-letnia Stanisława Lipowa, widząc swą trzyletnią córkę, wchodzącą po drabinie pod sufit domu i krzyącą bezradnie, pospieszyła dziecku na ratunek. Kiedy jednak matka znalazła się na wysokości około 4 m, pękł szczebel drabiny i nieszczyśliwa kobieta spadła na ziemię, odnosząc wstrząs mózgu. Lipową przewieziono do szpitala, gdzie niebawem zmarła. (pat.)

— **Wieluń.** (Pod kopytami konia.) — Na szosie pod Wieluniem bawilo się kilkoro dzieci a między niemi 8-letnia Czesława Kanicka, córka felczera. W pewnej chwili wprost na bawiącą się gromadkę dzieci popędził koń p. Kowalskiego i uderzył dziewczynkę kopytem w czoło. — Nieszczęśliwą przewieziono do szpitala, gdzie wkrótce zmarła.

Śmierć na pastwisku

Krowa zabiła kobietę

W niezwykle sposób utraciła życie 60-letnia mieszkanka wsi Duszniki powiatu szamotulskiego, śp. Anna Mikulska. W środę rano około godziny 7, gdy pasła bydło, chcąc rozpędzić dwie bodzące się krowy, została przez jedną z nich przyparta do ogrodzenia pastwiska, wskutek czego odniosła zgniecenie klatki piersiowej i nadwyrężenie organów oddechowych. Nieszczęśliwa wkrótce potem zmarła wśród strasznych boleści. Mieszkańcy Dusznik są tym tragicznym wypadkiem bardzo poruszeni. (sc.)

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

O kulturę w pracy zarobkowej kobiet

Problem socjalny, wyrażający się zagadnieniem: czy kobieta może i powinna pracować zarobkowo poza domem w urzędach, biurach, fabrykach, warsztatach, został już rozstrzygnięty przez życie samo, niezależnie od wszelkich rozważań teoretycznych. Praca zarobkowa kobiet jest faktem, którego zignorować nie można, który należy przyjąć, jako rzecz dokonaną, ponieważ życie, choć może ulegać chwilowej stagnacji, choć często zmienia swoje formy rozwojowe, jednakże nie cofa się na stałe do norm prymitywnych. Zajmującymi stają się dzisiaj inne zagadnienia, mianowicie: jakie plusey i jakie minusy wniosła kobieta do warsztatów i biur i odwrotnie, jakie cechy dodatnie i ujemne zabrała stamtąd dla siebie do domu? Dziś jest bardzo trudno na kwestję tę spojrzeć obiektywnie, ponieważ szalejący w świecie całym kryzys ekonomiczny dezerjentykuje nasze sądy i wypacza wnioski. Mimo to jednakże te właśnie zagadnienia wysuwają się na plan pierwszy.

Należałoby przeprowadzić bardzo szczegółową i wyczerpującą ankietę wśród pracowniczek i wśród kierowników biur, należałoby opracować różne statystyki i wykresy, ponieważ jednak jest to dziś niemożliwe, trzeba ograniczyć się do poglądów ogólnikowych, które narzucają się nam od zewnątrz.

Zapewne najważniejszą i najistotniejszą cechą dodatnią, jaką kobieta wniosła dla siebie z pracy zarobkowej poza domem jest zwiększone poczucie odpowiedzialności. Zaraz jednakże trzeba dodać, że brak dostatecznego poczucia odpowiedzialności i chęć uchylenia się od niej jest jedną z głównych cech ujemnych pracownic różnych kategorii. Z tej przyczyny mamy wśród kobiet dzielne i sumienne asystentki; wyczuwa się jednakże wciąż jeszcze brak sił odpowiedzialnych na stanowiska kierownicze. Specjalnością kobiet w biurach jest sumiennosc i pilność, mimo, że nie można tego powiedzieć o wszystkich zarobkujących kobietach; ich cechą ujemną jest częsty brak inicjatywy.

Jeżeli przyznamy, że praca zarobkowa poza domem zwiększyła życie indywidualne kobiety, wzbogacając je treściami pozasobowymi, że rozszerzyła jej horyzonty, że dała jej możliwość ekspansji sił duchowych i fizycznych w zakresie różnorodnych zagadnień z dziedziny ekonomicznej i socjalnej, jeżeli przyznamy, że kobieta, biorąc udział na równi z mężczyzną, w tworzeniu kształtowania realnego życia, zyskała dla siebie pełnię tego życia, zarazem nie możemy przeoczyć faktu, że pierwsze pokolenie kobiet pracujących zdobyło to równouprawnienie w pracy kosztem wielkiego wstrząsu nerwowego, kosztem wielkiego wysiłku fizycznego i duchowego, który musiał odbić się ujemnie jeszcze i na pokoleniu następnym.

Odmianą postawę do życia zajmu-

je naturalnie żeńska młodzież zarobkująca. O ile starsze kobiety, zdobywczyńskie nowych terenów, pionierki pracy kobiecej przystępowały do zadań swoich z powagą, godnością, przejęciem, o ile ich postawa wewnętrzna była nastawiona na wysoki kamerton, o tyle młodzież zabiera się do spraw życiowych z właściwą sobie świeżością i lekkością, uważając wszelkie niepowodzenia za wylatujący z ręki kamerton, o tyle młodzież z góry gwarantując sobie sukcesy, ignorując zupełnie możliwość utraty zdobytych przez pokolenie poprzednie placówek.

Kryzys usunął, względnie z dnia na dzień usuwa z posad ludzi starszych, w szczególności starsze kobiety, tem samym więc na młodzież żeńską spada odpowiedzialność za reprezentację kobiecą w pracy zarobkowej.

Młodzież ta jest stanowczo lepiej przygotowana do walki o byt, niż pokolenie kobiet starszych, jednakże nie posiada owej, cechującej tamte kobiety ambicji przenikania wpływami dodatkowymi środowiska, w którym się znajdują. Ponieważ jednak istnieje prawo socjalne, mocą którego współzyczące ze sobą grupy przenikają się wzajemnie, stąd niejednokrotnie uwidacznia się fakt, że współpracujący ze sobą mężczyźni i kobiety przejmują wzajemnie od siebie swoje cechy ujemne. Jakże często uskarżać się musimy na opryskliwość i niegrzeczność, jak trudno nieraz otrzymać wyczerpującą informację, a choćby tylko odpowiedź na postawione pytanie, jak trzeba czasem wystawać w „ogonku“ i czekać bez końca, bez widocznej potrzeby, a tylko z powodu czyjejś opieszałości. Jakże często odczuwamy, że pacjent, klient, czy interesant uważany jest za jakiegoś zło konieczne, które należy pozbyć jaknajprędzej. Niekiedy niewiadomo zupełnie, czy dana instytucja istnieje dla publiczności, czy też publiczność dla instytucji, a skrzywiona i obsługująca, jakby z łaski paniienka, wzgl. opryskliwy młody człowiek naprowadzają na myśl, że jest chyba w świecie wciąż jeszcze za mało bezrobotnych. Na tem polu właśnie leżą ogromne możliwości dla kobiet. Zadaniem młodego pokolenia pracujących zarobkowo kobiet musi stać się hasło nawiązania do tradycji zasłużonych poprzedniczek i mianowicie wprowadzenie pierwiastków kulturalnych i cywilizacyjnych do pracy zarobkowej. Nie potrzeba strofowania, dobry przykład zupełnie wystarczy, chodzi tylko o to, żeby panienki pracujące były grzeczne nie tylko dla młodych i przystojnych interesantów, ale i wówczas także, gdy przy okienku, albo przy stole kupieckim stanie skromny wieśniak, czy starsza, uboga kobieta. Praca zarobkowa kobiet jest nie tylko zagadnieniem ekonomicznym i socjalnym, ale także problemem kulturalnym, a obowiązkiem kobiet jest przeciwdziałanie rozrastającej się u nas coraz więcej surowości obyczajów. W.

musiała nadrobić w finale 2 metry dystansu przed wyprzedzającą ją Anglosaskami. Jednakże skupiona i oporną Polka dokonuje zadania przekraczającego nieledwie siły normalnego człowieka. Odrabiając centymetr za centymetrem w wspaniałej walce z grzewą i porywa za sobą tłumy, które w momencie przerwania taśmy nie szczędzą jej oklasków.

Bezpośrednim wynikiem tego zwycięstwa jest propozycja skierowana ku Walasiewiczównie, aby wzięła udział w startach australijskich.

Dzięki wysiłkom i zwycięstwom naszych szybkobiegaczy Walasiewiczówny i Kusocińskiego reprezentacja polska za oceanem zdobyła 2 złote medale na bieżni olimpijskiej, co należy uważać za prestige polski, szczególnie w stosunku do Niemców, nie mających tym razem wielkiego powodzenia. B.

Echa zagraniczne feljetonów „Ruchu Kobiecego“

Z okazji uroczystości ku czci Garibaldi, jakie odbywały się w lecie b. r. w całym świecie, ukazał się w „Ruchu Kobiecem“ „Kurjera Poznańskiego“ feljeton o Anicju Garibaldi, napisany przez znaną Poznanjówką publicystkę p. Anielę Koehlerównę. Sympatycznym echem tego feljetonu jest list jednej z największych firm wydawniczych włoskich, a mianowicie Treves Treccani Turuminieli w Medjolanie, zawierający podziękowanie dla „Kurjera Poznańskiego“ oraz antorki feljetonu. Nadmienić należy, że wymieniona firma medjołańska jest wydawnictwem światowym, gdzie między innymi wychodzą z druku piękne zeszyty L'Illustrazione Italiana.

Miłym również dowodem uznania jest dla „Kurjera Poznańskiego“ list Marji hr. Falkenhayn, generalnej kierowniczki Sodalicji św. Piotra Klawera w Rzymie do p. Koehlerówny, napisany w związku z jej artykułem na dziesięciolecie śmierci założycielki tejże Sodalicji św. Marji Teresy hr. Ledóchowskiej.

List ten podajemy poniżej w polskim tłumaczeniu:

R z y m, 13 lipca 1932.

Sodaliczka św. Piotra Klawera.

Szanowna Pani!

Bardzo się ucieszyłam artykułem, jaki Droga Pani napisała w „Kurjerze Poznańskim“ z powodu dziesięciolecia jakie upłynęło od śmierci Marji Teresy Ledóchowskiej. Dziękuję bardzo serdecznie i mam nadzieję, że wspomnienie to, nie tylko się przyczyni do rozszerzenia czci i zaufania dla naszej Drogiej Założycielki, lecz zapewni także Drogiej Pani Jej szczególną opiekę. Z najserdeczniejszymi wyrazami
Marja Falkenhayn.

Z Tow. Ziemianek

Umieszczamy poniżej obiecaną sprawozdanie z wycieczki do Czacza.

Koło Ziemianek powiatu rawicko - leszczyńskiego, korzystając z uprzejmego zaproszenia przewodniczącej sekcji ogrodniczej hr. Janowej Zółtowskiej, urządziło wycieczkę do Czacza.

Po odbytem zebraniu 24 maja r. b. w Lesznie wyruszyliśmy w drogę, wiedząc po drodze szkołę gospodarczą w Nie-tążkowie. Z prawdziwym uznaniem dla pani kierowniczki, oglądaliśmy szkołę z jej wszystkimi działami. Wszędzie wzorowy ład i porządek — radosne i urzeczne twarzyczki uczennic, które czerpią tam wiedzę gospodarczą, aby nieść potem prawdziwą umiejętność i sprawność pod rodzinne strzechy. Niestety, kryzys odbija się i tu na ilości uczennic w roku bieżącym, a właśnie ten kryzys powinien rodziców zachęcić do fachowego kształcenia córek, żeby prawdziwie dobrze przygotowane stanęły do pełnienia domowych obowiązków.

O 4 po południu stajemy licznie zebrane ze szczerą radością w Czaczę, przeświadczając, że czerpać tu będziemy mogły praktycznie z wiedzy naszej nieocenionej przewodniczącej sekcji ogrodniczej.

Od pierwszej chwili piękny zajazd — słownie utrzymane grupy krzewów i festony z róż, w szczerzy wprowadzają nas zachwyt. Rozpoczynamy zwiedzanie, notując pilnie nazwy rozlicznych bylin, prześlicznie rozmieszczonych. Coraz to nowe skupiny, coraz ładniejsze zgrupowanie barwami przepięknych bylin w takiej ilości, iż chyba żaden ogród handlowy nie mógłby zrobić konkurencji. Zamiłowanie,

umiejętność i długoletnia, systematyczna praca doprowadziły do doskonałości ogród w Czaczę, który stał się tą żywą zachętą dla każdej z nas, aby samej więcej popracować i kształcić się w dziale ogrodniczym. P. Zółtowska wykazała, że ogród kwiatowy pierwszorzędnie postawiony, nie tylko jest wielką radością i szkołą piękną i estetyki, ale może też być źródłem dochodu. Ceny nader przystępne zachęcają do nabycia całej kolekcji wiosennych bylin, prześlicznych skalnych fiołków, zimotrwałych primul i innych.

Po zwiedzeniu ogrodu kwiatowego i warzywnego skierowaliśmy się ku łące, gdzie niezwykły przedstawił się nam widok. Trzystu bezrobotnych robotników pracowało przy korowaniu wikliny. Daj Boże, aby ten nowy przemysł stał się źródłem dochodu i znalazł zbyt, dając tem samem na dalsze lata pracę i zarobek najbardziej potrzebny.

Wracając, zwiedziliśmy jeszcze cieplarnie, w których znajdowały się prześliczne odmiany pelargonji oraz szklarnie pomidorów.

Zapada wieczór i kładzie kres naszej ciekawości i niezmiordowanej uprzejmości Pani Domu, która przez te kilka godzin objaśniała i zapoznawała nas z każdą nową rośliną czy krzewem. To też z prawdziwą wdzięcznością wspominamy te miłe chwile w Czaczę spędzone i raz jeszcze hr. Zółtowskiej szczerze i serdecznie za nie dziękujemy. Jedną z uczestniczek.

Z różnych kolonii wakacyjnych utrzymywanych przez Ziemianki dochodzą nas pomyślne wieści, i choć ich jest mniej niestety, niż w latach ubiegłych, cieszyć się można, że poszczególne Koła nie zanęchały tej akcji.

Klerycy z Francji dobili już także do dworów, które im ofiarowały gościny.

Panie, które w majątkach swoich utrzymują bezpłatnie ochronki proszone są w razie potrzeby zasięgnięcia jakichkolwiek informacji, o zwrocenie się wprost do przewodniczącej działu ochronek p. Celiny Chlapowskiej, Stawiany, p. Rejowiec, pow. wawrowski.

Z Koła Kościańskiego donoszą nam o zebraniu z dnia 21. 7., w którym wzięły także udział przedstawicielki dawniejszego powiatu śmigieńskiego. Koło przyjęło na miesiąc sierpień 22 dziewczynki ze Stelli. Poszczególne panie przyjęły tygodniową opiekę i dostarczania w tym czasie warzywa, owoców i kwiatów. Poza to aprowizacja jest bardzo obfita; dzieci pod opieką instruktorki powiatowej odbyły już 2 wycieczki do okolicznych dworów. Na zebraniu 21. 7. odczytano zestawienie towarzystw należących do Akcji Katolickiej, tak z powiatu kościańskiego, jak i z b. śmigieńskiego. Omówiono także walne zebranie członków Kółek Włościanek i Stowarzyszenia Kobiet Pracujących, które odbędzie się w Kościanie 21. b. m. Przy sprawozdaniu z sekcji pedagogicznej wywiązała się dyskusja na temat ochronek dominjalnych, których w powiecie kościańskim jest 8.

Oczekujemy z poszczególnych Kół wiadomości, tyczących akcji letniej, jak i wszelkiej działalności oświatowej i charytatywnej.

Szkola matek w Wiedniu

(k.) We wszystkich dzielnicach Wiednia powstały „Szkoly dla Matek“, w których matki uczyć się będą, jak pielegnować swoje dzieci.

Kurs dzieli się na dwie części. Nauka, którą wyklada lekarka, zajmuje się kwestją odżywiania, środków zapobiegawczych przeciwko zaraźliwym chorobom i w ogóle wszystkim, co dotyczy higieny, a o czem dobra matka rodziny wiedzieć powinna.

Wyspecjalizowana w swoim zawodzie asystentka poucza matki, w jaki sposób mają zabawiać, ubierać dzieci i t. p. Wiele wagi przypisuje się nauce różnych gier oraz ćwiczeniom gimnastycznym i rytmicznym, dostosowanym do dziecięcego wieku.

(Difesa Sociale.)

Ze świata

Stany Zjednoczone

Udział kobiet katolickich w niesieniu pomocy bezrobotnym. W Ameryce, gdzie bezrobocie coraz szersze zatacza kręgi a pomoc nie jest zorganizowana, wielką doniosłość posiada akcja zrzeszeń kobiet katolickich, które wydały już tysiące dolarów na ulżenie doli bezrobotnych obu płci.

Zrzeszenia te dają kobietom zajęcie przy pracach domowych i gospodarczych, mężczyznom przy budowie przytulców etc. Mają własne biura stręczek i za wyszukanie miejsc nie pobierają opłat; starają się o pracę zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn; potrzebującym rozdają żywność i odciecz, chorych utrzymują w szpitalach i t. d. (k)

Kobiety polskie w Los Angeles

Wobec zainteresowania się całego świata przebiegiem X Olimpiady w Los Angeles uwaga społeczności kobiecej w Polsce skupia się siłą faktu na naszej żeńskiej reprezentacji olimpijskiej. Część emocji przedwstępnych już minęła, przeżyliśmy już bowiem najważniejsze momenty dodatnich i ujemnych wyników naszych przedstawicielek. Jako moment najbardziej dodatni wysuwa się fakt bezkonkurencyjnego zwycięstwa Stanisławy Walasiewiczówny, która została uznana za „najszybszą kobietę świata“. Ponieważ równocześnie Polsce przypadło również zwycięstwo w najszybszym biegu drużyn męskich w osobie Kusocińskiego, następcy Nurmiego, zatem Polska zdobyła sławę w tej dziedzinie.

O ile jednak liczne gratulacje i wyrazy wdzięczności i hołdu kierują się w stronę Walasiewiczówny, o tyle przykro uderza zawód sprawiony w okupowanym przez nas dotąd terenie rzutu dyskiem. Nie zdołała bowiem uzyskać drugiego zwycięstwa zmęczona biegiem Walasiewiczówna, zawiodła również występująca po raz pierwszy na międzynarodowym starcie — Weissówna. W kołach sportowych mówi się dużo o tem, że pewne braki

i niepowodzenia zarówno żeńskich, jak i męskich przedstawicieli polskiej drużyny olimpijskiej należy przypisać pewnym niedociągnięciom samej organizacji naszej ekspedycji sportowej. Długa, męcząca podróż, w czasie której nie wszczy zawodnicy znaleźli dla siebie odpowiednie warunki higieniczne, dalej nieznanostwo warunków terenowych i sprzętu sportowego w Los Angeles wpłynęły znacznie na zdenerwowanie i osłabienie odporności psychicznej i fizycznej niektórych współzawodniczek i współzawodniczek. Między innymi mówi się np. o tem, że Polki, zmuszone były do używania w rzucie ciężkich dysków fińskich, które miały po raz pierwszy w ręku. Być może, że dostarczenie zawodniczkom dysków tych do przedwstępnego treningu byłoby zapewniło im zwycięstwo. Bądź co bądź kobiety polskie w zrozumieniu ciężkiej na nich odpowiedzialności włożyły w wyczyny swoje sportowe maksimum wysiłków, a początkowa obojętność, a może nawet niechęć zgromadzonej publiczności anglosaskiej do polskiej drużyny przeszła w niebawym entuzjazm w momencie zwycięstwa Walasiewiczówny.

Ponieważ początek biegu Walasiewiczówny zapowiadał się raczej negatywnie dla niej — z powodu zapóźnionego startu, jaki zgotował jej nieciśm wykonaniem zapowiedzianej komendy starter — zawodniczka nasza

W obecności najwyższych władz kościelnych i państwowych z prezydentem Francji A. Lebrun na czele odsłonięto w Douaumont, pod Verdun, wielki pomnik narodowy ku pamięci 400 000 żołnierzy, poległych w czasie bohaterkiej obrony twierdzy Verdun. Odstonięcie wspaniałego pomnika było wielką manifestacją narodową Francji ku czci poległych bohaterów.

Naród bez rządu i policji

W czasach, kiedy ludzkość wraca do pierwotnych form współżycia jednostek i ludów, kiedy „człowiek staje się wilkiem człowiekowi”, na bajkę zakrawa fakt, że istnieją na świecie ludzie, którzy nie mają rządu, policji i wojska, a przecież żyją z sobą w jak najlepszych stosunkach i poszczycić się mogą zdobyciami cywilizacyjnymi, które zupełnie obce są t. zw. narodom kulturalnym.

Są to Eskimosi, zamieszkujący północne kraje Kanady i Grenlandji.

W walce swej o byt zetknęli się oni z tak ciężkimi warunkami, że musieli albo zginąć albo w drodze doboru naturalnego piąć się na coraz wyższe stopnie rozwoju fizycznego i umysłowego. Otoczenie, w jakim żyli, zastrzało ich zmysł praktyczny i wychowywało ich na naród filozofji. Do myślenia czasu Eskimosowi nie brak. Nieraz przesiadzi cały dzień na lodzie obok swego „aglu” (to jest otworu w lodzie, przez który psy morskie zaczerpują powietrze) i czeka na zwierzynę, albo, zaskoczony przez śnieżycę, spędza całe dni w swym „iglu”, w swym namiocie z śniegu.

Eskimosi są wielkimi przyjaciółmi dzieci. Im odważniejszy, i co zatem idzie, zamożniejszy jest myśliwy, tym chętniej przyjmuje na własne obce sieroty. Dziecka nikt nie bije, ani też nie ofuknie. Eskimosi wierzą, że dzieci są niejako podobizną rodziców i nauczycieli, i że skoro dziecko ma być miłe, rodzice winni służyć mu przykładem. Pod względem uczciwości i uczynności Eskimosi służyć mogą jako wzór. Wielkie ubóstwo rzadko się spotyka. Każdy normalny Eskimos jest dość dumny i zręczny, by o własnej sile stał się doskonałym myśliwym i właścicielem dostatniego gospodarstwa. Skoro zdobył tyle, ile potrzebuje do życia, nie gromadzi niepotrzebnych bogactw, nie jest też do pomysłenia, aby Eskimos żył w dostatku, gdy inni cierpią nędzę. Gdy który nie może iść na łowy, albo nie ma szczęścia, posyła mu się część jego do domu. To, co potrzebne jest do życia, jest zdaniem Eskimosów, własnością wszystkich.

Długie, bolesne doświadczenia wyrobiły w Eskimosach przekonanie, że panowanie nad sobą stanowi podstawowy warunek szczęśliwego współżycia. Wybuchów złości i wyrazów nieogłędnych nie spotyka się wśród nich wcale, a mowa ich nie zna wogóle wyzwisk. Nie sprzeczą się między sobą, choćby nawet mieli do tego powód. Wymówki ubiera się w łagodną

formę i wypowiada tylko w ostateczności. Spory i kłótnie należą do rzadkości. Zabójstwo, morderstwo i wojna są to pojęcia im nieznanne. Eskimos nie zna męstwa rozpachy, trwającego do ostatniej kropli krwi. Lecz nie jest bynajmniej tchórzem. W walce z siłami przyrody, podczas polowania na niedźwiedzie i morsy odznacza się niezwykłą odwagą. Nie traci panowania nad sobą nawet w obliczu śmierci. Spokojnie czeka z harpunem w ręku na zbliżającego się groźnego morsa, by w odpowiedniej chwili zadać mu cios śmiertelny. Z swych małych łodzi atakuje on nawet żarłaczki i wieloryby, nie mając przytem uczucia, jakoby dokonywał rzeczy nadzwyczajnych.

W pożyciu rodzinnym odznacza się wielkim przywiązaniem i troskliwością, wobec obcych jest niezmiernie gościnnym.

W ten sposób specjalne warunki bytu uczyniły z Eskimosa człowieka o wielkich zaletach umysłu i charakteru, dla którego nie potrzeba ani prawa ani policji. W. i P.

Niezwykła afera oszukańcza

Oszust „brazylijski” naczelnikiem więzienia w Baranowiczach

W wczorajszym numerze podaliśmy wiadomość o aresztowaniu w Warszawie „brazylijskiego” oszusta Władysława Popping-Jagiello. W związku z tem otrzymujemy bliższe szczegóły, wykazujące, że zachodzi tu niebywała wręcz afera oszukańcza, która da obecnie niemało roboty władzom polskim i brazylijskim.

Chodzi mianowicie o sprzedaż wielkich terenów w Brazylii na podstawie sfałszowanego aktu rejentalnego, przytem głównymi poszkodowanymi są: znany dyrygent Emil Młynarski oraz dyrektor pierwszego departamentu Najwyższej Izby Kontroli Państwa inż. Mieczysław Dębski.

Początek tej sprawy jest następujący: W roku 1907 zmarł w Londynie Bronisław Rymkiewicz, zany inżynier, który całe swoje życie spędził w Brazylii. Nazwisko jego związane jest z szeregiem budowli, jak kolej w Sao Paulo-Santos, port na Amazonce, sięgający w głąb ładu, gdzie stoi obecnie pomnik Rymkiewicza. Zmarły inżynier Rymkiewicz pozostawił majątek w postaci terenów w stanie Sao Paulo.

Z pśród 20 kilku sukcesorów większość to obywatele litewscy z Litwy Kowieńskiej, ale główną sukcesorką była p. Emilia Młynarska. W r. 1911 spadkobiercy udzieliłi trzem osobom plenipotencji, a m. in. dyr. Dębskiemu na uregulowanie tej sprawy spadkowej. Wszyscy oni wyjechali do Brazylii, gdzie uregulowali tytuł własności. W owym czasie pozostawione przez Rymkiewicza tereny nie przedstawiały

jeszcze wartości, ze względu na niedostępność.

Przed 2 laty na gruncie warszawskim zjawił się pełnomocnik pewnej grupy kapitalistów brazylijskich, który specjalnie przyjechał z Brazylii, celem nabycia od sukcesorów tych terenów. Plenipotencją tych kapitalistów brazylijskich był Kazimierz Władysław Popping-Jagiello. Pełnomocnik ten wszczął z sukcesorami pertraktacje, które posunęły się bardzo daleko. Po ustaleniu warunków przeprowadzenia transakcji Popping-Jagiello wyjechał z powrotem do Brazylii, a po pewnym czasie przysłał pismo z Rio de Janeiro, że rokowania zerwane są tylko na krótko i zawiadomił, że zapłacił on podatki od tych terenów na rok przyszły i sumę tę uważa jako zadatek na kupno tych terenów. Spadkobiercy czekali na powrót pośrednika. Tymczasem wyszło na jaw, że Popping-Jagiello na podstawie sfałszowanej plenipotencji, sporządzonej rzekomo w kancelarii rejenta Olszowskiego w Warszawie, sprzedał te tereny za bezcen i znikł z horyzontu.

Okazało się przytem, że sfałszowana plenipotencja rejentalna była nawet poświadczona przez wszystkie władze polskie, które zostały przez oszusta również w błąd wprowadzone. Od tej pory wszelki ślad o oszucie zaginął.

Pod koniec lipca r. b. dyrektor Dębski przypadkowo dowiedział się, że niejaki Popping-Jagiello, korzystając z pewnych protekcji, ma być przyjęty na służbę policyjną. Dyr. Dębskiemu zainteresowała ta sprawa, gdyż pomyślał on, iż Jagiello może być poszukiwanym aferzystą. O sprawie tej p. Dębski niezwłocznie powiadomił urząd śledczy. Jagiello, wezwany do urzędu, został rozpoznany przez dyr. Dębskiego. Jagiello osadzono w więzieniu.

W trakcie śledztwa wyszło na jaw że po dokonaniu afery z terenami w Brazylii, powrócił on do Polski i tu objął stanowisko zastępcy naczelnika więzienia w Baranowiczach. Stanowisko to zajmował przez dłuższy czas i dopiero niedawno temu został zwolniony w związku z jakąś sprawą, za którą skazany został na miesiąc więzienia. Wówczas to Jagiello czynił starania o przyjęcie go do służby policyjnej w Warszawie. Przy tej okazji został zdemaskowany. Jagiello ma w Warszawie siostrę, znaną artystkę-malarzkę.

Obecnie polskie władze śledcze porozumiewają się z władzami Brazylii, przytem zażądano przesłania do Polski sfałszowanego przez Jagiello aktu rejentalnego. Sprawa budzi wielkie zainteresowanie ze względu na okoliczności oraz osoby w grę wchodzące.

„Niewidzialny cesarz” w kaftanie bezpieczeństwa

Legendarny Ku-Klux-Clan, jedna z najpotężniejszych tajnych organizacji Ameryki, znajduje się w zupełnym rozkładzie. Potężne to zrzeszenie spiskowców, które w latach 1924 i 1925 liczyło prawie 10 milionów członków, z dnia na dzień uszczupla swe ramy. Ostatnią zaś sensacją prasy amerykańskiej jest, że Edward Clarke, wódz Ku-Klux-Clanu, nazywany „niewidocznym cesarzem”, zamknięty został w zakładzie dla umysłowo chorych. Taki jest koniec człowieka, przed którym drżała prawie cała Ameryka.

Clarke objął kierownictwo organizacji Ku-Klux-Clanowej w roku 1919 wspólnie z majorem Simonsem. Przeprowadzili oni szereg zmian w tej organizacji, zmienili jej cele i hasła. Gdy do ich czasu główną wagę kładł Ku-Klux-Clan na walkę z obcymi rasami, katolikami i Żydami, to od czasu ich kierownictwa podkreślano o wiele silniej walkę klasową.

Rozpoczęła się krwawa epoka teroru i walki podjazdowej przeciwko radykalnej lewicy. Przywódcy socjalistyczni zwłaszcza, porywani byli w ciemności nocy z własnych domów i uprowadzani przez „białych mnichów”. Ponieważ każdy członek organizacji Ku-Klux-Clanu wpłacał

po 10 dolarów rocznej wkładki do organizacji, przywódcy jej operowali stosunkowo bardzo wielkimi sumami. Majątek Ku-Klux-Clanu pozwolił im na budowę olbrzymich gmachów w Chicago i New Yorku. Pozatem wybudowano też specjalną świątynię Ku-Klux-Clanu w Fort-Worth w Texasie, której budowa kosztowała przeszło 200 000 dolarów.

W tej to świątyni odbywały się ciekawe ceremonie zwolenników Ku-Klux-Clanu. O północy zjawiali się oni w długich i białych płaszczach i na głowę zapuszczonej kapuzach i przy dźwiękach organu składali przysięgę na gwiazdzisty sztandar i płonący krzyż, dwa najwyższe symbole tajnej organizacji.

Teror Ku-Klux-Clanu osiągnął w powojennych latach swój szczytowy punkt. Niewygodni szefowie policji poszczególnych miast i gubernatorzy różnych stanów otrzymywali listowne wyroki śmierci, które prawie w połowie zawsze były wykonywane. Władze były bezsilne wobec teroru Ku-Klux-Clanu, który we wszystkich miastach Stanów Zjednoczonych posiadał licznych adherentów i tajne wywiady. Tu pomóc mogła tylko żywiołowa przeciwwaga, siła conajmniej równa organizacji spiskowców.

I oto na kongresie lewicowych związków zawodowych Ameryki zapada oficjalna uchwała kontrofensywy przeciw Ku-Klux-Clanowi. Niedługo czekano na rezultaty. Rozpoczynają się starcia i krwawe walki zwolenników obu obozów. Pewnej nocy podłożono też ogień pod świątynię Ku-Klux-Clanu w Fort-Worth, która doszczętnie spłonęła. Społeczeństwo amerykańskie w swej przeważającej sile stanęło po stronie lewicy. Coraz częściej się słyszało o faktach uprowadzenia czy zabicia przywódców Ku-Klux-Clanu, coraz słabsza na zewnątrz była siła tej organizacji.

I raz jeszcze, w roku 1929, próbował Ku-Klux-Clan pod hasłem „odrodzenia prosperity” dać znak życia o sobie. Przez Amerykę przepłynęła raz jeszcze krótkotrwała fala teroru przeciwko mieszkańcom obcych ras. Ale przedsięwzięcia różnych „wielkich magików” nie nie pomagały, i Edward Clarke coraz bardziej słabnął w swych siłach. Z rozdrażnienia popadł w chorobę umysłową. W swej megalomanji, na którą cierpiał — zdawało mu się, że jest stworzeniem równym Bogu. Coraz innych nazw żądał dla siebie. Raz był Juljuszem Cezarem, później Augustem, a wreszcie Dalaj Lamą. W ostatnich miesiącach miewał coraz silniejsze ataki, a ponieważ lekarze orzekli, że cierpi na nieuleczalną paranoję, zamknięto „niewidzialnego cesarza” w kaftan bezpieczeństwa i przewieziono go do zakładu dla umysłowo chorych.

W kołach amerykańskich spodziewają się, iż z usunięciem naczelnego wodza Ku-Klux-Clanu ruch ten w zupełności w najbliższym czasie zamrze.

Uwolnienie misjonarza porwanego przez bandytów chińskich

(KAP) Misjonarz katolicki, ojciec Juljus Kuttel, porwany przez bandytów chińskich w Mandżurji w dniu 9-ym lipca rb. został uwolniony. Ojciec Kuttel należy do zgromadzenia misyjnego mającego dom macierzysty w Szwajcarji.

„Pająk”

Wyszedł z pod prasy specjalny nr. „Pająka”, omawiający w dalszym ciągu wydzierzawienie lokalu żydowskiej firmy „Photomaton”, — jak również bliższe dane co do właścicieli żydowskiego kina „Roxy”. „Pająk” jest do nabycia w „Ruchu” i u kolporterów w cenie 10 gr. za egzemplarz.

Wielkie manewry morskie włoskiej floty wojennej. Na zdjęciu jednostki wojennej marynarki Włoch, biorące udział w tego-rocznych manewrach, przed portem w Tripolisie.

O filmy katolickie

(KAP). Na katolickim kongresie filmowym, który odbył się w Brukseli, obecni byli kardynał Van Roey, minister pracy Heyman oraz minister Theunis. Poruszoną była sprawa nowych filmów. Zdecydowano, że należy puszczać w obieg netylko tak zwane „dobre” filmy, czyli moralne i tendencyjne, będące przeciwstawieniem filmów amoralnych, lecz również i inne, komiczne oraz wesołe, gdy publiczność spragniona jest żartu i śmiechu, którego niema powodu jej odmawiać. Trzeba stworzyć nowe mówione filmy. Kardynał Van Roey podkreślił znaczenie dobrego mówionego filmu i podał do wiadomości zebranych, że wytwórnia „International Eidophon N. V. Gesellschaff” w Holandji ukończyła obecnie swój pierwszy mówiony film własnego systemu, który wkrótce będzie wyświetlany. Katolickie belgijskie stowarzyszenia filmowe popierają w miarę możliwości holenderską produkcję filmową, mającą charakter katolicki.

SPORT

Lekka atletyka

Doroczny bieg na przełaj K. S. Lipno o nagrodę wędrowną uf. przez p. Nożyńskiego z Poznania na trasie 3500 m odbędzie się dnia 28 bm. o godz. 12 w południe. Zgłoszenia wraz z wpisem 50 gr. przyjmują do dnia 27 bm. p. Mroczyk Zygryd Sędzew, Rynek.

Piłka nożna

W nadchodzące święta odbędą się następujące mecze ligowe: w niedzielę „Polonia” i „Pogoń” w Warszawie oraz „Cracovia” i „Ruch” w Krakowie; w poniedziałek: „Wisła” i „LKS” w Krakowie oraz „Legja” i „Garbarnia” w Warszawie.

Pływanie

Kapitan sportowy PZP p. Tadeusz Semadeni zgłosił swą rezygnację. Zarząd PZP powierzył funkcje kapitana zastępcy p. Stanisławowi Andrzejewskiemu. (PAT)

Wioślarstwo

Tegoroczne mistrzostwa Polski w Bydgoszczy mimo braku czołowych osad Polski jak czwórki reprezentacyjnej i dwójki mistrzowskiej K. W. 04 nie straciły na atrakcji. Ogółem odbędą się 25 biegów, przyczem pierwsze dziesięć w niedzielę, pozostałe 15 zaś w poniedziałek, w drugim dniu regat. Biegi rozpoczyna się w oba dni o godz. 15 na torze regatowym w Brdziejściu.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Sobota, dnia 13 sierpnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa); godz. 12.58 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 14.00 notowania giełdy; godz. 16.40 (W); godz. 17.00 (W); godz. 18.00 (W); godz. 18.20 płyty; godz. 18.35 „Wiedza o Polsce zagranicą” (cz. I. wstęp) wygł. dr. Roman Poliak; godz. 18.50 odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godz. 19.05 gawęda reporterska; godz. 19.35 (W); godz. 19.45 płyty; godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 (W); godz. 21.50 (W); godz. 21.55 sygnał czasu — komunikaty sport. i polic.; godzina 22.05 (W); godz. 22.40 komunikaty; godzina 22.50 muzyka taneczna z cukierni „Polonia”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.45, 13.35 i 15.10 płyty; godz. 15.30 wiadomości wojskowe i strzeleckie — J. I. Targ; godz. 15.40 tr. ze Lwowa słuchowiska dla dzieci pt. „Inwalidzi” Sieroszewskiego; godz. 16.05 płyty; godz. 16.35 kom. centr. biura hydr. dla żeglugi i rybaków; godz. 16.40 „Higiena pracy umysłowej” — wizytator Jerzy Ostrowski (Wilno); godz. 17.00 koncert ork. P. R. pod dyr. K. Wilkomirskiego; godz. 18.00 „Faciesje żołnierskie” — dr. Wacław Lipiński; godz. 18.20 muzyka taneczna; godzina 19.35 prasowy dziennik radiowy; godzina 19.45 „Bieżące wiadomości rolnicze” — p. J. Plątek; godz. 20.00 muzyka lekka pod dyr. St. Nawrota, Umberto Macnez (tenor) i L. Urstein (akomp.); godz. 22.05 koncert Chopinowski w wyk. p. Janiny Familier-Hepnerowej; godz. 22.40 wiadomości sportowe; godz. 22.50 muzyka taneczna.

Niedziela, dnia 14 sierpnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 10.15 tr. z Gdyni; godz. 12.58 sygnał czasu; godz. 13.10 (W); godz. 17.00 (W); godz. 18.00 koncert popołudniowy; wyk.: Zofia Leszczyńska (sopran), Klara Kaulfusówna (skrzypce), Bolesław Tyllia, (kapelm. opery akomp.); godzina 19.15 (W); godz. 20.15 (W); godz. 21.50 sygnał czasu — komunikaty sport. i polic.; godz. 22.00 (W); godz. 22.40 komunikaty; godz. 22.50 (W).

Warszawa (1412 m) godz. 10.15 tr. z Gdyni; godz. 12.55 „Polskie ustawodawstwo w zakresie higieny pracy” — dr. B. Nowakowski; godz. 13.10 poranek muzyczny w wykonaniu Orkiestry Policji Państwowej; godz. 14.00 „Bitwa warszawska w świetle źródeł zagranicznych” — red. J. I. Targ; godz. 14.15 orkiestra Wiesława Wilkosza; godz. 14.30 „Należyta organizacja warsztatu rolnego” — inż. W. Maringe; godz. 14.50 d. c. muzyki; godz. 15.05 „Jak zapobiegać stratom przy odchowie prosiąt ssących” — p. M. Karczewski; godz. 15.25 d. c. koncertu; godz. 15.40 radjotyjgodnik dla młodzieży — „Co się dzieje na świecie”; godzina 15.53 „Polowanie na rybkę” — opowiadanie dla młodzieży pióra M. Jarosławskiego; godzina 16.05 płyty; godz. 16.45 „Wiadomości przyjemne i pozytywne” — inż. Wł. Kacprowski; godz. 17.00 koncert solistów: Maryla Jonasówna (fort.) i Eugeniusz Maj (baryton); godz. 18.00 „Sowirol i stare baby” (bajka Piotra Borowego z Orawy) — ks. dr. St. Machaj (tr. z Krakowa); godz. 18.20 muzyka taneczna z płyt; g. 18.35 skrzynka pocztowa techniczna; godz. 19.15 tr. z Częstochowy uroczystości inauguracyjne z okazji 550-lecia obrazu N. M. P.; godz. 20.15 koncert popularny pod dyr. K. Wilkomirskiego, Maria Mokrzycka (sopran); w przebraniu kwadran literacki — „Koał, córka Kwanju” Mieczysława Jarosławskiego; legenda chińska; godz. 21.50 wiadomości sportowe z prowincji; godz. 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.45 wiadomości sportowe z Warszawy; godz. 22.50 muzyka taneczna.

25-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnięcia 4 klasy wylosowano następujące wygrane:

60.000 zł. na nr. 118561.
2.000 zł. na nr. 79012.
Po zł. 1.000 na nr. nr.: 99019 105962 115853.
Po zł. 450 na nr. nr.: 41581 81129 84841.
Po zł. 400 na nr. nr.: 9878 10931 23095 33564 34981 43942 51044 35994 70034 113969 119016 122823 135352 137863 143949.
Po zł. 350 na nr. nr.: 41029 44833 54547 57003 63356 64769 77574 91260 101078 111653 127281 127682 138979 139870.
Po zł. 300 na nr. nr.: 99 638 4503 7174 7390 9555 10008 21561 22545 22780 24911 25133 25461 26935 28485 29527 30124 34362 42985 46676 46921 47032 49390 51154 51386 54737 55086 57832 57989 60049 60271 60834 61729 61963 61838 61734 70904 73014 78565 79544 83734 87842 94500 95649 38061 103420 105087 105106 108062 108408 108843 109016 115037 115326 116535 118880 119748 120798 121118 127060 127578 127819 128213 133289 134802 138195 141661 141908 145139 145918 147650 151807 157918 159033.

Po 250 zł. wygrali numery następujące:

54 119 240 310 39 49 403 4 87 812 20 32 99 923 1014 50 210 80 98 443 594 722 843 962 2095 219 358 78 417 542 723 99 865 3478 533 601 95 4115 501 34 66 607 11 732 5025 91 171 89 288 421 37 575 712 983 8068 172 268 87 306 415 46 506 97 661 65 758 7136 53 73 80 205 466 80 91 612 823 70 946 8059 248 50 401 579 83 616 78 783 90 832 35 75 81 974 9750 81 990 91 10166 358 536 38 678 727 803 64 97 925 11033 106 688 744 60 895 12131 334 434 544 54 697 812 972 13108 9 14 24 85 306 12 71 552 932 14185 258 300 1 64 88 455 534 91 644 800 47 15006 22 53 247 444 694 789 818 86 18062 458 504 625 41 82 704 839 17083 186 276 324 529 657 785 89 857 18001 78 174 292 503 90 54 619 95 721 845 88 91 957 19142 85 428 560 716 19 821 20002 7 35 46 104 92 201 460 507 741 21026 116 228 357 722 821 22002 59 244 69 73 369 425 32 85 502 637 720 877 907 56 23003 51 119 220 389 534 68 794 807 24265 79 321 472 922 864 925 25101 19 259 308 22 428 30 896 918 26048 186 89 277 324 49 661 805 18 60 74 929 39 76 27094 430 37 92 710 873 920 44 55 72 28006 37 124 345 87 442 500 10 618 725 845 51 955 29093 245 316 444 84 584 96 637 58 97 753 70 93 986.

30052 79 231 307 13 15 498 663 31007 76 119 59 232 398 591 628 853 76 976 82 32012 32 42 71 84 120 28 33 38 96 285 378 86 414 16 542 624 32 761 70 855 913 33024 67 333 411 818 23 34183 215 32 436 59 857 35002 142 63 248 325 542 608 431 702 83 149 36272 326 60 427 573 607 53 55 725 839 91 929 33 37025 66 80 114 204 650 713 824 54 70 88 941 45 38053 55 133 273 306 40 495 544 764 913 39163 82 283 334 461 517 32 42 709 62 76 861 931 40009 93 173 364 496 589 743 41170 83 270 71 366 85 89 494 525 63 665 84 900

42025 43 112 37 78 282 383 457 90 95 530 608 23 35 714 44.826 43266 407 17 55 91 689 727 45 832 99 904 10 15 39 72 94 44086 272 334 82 92 430 34 39 81.628 795 45008 31 168 362 572 607 25 89 814 43 48 75 46004 31 175 206 49 58 378 701 39 54 56 853 47087 119 92 223 58 473 542 944 48108 59 249 331 46 415 587 97 605 80 808 89 90 906 49001 137 48 56 204 61 328 37 640 77 720 50311 63 66 69 84 414 575 612 98 759 73 51006 17 25 393 454 566 617 86 751 60 63 98 844 981 89 90 52098 249 96 304 63 66 708 803 11 30 972 53001 157 88 227 302 20 81 565 69 703 48 54 963 54110 45 201 301 3 13 37 39 73 79 406 55 572 602 812 936 55079 96 154 267 75 411 24 85 97 501 10 95 600 17 43 780 896 56013 149 281 320 79 437 573 755 81 858 92 57140 203 68 360 82 438 980 58027 75 79 242 320 77 484 504 767 90 59046 205 6 19 46 99 322 857 79 935.

60001 93 206 316 93 438 44 757 78 833 79 921 61094 116 217 32 384 586 700 837 62156 216 73 80 316 68 406 500 65 76 675 719 967 63014 546 84 725 871 64008 35 90 98 113 28 239 58 86 329 36 421 74 512 622 78 701 6 65064 129 76 4 262 316 68 436 554 755 862 977 66064 106 12 87 77 208 435 520 31 91 732 48 949 63 89 67005 89 119 61 241 58 308 41 431 68 98 517 82 91 603 45 53 754 801 34 920 60 68047 271 351 440 626 796 824 42 69040 74 206 27 55 80 349 53 423 31 60 514 86 91 757 834 38 57 975 70060 134 47 98 258 300 44 426 671 719 850 95 71029 229 424 44 508 24 27 30 75 777 823 916 72013 112 35 210 57 96 340 437 71 84 562 707 86 822 908 73023 43 48 187 228 54 703 8 30 939 74406 541 720 62 827 75001 221 371 551 53 95 96 611 755 818 28 41 920 76163 66 90 295 329 72 410 500 84 617 86 91 77012 95 176 98 274 318 82 90 109 12 83 583 601 802 40 966 98 78109 9 27 87 321 72 510 13 76 93 618 46 725 816 79031 51 69 71 83 289 308 405 872 904 68 80230 57 322 71 81 82 451 67 82 564 671 757 895 99 905 92 81960 175 257 78 331 65 453 616 737 953 82214 556 604 35 90 742 50 83135 376 410 67 68 519 668 83 86 753 84029 166 241 430 35 64 511 72 690 717 41 807 85085 211 302 20 50 475 563 662 81 819 80 908 40 69 86133 43 80 213 93 412 568 634 748 858 906 99 87102 17 63 453 74 677 747 926 88075 111 207 428 532 65 643 726 37 913 87 89125 256 76 347 460 87 589 96 677 815 89 92 924 33.

90245 339 56 77 465 521 48 777 94 849 53 956 68 91013 93 118 34 94 247 90 316 84 414 57 587 721 85 87 849 72 79 963 92092 215 34 451 526 90 611 71 861 93025 60 121 320 640 780 81 989 99 94017 127 245 50 59 382 459 70 503 642 878 95003 175 286 456 711 70 85 906 84 96234 65 405 682 96 79 738 84 941 43 60 97014 127 97 128 399 584 713 803 21 86 903 98035 37 74 139 43 63 85 316 26 30 416 39 74 519 652 67 89 717 48 92 877 99082 147 201 39 392 65 484 615 807 26 55 972 76 100139 356 418 828 948 59 86 90 101033 37 38 107 41 84 97 253 92 443 624 41 74 81 834 947 51 102036 298 305 18 516 67 70 644 47 103247 522 657 878 81 104027 131 88 96 293 428 98 567 741 808 78 82 92 987 105098 196 252 82 308 47 49 83 409 31 64 83 92 807 929 47 55 106127 50 243 505 70 14 54 881 107046 87 126 89 233 35 309 444 96 551 691 108013 133 85 301 89 501 60 610 81 45 705 29 68 832 71 937 109154 380 408 59 578 619 788 810 67 941 110068 134 94 223 411 88 576 79 808 901 49 110293 58 80 173 96 295 386 674 717 23 39 961 97 112015 59 129 71 233 34 90 85 361 73 457 79 505 33 603 22 71 786 870 928 113011 43 45 109 92 253 312 43 749 858 74 114028 94 244 56 324 530 39 59 81 99 725 36 885 115036 96 287 341 432 549 937 82 116158 272 455 504 23 25 57 68 615 23 52 795 97 876 979 117001 53 205 12 54 321 407 556 60 696 777 827 77 922 118111 223 55 382 85 402 25 586 612 32 77 868 915 50 119059 78 198 225 92 99 549 785 872 76 992.

120021 269 78 465 84 89 98 544 70 714 53 121010 32 103 294 97 333 56 438 64 640 797 800 44 96 919 53 97 122049 121 228 66 534 602 718 26 960 69 123025 34 60 102 200 33 94 353 508 96 602 42 52 708 91 124074 213 24 72 571 624 59 91 869 125055 62 905 57 711 18 812 955 126012 38 111 220 89 490 570 82 609 728 810 11 77 914 127005 97 150 72 324 87 709 15 16 57 888 128010 14 81 108 303 11 519 683 709 98 129117 418 69 549 70 72 618 62 707 805 67 904 63 130188 403 78 88 510 62 885 919 46 76 131114 19 214 304 12 94 410 506 84 611 65 774 935 132048 78 129 74 88 210 352 412 47 546 51 68 772 816 73 133167 220 453 83 645 95 806 85 924 28 92 134063 127 75 90 548 92 996 135044 98 114 94 312 37 68 414 524 687 329 962 88 136070 127 47 333 511 21 677 751 811 12 71 941 58 137098 138 203 62 76 387 404 78 50 718 58 72 138027 36 90 135 348 71 458 901 76 624 725 57 90 800 913 15 23 139072 124 97 279 312 658 966 140018 33 36 56 309 29 73 444 563 674 848 52 141010 16 55 150 83 381 414 55 516 738 79 893 142032 53 71 246 68 72 346 453 536 606 44 99 708 20 72 143197 359 518 93 604 16 55 853 910 17 24 144214 464 529 639 51 760 863 145114 21 234 71 396 99 549 90 649 756 838 910 146002 24 52 107 53 238 48 61 322 596 604 800 8 949 147174 237 488 809 48 50 922 148093 265 560 431 70 525 620 94 743 89 808 28 96 149022 54 75 157 238 78 315 684 899 902 25.

150131 38 227 323 99 500 7 34 798 844 151024 29 86 238 308 624 712 29 39 816 48 909 46 51 152064 126 94 348 436 54 55 76 78 89 541 694 710 76 91 904 153128 286 322 67 408 22 39 50

KRONIKA TOWARZYSKA

W Kolegji Farnej pobłogosławiony został związek małżeński między p. Marcinem Zawadzkim z Warszawy, a panną Danutą Matuszewską, córką pp.: dr. Romualda i Teresy z Bielińskich Matuszewskich. Ojciec panny młodej, lekarz poznański, znany jest szacunkiem z pracy społeczno-narodowej. zw 15 491/2

551 75 843 72 914 81 154038 89 151 264 81 469 598 663 730 810 923 34 155048 65 126 62 421 543 643 76 721 961 156005 276 352 446 754 821 47 916 35 157020 92 766 857 987 158070 103 32 72 235 56 307 13 39 76 428 551 626 58 772 89 972 159033 51 62 114 33 250 92 335 438 64 591 894.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Koło Śpiew. „Gęźba” Poznań-Wilniary.** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, 13 bm. o godz. 19,30 w ćwiczeniach kolejk.

— **Zw. Cechowych Czeladzi Giełdelskich na Wilku w Poznaniu.** Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, 14 bm. o godzinie 11 w lokalu p. Koniecznego, ulica Maształarska 2.

— **Tow. Ogródków Działkowych im. K. Marcinkowskiego** urządza zabawę latową w niedzielę, dnia 14 bm. o godz. 14,30. Poprzednio wykupione bilety są ważne.

— **Kat. Tow. Robotników Polskich przy Farze.** Zebranie odbędzie się 14 bm. o godzinie 15 w ochronie farnej. O licznym udziale członków prosi Zarząd.

— **Zw. Instalatorów, Blacharzy i Monterów.** Zebranie plenarne w niedzielę, 14 bm. o godz. 11 w sali zebrań przy ulicy Ślusarskiej 6.

— **Stow. Porządku Publicznego dzielnic 4 (Wilde).** Zbiórka pod sztandarem w niedzielę, 14 bm. o godz. 8 rano przed lokalem p. Zawadzki. Górna Wilde 75, celem wzięcia udziału w 10-leciu Tow. U. Powst. Wilku 1918-19.

— **Tow. Samodzielnych Fryzjerów w Poznaniu** urządza 15 bm. popołudniowo-wieczną familijną do ogrodu p. Godurkiewicza na Szelągu.

— **Bączność Stow. Porządku Publicznego Poznań — Stare miasto.** W poniedziałek, 15 bm. wycieczka familijna na Malte. Zbiórka o godz. 14 przy kopcu. Upraszają się o jak najliczniejsze przybycie.

— **Tow. Przemysł. „Jedność” pod wezw. św. Antoniego w Poznaniu.** Póroczne walne zebranie kasy lokalnej

Wielobnemu ks. Jakóbczakowi, p. inż. Preissowi, Kolegom, Współpracownikom, Pracownikom, Tow. Muzycznemu Kolejarzy, Tow. Gimn Sokół-Sródmieście, Tow. Młodych Przemysłowców i wszystkim Organizacjom, Współlokatorom, Kręwnym i Znajomym za dowody współczucia, liczne wieńce oraz udział w pogrzebie s. p.

Mikołaja Jabłońskiego

składamy na tej drodze serdeczne
Bóg zapłać!
Zona z dziećmi.
zw 15 498

Sprostowanie.

W zawiadomieniu o nabożeństwie żałobnym za spokój duszy s. p.
Franczka Rajewskiego
opuszczone zostało słowo w pierwszym wierszu, który brzmieć powinien: „W drugą bolesną rocznicę śmierci najdroższego” i t. d.
zw 15 499

Pamiętaj o Marji

i kup dla niej i na niedzielę
znane z dobroci **czekoladki**
z firmy

WALERJA PATYK

Aleje Marcinkowskiego 6 — ul. 27 Grudnia 3.
Pw 3331-32,46

Dokąd pojechać na dwa dni świąt?

DO BAŁLINA

Pociągi odchodzą z Poznania: 7,50, 14,13 i 19,55.
nw 4567

Posadzkę parkietową

wyborowej jakości, absolutnie suchą z fachowym układaniem pod gwarancją dostarcza Pw 18 600 55,310

Reprezentant na Poznań **E. Kampe**
Fabryka parkietu Inż. G. Chojnacki, Sp. z o. p.
Strzelecka 19. Reda, Pomorze

Poszukuje agentów w Poznaniu i na prowincji do sprzedaży reklam świetlnych, neonowych.

Wynagrodzenie prowizyjne. Zgłoszenia pisemne z podaniem referencji pod „Neon” do Biura Ogłoszeń „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 56.171. Pw 3 802-56.171

W sprawie układu zapobiegawczego nad majątkiem **POZNAŃSKIEGO BANKU ZIEMIENI Spółki Akcyjnej w Poznaniu** wyznacza się w porozumieniu z Sądem Grodzkim w Poznaniu w myśl art. 40 Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 6 marca 1928 r. (Dziennik Ustaw nr. 27 poz. 244) terminy sprawdzania wiarygodności na dzień 5, 7 i 9 września 1932 r., od godz. 10-tej do 13-tej, w lokalu handlowym Poznańskiego Banku Ziemiennego Sp. Akc. w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego nr. 13.

Lista wierzycieli wyłożona będzie czwartego dnia po terminie sprawdzania w Sądzie Grodzkim w Poznaniu, Oddział IIa, I piętro, pokój nr. 30.

Od daty wyłożenia listy osoby interesowane mogą zaskarżyć do Sądu Grodzkiego w Poznaniu w terminie 7-miodniowym postanowienia Nadzorców Sądowych co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wiarygodności na listę — Spór rozstrzyga ostatecznie Sąd Grodzki. dw 870

Poznań, dnia 10 sierpnia 1932 r.
Nadzorczy Sądowi:
(—) Antoni Jaraczewski. (—) Stefan Osmólski.

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej firmy **Blawat Polski** uchyla się po myśli art. 26 rozp. Prez. Rzpl z 6 III. 1928 r. postępowanie zapobiegawcze z powodu zawarcia układu zapobiegawczego. Poznań, dnia 3 sierpnia 1932. nw 4568 **Sąd Grodzki.**

OBWIESZCZENIE. W rejestrze handlowym Dział B. wpisano: 1) dnia 25 kwietnia 1932 nr. 988 przy firmie **Polskie Zakłady Siemens, Spółka Akcyjna w Warszawie, Oddział w Poznaniu.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest oddział prowadzenie przedsiębiorstwa elektrotechnicznego w celach fabrykacyjnych i handlowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska. Kapitał akcyjny wynosi odtań 2 000 000 złotych. Walter Molier, Leon Goldstaub, Ludwik von Winterfeld ustąpili z zarządu. — Członkami zarządu są: Rene Kuhn Bubna, Dominik Kibort, Stefan Peretjatkowicz, wszyscy z Warszawy, Adam Ebenberger ze Lwowa, Fryderyk Rohde z Katowic, Karol Wesche z Katowic, Leopold Stencel z Poznania, Robert Hein z Gdańska. Prokury Adama Ebenberbera, Dominika Kiborty, Stefana Peretjatkowicza, Rene Kuhn Bubna, Fryderyka Rohdego, Karola Wesche, Leopolda Stenzla, Roberta Heina wygasty. Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 3 lipca 1930 uchwalony nowy statut, uzgodniony z prawem o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928 r. Do zobowiązania spółki potrzebne jest współdziałanie dwóch członków zarządu lub członka zarządu z prokurentem lub dwóch prokurentów. Do bezpośredniego zarządzania poszczególnymi oddziałami wzgl. filjami mogą być wyznaczeni pełnomocnicy. 2) dnia 25 kwietnia 1932 nr. 596 przy firmie **Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Poznaniu, siedziba w Warszawie.** Urzędnikowi Sylwestrowi Ulmańskiemu z Poznania udzielono prokury łącznej na oddział w Poznaniu w ten sposób, że podpisuje firmę wspólnie z kierownikiem pierwszym lub drugim, zastępcą kierownika lub prokurentem. 3) dnia 25 kwietnia 1932 pod nr. 1032 firmę **Wielkopolska Komunikacja Autobusowa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie komunikacji autobusowej. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikami są właściciele autobusu Marja Chwalińska, kupiec Wacław Witosławski, oboje z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy z dnia 29 lutego 1932 r. Do zobowiązania spółki potrzebne jest współdziałanie dwóch kierowników. 4) dnia 25 kwietnia 1932 r. pod nr. 1033 firmę **Centraln Biuro Sprzedaży Wyrobów Polskich Fabryk Obuwia Gumowego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Oddział w Poznaniu, Poznań. Siedziba główna w Warszawie.** Przedmiotem spółki jest komisowa sprzedaż obuwia gumowego fabryk a) Pepegi Polski Przemysł Gumowy, Towarzystwo Akcyjne w Grudziądzu, b) Angielsko-Szwedzko-Polski Przemysł Gumowy Gentleman, Spółka Akcyjna w Łodzi, c) Rygawar Warszawsko-Ryska Fabryka Wyrobów Gumowych w Warszawie, d) Wudeta Małopolskie Zakłady Gumowe w Krośnie, właściciele Wurzel i Daar, e) Przemysł Gumowy Ardal, Spółka Akcyjna w Lidzie. — Kapitał zakładowy wynosi 50 000 złotych. Zarząd stanowią: Samuel Halperin z Grudziądza jako zarządca, Fajtel Halperin z Grudziądza i Jakob Belous z Gdańska jako zastępcy, Dawid Schrage z Łodzi jako zarządca, Michał Schrage i Maurycy Tempelhof, oboje z Łodzi, jako zastępcy, Abram Sobolewitz z Rygi jako zarządca, Sawieli Rozenweig z Rygi i Izaak Schiff z Warszawy jako zastępcy, Salomon Melup z Warszawy jako zarządca, Mieczysław Centnerszwer z Warszawy i Albert Fiszer z Lidy jako zastępcy, Mendel Daar z Tarnowa jako zarządca, Salomon Wurzel i Dr Ignacy Jortner, oboje z Tarnowa, jako zastępcy. Henrykowi Seniorowi, Aronowi Romanowskiemu i Leonowi Pakszwerowi, wszystkim z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie, sola weksli, akceptów na wekslach ciągniętych, umów i zobowiązań, tudzież pełnomocnictw handlowych i innych z dwoma zarządcami lub ich zastępcami, czeków i żyr na wekslach z jednym zarządcą lub zastępcą, korespondencji zwyczajnej, nie zawierającej zobowiązań z jednym zarządcą lub z jednym zastępcą lub z jednym prokurentem. W żadnym z wymienionych wypadków Leon Pakszwer nie ma prawa podpisywać ani z zarządcą Abramem Sobolewiczem, ani z jego zastępcami Sawielim Rozenweigiem i Izaakiem Schiffem. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na mocy umowy z dnia 7 lutego 1931, zawartej na czas do 1 marca 1933 z tem, że umowa przedłuża się o dalsze dwa lata każdorazowo, o ile nie zostanie wypowiedziana na 3 miesiące przed upływem terminu. Do zobowiązania spółki potrzebne jest współdziałanie dwóch zarządców lub zarządcy łącznie z prokurentem. Zamiaś zarządcy podpisują może również zastępcą z tem jednak zastrzeżeniem, że zarządca nie może podpisywać łącznie z jednym ze swoich zastępców, jak również nie mogą zobowiązywać spółki wspólnie dwaj zastępcy tego samego zarządcy. 5) dnia 25 kwietnia 1932 pod nr. 1034 firmę **Alliance, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest wyrób, kupno

i sprzedaż maszyn i urządzeń mleczarskich, hodowlanych i innych. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikiem jest kupiec Teofil Grouss z Poznania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy z dnia 14 marca 1932. 6) dnia 26 kwietnia 1932 pod nr. 1035 firmę **Burtownia Ceraty, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Oddział w Poznaniu, Poznań.** Celem spółki jest sprzedaż na zasadach komisowych wyrobów z przedsiębiorstw pod firmami Spółka Akcyjna Cerata i Fabryka Ceraty i Sztucznej Skóry Bracia Ruziewicz i M. Krywicki. Kapitał zakładowy wynosi 500 000 złotych. Zarządcami są: Dr. Leon Możdżeński, Marek Krywicki, zastępcami Stefan Laurysiewicz, Henryk Ruziewicz, wszyscy w Warszawie. Prokury łącznej udzielono Wiktorowi Bereszko i Maksymilianowi Ruziewiczowi z Warszawy z prawem podpisywania we dwóch łącznie oraz z prawem podpisywania przez Wiktora Bereszko łącznie z zarządcą Markiem Krywickim lub Henrykiem Ruziewiczem i przez Maksymiliana Ruzewicza łącznie z zarządcą Leonem Możdżeńskim lub Stefanem Laurysiewiczem. Poza tem udzielono prokury Karolowi Olszowskiemu z Warszawy z prawem podpisywania łącznie z Markiem Krywickim lub z Henrykiem Ruziewiczem, albo z Maksymilianem Ruziewiczem, oraz Stanisławowi Krywickiemu z prawem podpisywania łącznie z Stefanem Laurysiewiczem lub Karolem Olszowskim, Wiktolem Bereszko, Leonem Możdżeńskim. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy z dnia 21 lipca 1926. Spółkę zawiano na czas od 21. 7. 1926 do dnia 31 grudnia 1928. Umowa przedłuża się każdorazowo milcząco o rok, jeżeli żadna ze stron nie zażąda rozwiązania na 6 miesięcy przed upływem. Przed wspomnianym terminem umowa ulegnie rozwiązaniu z chwilą rozwiązania umowy komisowej sprzedaży z dnia 21. 7. 1926. Do zobowiązania spółki potrzebne jest współdziałanie dwóch zarządców łącznie, lub jednego zarządcy z zastępcą drugiego zarządcy, lub też dwóch zastępców łącznie. Umową z dnia 27 października 1927 zmieniono § 5 umowy (kapitał zakładowy). 7) dnia 26 kwietnia 1932 r. pod nr. 1036 firmę **Biuro Techniczno-Handlowe Kokczyński i Knot, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest handel artykułami technicznymi, żelazem i innymi towarami pokrewnych branży. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikami są: inżynier Marcełi Kokczyński, inżynier Jakob Knot, oboje z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy z dnia 30 marca 1932 r. Kierownicy zastępują spółkę łącznie. 8) dnia 11 maja 1932 nr. 823 przy firmie **Bracia Dawidowscy, Spółka Akcyjna Poznań.** Kapitał akcyjny wynosi 250 000 złotych. Podwyższenia dokonano. Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 26 sierpnia 1930 uchwalon ony statut uzgodniony z prawem o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928 oraz zmieniono § 3 statutu (kapitał akcyjny). 9) dnia 25 kwietnia 1932 r. nr. 844 przy firmie **Tatra Auto, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie, Oddział w Poznaniu.** Oddział zlikwidowano, firma wygasta. 10) dnia 25 kwietnia 1932 nr. 875 przy firmie **Cechowa Restauracja Budowniczych Poznańskich, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Likwidację ukończono, firma wygasta. 11) dnia 18 maja 1932 nr. 356 przy firmie **Lubań Wronki, Przemysł Ziemiaczany, Spółka Akcyjna, Poznań.** Celem przedsiębiorstwa jest oddań wytwarzanie i użytkowanie przetworów ziemniaczanych wszelkiego rodzaju, jakoteż artykułów pastewnych oraz wytworów ceramicznych w wytwórniach swoich w Luboniu, Wronkach, Toruniu, Bronisławiu, Wagrowcu i Stawie oraz handel temi artykułami. Spółka może i dalsze urządzenia ruchome i nieruchome, służące identycznemu celom nabywać i brać w dzierżawę, jakoteż własne urządzenia wydzielające i zbywać dalej, może spółka uczestniczyć w innych podobnych przedsiębiorstwach i związkach, stających interesem pokrewnych przedsiębiorstw. Uchwałą walnego zebrania z dnia 22 grudnia 1931 uchwalono nowy statut w brzmieniu uzgodnionem z przepisami prawa o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928 r., przyczem zmieniono postanowienia co do przedmiotu spółki (§ 2). 12) dnia 24 maja 1932 nr. 380 przy firmie **Bank für Handel und Gewerbe, Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna, Poznań.** Prokury Hugona Schmidta i Ignacego Majerowicza wygasty. Conradowi Timmowi z Poznania udzielono prokury w myśl statutu spółki. 13) dnia 31 maja 1932 nr. 548 przy firmie **Francopol, Dom Eksportu i Importu Marinot & Co, Spółka z ograniczoną poręką, Poznań.** Likwidacja ukończona, firma wygasta. 14) dnia 1 czerwca 1932 pod nr. 1037 firmę **Tarma, Spółka Przemysłowo-Handlowa z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest handel artykułami chemiczno-kosmetycznymi. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikiem jest kapitalista Wacław Maciukiewicz z Poznania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy z dnia 31 marca 1932 i zmiany § 6 tejże z dnia 17 maja 1932 roku. Spółkę zastępuje kierownik lub prokurent. Poznań, dnia 3 czerwca 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 4563

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Spotkanie
nasze Zosiu dziś przy oknie firm. Chwilkowski, Sw. Marcina 40. Wyberzmy sflubne obrączki pierścienie
zw 87 873

„Antyki”
meble używane sprzedaje, kupuje. Wielkie Garbary 39.
Pw 3 561-56.143

Sypialnie
polerowane jadalnie debowe najtaniej kupisz Stolarsnia Wieczorkiewicz, Swarzędz Strzelecka 1.
zdzw 86 415

Gramofony
mechanizmy najtaniej
Płyty nowe od 95 groszy. F. Bałtoń Woźna 12. Pw 3 552-30.74

Skład
spożywczy magiel kuchnia, bardzo dobrze zaprowadzony, ruchliwym miesięcie powiatowem sprzedam natychmiast za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdzw 86 437

Beczki próżne
od wina, większa ilość sprzedaje Karol Ribbeck Hurtownia Wina, Poznań, ul. Pocztowa 23.
Pw 8317/32.33

Dobrze
zaprowadzony skład kolonialny w centrum Poznania z piwnicami, kantorem i palarnią kawy sprzedam okazjynie. Oferty Kurjer Poznański zdzw 87 128.

Kłosk
tanie sprzedam. Strzelecka 15.
zdzw 86 912

Od 45 groszy
metr parcele orna zalesione Kobyłepolu, Antoninie Ławicy, Stara roleca, Młnikowie, Żezru, wszystkich dzielnicach Poznania. Długoletnie spłaty. Kredyt, Budowa „DEKAHA” Marcinkowskiego 13.
zdzw 87 333

Elegancka
maszynne bebenkowa wpuszczana sprzedam, Szamarzewskiego 32, mieszkanie 4.
zdzw 87 934

150
mórg pod Poznaniem, z inwentarzem lub bez oddam w dzierżawę na dobrych warunkach. Szybkie zgłoszenia „Budowa”, sw. Marcina 64, m. 25, tel. 12-72.
Pw 3334/50.195

Sprzedam
damski złoty zegarek z bransoletką, pluszowe nakrycie na leżankę serwis niklowy, garnki, szkło garderobę damska, inletry. Wielkie Garbary 47 miesz. 6, od 4—8.
zdzw 87 101/2

Jadalnia
modna, pięknie wykonana bardzo tania stolarnia Bukowska 9.
zdzw 87 350

Skład
kolonialny i spożywczy win i piwa, magiel z towaram, urządzeniem. Centrum, dobrze prosperujący, 4 pokojowym mieszkaniem sprzedam za gotówkę. Adres Kurjer Poznański zdzw 87 225

Gospodarstwo
65 mórg ziemi pszennej, budynki maszynowe, inwentarze kompletne, cena 28.000, wpłaty 15.000. Zgłoszenia Jolczyk, Gniezno, Warszawska 15, Łuka.
nw 4877

Sypialnie
rozmaite meble tania 15—17. Pl. Wolności 2, mieszki. 8, zdzw 87 145

Samochód
luksusowy, 8-cylindrowy, jak nowy, marki Studebaker, za pół ceny kupna sprzedamy. Oferty do Kurjera Pozn. zdzw 87 351.

Łóżka
dębowa, jak nowe, biurko meble sprzedam tania, Lwiska Dąbrowskiego 121, ogólnia.
zdzw 87 331

Skład
towarów krótkich, dobrze zaprowadzony Marsz. Pocha sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdzw 87 146

Azentowicz
Palat, Stachiewicz, Wywiórski, Lam, Vlastimil Hofmann, Pruszkowski, Masłowski, Belczyński, Batory, Sicheski, Korzeniowski, Szmyt, Piater Zyberk oraz różne stare polca Antykwarium Antoniego Pióro, Al. Marcinkowskiego 28. Jedne źródło okazji.
Pw 3311-32.14

Sprzedam
lub zamienię wiatrak z domem i ogrodem, w dobrej okolicy, w pewnym przedmiatem na domek z nola blisko Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdzw 87 206

Skład
urządzeniem sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdzw 87 205.

Nowe
kluby za bezcen. Adres Kurjer Pozn. zdzw 87 207.

Maszyny
rzeźniczkie kuter maszynowe i maneńki mało używane zaraz sprzedam. A. Bakóś, Poznań, Staroleka.
zdzw 87 367

Sprzedam wille
w Obornikach ul. Dworcowa, sześć pokoi, ogród oraz wszelkie wygody. Nadaje się dla lekarza, adwokata etc. Cena 35.000 zł. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. dw 861

Sypialnie
sprzedaje najtaniej — Stolarsnia, Rybaki 15.
nw 4 147/8

Bemberga
10 000 par okazjynie
sprzedamy detalicznie Hurtownia Pończoch, Sw. Marcina 22.
zdzw 87 370

Sportkę
dziecięcą sprzedam. Pocztowa 13, mieszkanie 10.
zdzw 87 114

Rower
nowy, damski Wrocławska 22, mieszkanie 4.
zdzw 87 339

Skład
kolonialny, 2 pokoje i kuchnia, magiel przy głównej ulicy w Poznaniu na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdzw 87 183.

Wózek
dziecięcy, centryfuga do mleka. Palacza 36, mieszki. 2, zdzw 87 073

Miód
własnej pasieki gwarantowany lipcowy, leczniczy. Plac Nowomiejski 6 a, m. 25.
zdzw 87 332

72 morgi
pszenno buraczanej pod Poznaniem sprzedam lub wydzielę ziemi. Budynki maszynowe obszerne własne, jednym planie, ogród 30 drzew. Inwentarze nadkompletne pełne żniwa, dogodne warunki, Stecki, Kiekrz.
zdzw 87 130

Pompa
na sprzedaż, Górczyńska 52.
zdzw 87 140

Sprzedam
pierniczne, Rynek, Łazarzski 8, mieszkanie 15.
zdzw 87 164

Skład
kolonialny sprzedam z towaram, maglem i mieszkaniem. Adres wskaze Kurjer Pozn. zdzw 87 170

Parcele
przy Chociszewskiego sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdzw 86 779

Pianino
tania sprzedam. Prusa 20, mieszkanie 11.
zdzw 86 889

Limuzyna
w dobrym stanie stosowna na podwozie Chevrolet, Ford Rug by korzystać do sprzedania. — Zgłoszenia Dołna 17, narożnik Szwajcarskiej ulicy. zdzw 87 096

Dom
rodzaj wili nowobudowany ogrodem 8 000 wpłaty 6 000 złotych Bloch, Poznań, Długa 6.
zdzw 87 250

Tysiące
ludzi przekonano się o dobroci i długotrwałości naszych anod mokrych syst Leclanche. Cenniki na żądanie. Na spłaty asygnaty „Kredyt” „Ogniw” Wytw. elem galwan Poznań, W. Garbary 19 tel 3801.
Pw 3 141/2-29.45/6

Obrazy
oryginalne znanego art.: pejzaże, akwarele rodzajowe okazjynie sprzedam Ratajczaka 13, mieszkanie 13.
zdzw 85 201

Maszynę
damską sprzedaje Warsztat Mechaniczny, Kraszewskiego 5.
zdzw 87 401

Samochód
półciężarowy (Osten) morski Chevrolet na dogodnych warunkach sprzedam. Adres wskaze Kurjer Poznański filija Jeżyce
zw 1311

Maszyna
do szycia damska Singera ko-
rysty. Kraszewskiego 8. „Tore-
ro”. ssjad

Rower
używany korzystnie Kraszew-
skiego 8. „Torero”. jw 1315

Całkowite wyprawy
Najlepszą porcelaną
Najlepsze szkło
tylko Wroniecka 24. Tamże czy-
sta alpaka — Noże — widelce —
Prezenty ślubne — Serwisy obja-
dowe zupełnie tanio Hurtownia
Porcelany. zdw 87 305

Limuzyna
„Praga” nowoczesna w bardzo do-
brym stanie okazuje się na sprze-
daż. Oferty Kurjer Poznański
zdw 87 292

Kuchnie
większa ilość biały kuchen róż-
nych modeli jest do nabycia poje-
dyńczo lub w całości na bardzo
korzystnych warunkach. Zgłosz.
Kurjer Poznański zdw 87 287

Maszynę
do pisania Orzeł, biurko amery-
kańskie Al. Marcinkowskiego 25.
m. 9. tel. 22-15.

Oberża
wielka, okolica przemysłowa z
restauracją i składem kolonialny z
urządzeniem i gospodarstwem 26
mów dobrej ziemi i tak budynki
maszyn, maszynierza, inwentarz
żywy i martwy, żniwa, zaraz na
sprzedaż. Cena 35 000 zł. Emilia
Gienzowa, Trzuszczycy, poczta
Kalety Górny Śląsk. zdw 87 277

Parcele
przy Diakoniskach i Debiec pod
wille tanio sprzedam. Osiecki Mo-
stowa 2. zdw 87 270

5 KUPNA

Rowerek
dziecięcy kupie. Oferty Kurjer
Poznański zdw 87 142

Kupie
skład fryzjerski. Oferty Kurjer
Poznański zdw 87 205

Polwark
300-400 móg bliżej Poznania
kupie. Cena, określenie Kurjer
Poznański zdw 86 877

Wannę
emalowaną i piec kupie. Trau-
zutta 32. mieszkanie 5.
zdw 87 042

Kwieciarnię
w Poznaniu, prosperującą, kupie.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 86 073

Lokomobilę
40-50 koni para przegrzana,
kondensacja, natychmiast kupi-
my. „Stal” Warszawa. Przejazd 1.

Kupie
szafę z lustrem 1,80 cm. Oferty
Kurjer Poznański zdw 87 106

Biurka
używane lub nowe, dąb — sosna
kupie tanio gotówka. Oferty Kur-
jer Poznański zdw 87 227.

Gospodarstwo
wielkie (mały folwarczek), w
komplecie kupie na dogodnych
warunkach. Szczegółowe warunki
do Kurjera Pozn. zdw 87 231.

Kupie
siłolik do maszyn do pisania. —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 201

Motor
do młócenia na ropę lub benzynę
4 konny kupie zaraz za gotówkę.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 253

Browning
6,35 kupie. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdw 87 258

Wilki
5-6 pokojowej małym ogrodem,
przy tramwaju, okolica Łazarz,
wprost od gospodarza. Zgłoszenia
dokładnym opisem do Kurjera
Poznańskiego nw 4 874

Lorki
(wywrotki) oraz szyny do kolejki
pełnej 65 mm profil 60 cm szer.
kupie. Leon Żurowski, skład
drzewa, ul. Raczyńskich 3/4.
telefon 10-37. Pw 3 890-32,44

Mlynek
do palenia kawy używany kupie.
Oferty do Kurjera Poznańskiego
nw 4 881

Pianino
kupie. Cena Kurjer Pozn.
zdw 87 359

Wille
ogrodem Poznaniu lub bliskiej
okolice kupie. Oferty właścicieli
Kurjer Poznański zdw 87 344.

Kupie
dom nowy, ładny, z ogródkiem,
blisko tramwaju wpiata 20 000.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 312.

Kupiny
maszyn do reparacji worków,
używana w dobrym stanie. —
Oferty Rolnik, Jarocin.
zdw 87 386

Rower
3-kołowy z budką do rozwożenia
towaru, używany w dobrym stanie
kupie zaraz. Zakolski, Poznań-
ska 52. jw 1303

Kuchnię
wielką dobrym stanie poda-
niem ceny. Oferty Kurjer Poz-
nański zdw 87 272

6 KAMIENICE

Kamienicę dwupiętrową
bez hipoteki przy ul. Poznańskiej
z powodu wyjazdu sprzedam. Ce-
na 40 000 zł. Spieszne oferty ty-
ko poważnych reflektantów Kur-
jer Poznański dw 851

Kamienicę
komfortową, dochód 35 000 zł
sprzedam. Pośrednicy wykluczeni.
Oferty Kurjer Poznański
zdw 87 324.

Nadzwyczajna okazja.
Kamienicę luksusowo budowaną,
palacowy rozkład z wolnym mie-
szkaniem 6 pokojowym, bardzo
taniej okolicznościowo sprzedam.
Oferty tylko samych kupujących
Kurjer Poznański zdw 87 403.

Kamienicy
100 000 do 200 000 poszukuje. —
Zgłoszenia z podaniem dochodu
wzrostu i ceny do „Par”. Poznań
pod nr. 50.194. Pw 3333/56.194

Dom
nowy, 2 piętrowy z ogrodem fron-
towym komorne 3 000; przy tram-
waju. Cena 30 000 wpiata 20 000.
Oferty Kurjer Poznański
zdw 87 303

7 PIENIĄDZ

6 000 zł
na pierwszą hipotekę poszukuje
się na gospodarstwo rolne 85
móg. Zgłoszenia Kurjer Poz-
nański zdw 87 091/2

Poszukuje
4 000 zł pożyczki na dom. Kraw-
czak Poznań Zagórze 12.
zdw 86 723

25 000 zł
poszukuje na I. hipotekę na no-
wo wybudowany dom z komfor-
tem, którego roczny czynsz przy-
nosi 20 tysięcy zł. Oferty Kurjer
Poznański zdw 87 116

10 000 zł
pożyczki przy mieście Koźminie
na gospodarstwo 108 móg pos-
zukuje na hipotekę wartość 70
tysięcy zł. Oferty Michał Osuch,
Cegielnia p. Koźmin, względnie
Adamkiewicz, Poznań Wierzbie-
cice 13. mieszkanie 14. zdw 87 082

Poszukuje
wspólnika do dobrze prosperują-
cego przedsiębiorstwa zbożowego,
paszy, własne spichrze. Zgłosze-
nia Agencja Kurjera Poznań-
skiego, Gniezno 174. nw 4 878

Wspólnika
1 500 lub 2 000 przyjąć do restaura-
cji dziennej i nocnej, przy
ruchliwej ulicy. Adres Kurjer
Poznański zdw 87 420.

Hipoteki
I miejsce kupie; podać warunki
ostatyczne i bliższe dane do Kurje-
ra Poznańskiego zdw 87 238

8 DO WYNAJĘCIA

5-pokojowe
mieszkanie odnowione, I. piętro,
gospodarz. Długa 3 m. 9.
zdw 86 994

2 pokoje
kuchnia, I. piętro, dzierżawa rok
z góry, natychmiast do objęcia.
Ślusarska 6 restauracja.
zdw 86 991

Matejki 58
7 pokoi III piętro, próżne, central-
ne ogrzewanie, zaraz, telefon
71-61. zdw 87 041

2 pokoje
na wysokim parterze przy ulicy
Strzeleckiej 33, narożnik ul. Pół-
wieskiej, nadająca się na biura,
wzgl. ubikację handlową, zaraz
do wynajęcia. Zgłoszenia: K. Lo-
ga, ul. Słowackiego 13. tele-
fon 66-89. Pw 3 113-23,62

5
pokoi z hollem 1 września wy-
najmie gospodarz Łazarz, ulica
Spokojna. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdw 87 074

3 pokoje
kuchnia 2 pokoje kuchnia ogród
Aleja Szelągowska, wydzierżaw-
wie. Telefon 70 39. zdw 86 409

Mieszkanie
jednopokojowe z meblami 250 zł.
Adres Kurjer Pozn., Stary Ry-
nek rw 2 604

Pokój
samotnej osobie, najchętniej kraw-
samotnej osobie, najchętniej
krawcowej. Gospodarz, Wierzb-
cice 2. zdw 87 333

Mieszkania
zaraz 2, 3, 5-pokojowe. Adres
wskaże Kurjer Pozn. zdw 87 333

Sześciopokojowe
balkony elegancko odnowione III
płr. 250 miesięcznie. Zgłoszenia
str. Kreta 24, naprzeciw sadm.
zdw 87 332

Dwupokojowe
duże słończne, balkon, odnowio-
ne, 100 zł miesięcznie. Zgłosze-
nia Młyńska 13, stróż.
zdw 87 331

Dla adwokata
trypokojowe, I piętro, Pocztowa.
Oferty Kurjer Poznański
zdw 87 303

3
frontowe pokoje, kuchnia, Matej-
ki 60. m. 7. zdw 87 310

„Rex”
Stary Rynek 45 przyjmuje zlecenie
wolnych mieszkań, poleca tak-
ż, przeprowadza transakcje
kupna i sprzedaży nieruchomości,
oraz lokale handlowe.
zdw 87 293

Trypokojowe
dwupokojowe, komfortowe od gos-
podarza wskaże Matejki. Ziel-
na 3 m. 21. zdw 87 274

9 SZUKA MIESZK.

Pokój
z kuchnią lub próżny pokój pos-
zukuje wprost od gospodarza za
miesięczną dzierżawą. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 87 261

Mieszkania
pokoiu, kuchnia za miesięczną
dzierżawą poszukuje Pośrednicy
wykluczeni. Oferty Orodownik
Wlkp zdw 83 163.

Poszukuje
się 6-7 pokoi słończnych w do-
brej dzielnicy. Oferty z dokład-
nym określeniem położenia i z po-
daniem ceny Kurjer Poznański
zdw 87 147

Od
1 października poszukuje wprost
od gospodarza 4 pokojowego fron-
towego mieszkania. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 87 090

2
pokoi kuchnia łazienka poszuku-
je wprost od gospodarza urzęd-
nika na stałej posadzie, ewentl.
czynsz zgóry. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 87 086

Mieszkania
jednego lub dwóch pokoi kuchnia
wprost od gospodarza poszukuje
młode małżeństwo. Oferty Kur-
jer Poznański zdw 87 133

Szukam
1 lub 2 pokoi kuchnia Jeżyce,
ewent. czynsz zgóry. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 87 157

Pewny
płatnik szuka 4 pokojowego mie-
szkania z wygodną słończną,
nie wyżej III. piętra w nowszym
domu. Oferty Kurjer Poznański
zdw 87 070

Urzędnik
poszukuje 2-3 pokojowego mie-
szkania. zgóry. Oferty Kurjer
Poznański zdw 87 193

Szukam
mieszkania 2-3 pokojowego od
gospodarza. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 87 200

Mieszkania
5-ciopokojowe z komfortem w
okolice Grunwaldzkiej. Zgłosze-
nia z podaniem ceny do Kurjera
Poznańskiego nw 4 876

2-1
pokoiu kuchnia poszukuje eme-
ryt zaraz lub później. Czynsz
miesięczny gwarantowany. Oferty
Kurjer Pozn. dw 868

Mieszkania
4-5 pokojowego poszukuje od 1.9
32, piące za cały rok zgóry. Oferty
do Kurjera Pozn. zdw 87 295

Poszukuje
1-3 pokoi kuchnia wprost od gos-
podarza. Oferty Kurjer Poznański
zdw 87 294

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Mieszkanie
pokój i kuchnia zamienie na 1
pokój, Ostrowek 15. mieszka 1.
pralnia i prasownia. zdw 87 152

Zamienie
2 pokoje z kuchnią śródmieście
na 3 pokoje z łazienką. Oferty
Kurjer Pozn. rw 2 590

11 POKOJE UMEBL.

Dla uczennic szkół
tamto pensjonat Aleje Marcinko-
wskiego 19 m. 7. zdw 86 279

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35. II. pra-
wo. zdw 87 027

Dwuosobowy
elektryczność zaraz. Orzeszko-
w 5 I. jw 1304

Pokój
inteligentnym utrzymanie lub
bez. Perzyńska Mostowa 33.
zdw 87 151

Pokój
umeblowany, Strzelecka 11 mie-
szkanie 22. zdw 87 100

Pokoik
Wierzbicice 99 a mieszkanie 10.
zdw 87 103

Stacja
Uczennice szkół średnich znajdują
troskliwą opiekę pod względem
nauki i wychowania. Ul. Kocha-
nowskiego 17. m. 6. zdw 87 081

Centrum
pokój tylko lepsze panu. Poczt-
towa 10 mieszkanie 5. zdw 87 077

Pokój
Gwarna 18, 3 wchód, III.
zdw 87 130

Pokoje frontowe
balkon, jednej dwom osobom lub
małżeństwu. Spokojna 21, mie-
szkanie 6. zdw 87 131

Tani
27 Grudnia 19 Strzelecka.
zdw 87 163

Pokój
dla panów. Półwieska 1. miesz-
kanie 12. wejście z Strzeleckiej.
zdw 87 309

Słoneczny
inteligentnej osobie, obiadam. —
Waly Kościuszki 7. m. 5.
zdw 87 346

Pokoik
elektryczność Górna Włda 49.
m. 7. zdw 87 190

Uniwersytecie
ładny, dwuosobowy. Libelta 3.
zdw 87 195

Pokój
frontowy, słończny, parterowy,
Rybaki 21 a, mieszka. 1. zdw 87 162

Pokoik
wynajmie. Łakowa 9, mieszka. 10.
zdw 87 296

Jednosobowy
dwuosobowy eleg. Skarbowska 4.
mieszka 14. zdw 87 291

Kraśńskiego
3. mieszka. 2 pokój 25 zł.
zdw 87 289

Pokój
panu. Strzelecka 31. m. 20.
zdw 87 273

Młyńska 4
parter prawo, umeblowany jednę
dwom. zdw 87 264

Śródmieściu
pokoiu pani Młyńska 4. parter
prawo. zdw 87 263

Pokój
Ratajczaka 11 a. VI wejście.
m. 95. zdw 87 204

Panience
wspólny. Strzelecka 31. m. 22.
zdw 87 307

Słoneczny
Półwieska 5 m. 9. zdw 87 194

Ogrodowa
11. m. 10 dwuosobowe.
zdw 87 193

Frontowy
elektryczność. Szewska 15. mieszk.
kanie 7. zdw 87 192

Pokój
umeblowany Skarbowska 20. mieszk-
kanie 9. zdw 87 188

Panienci
wspólny pokój św. Marcin 29
w podwórzu lewo III. prawo.
zdw 87 184

Pokój
umeblowany Woźna 14. mieszka-
nie 4. zdw 87 180

Pokój
frontowy Piekary 22. mieszka. 12.
zdw 87 179

Centrum
niekrepujący duży nobliwy. Wa-
ly Jana III. 11 m. 4.
zdw 87 228

Czysty
słoneczny, z klatki schodowej
15. lub 1. Wolnica 7. m. 11.
zdw 87 232

Pokój
frontowy. Seweryna Mielżyń-
skiego 22. m. 8. zdw 87 220

Pokój
do wynajęcia. Śniadeckich 20.
mieszkanie 3. zdw 87 215

Niekrepujący
frontowy, elektryczność. Stroma
7. m. 4. zdw 87 212

Dwa pokoje
panów Skarbowska 15. dom ogro-
dowy, wprost parter, prawo.
zdw 87 197

Niekrepujący
wygodnym utrzymaniem (bez)
zaraz. Różana 4. Radomska.
zdw 87 199

Komfortowy
niekrepujący, centrum, telefon.
27 Grudnia 10. m. 2. zdw 87 233

Niekrepujący
zaraz. Seweryna Mielżyńskiego
22. mieszkanie 20. zdw 87 237

Inteligentnemu
z klatki schodowej — małżeństwu
Wskaże Kurjer Poznański
zdw 87 233

Pokój
frontowy, elektryczność. Niego-
lewskich 2. m. 5. zdw 87 240

Pokój
czysty, frontowy, elektryczność.
Wielka 17. m. 13. zdw 87 246

Niekrepujący
Ogrodowa 4. m. 8. zdw 87 248

Pokój
Ogrodowa 12. m. 11. zdw 87 257

Pokój
Łakowa 4a. II prawo. zdw 87 222

Dwuosobowy
Wielka 18. m. 14. rw 2 601

Pokój
umeblowany, osobne wejście.
balkon. Zgłoszenia Grunwaldzka
20b. m. 8. zdw 87 337

Elegancki
telefon. Przecznicza 10. m. 1.
zdw 87 358

Frontowy
lepszy umeblowany wolny. Bu-
kowska 33. m. 2. zdw 87 360

Niekrepujący
20 zł frontowy. Maleckiego 27.
mieszkanie 6. zdw 87 362

Tanio
panienci. Kantaka 8. m. 7.
zdw 87 368

Jasna 16
m. 8 elegancki, słończny, tele-
fon. zdw 87 343

Balkonowy
Jeżycka 45. m. 9. zdw 87 345

Centrum
dwa, jednosobowy dobrze ume-
blowany, czysty, elektryczność.
Szkoła 11 m. 8. zdw 87 349

Frontowy
elektr. centr. ogrzewaniem inteli-
gentnemu panu. św. Marcin 63
mieszkanie 11. zdw 87 301

Pokój
zaraz. Grotzgera 2 m. 2.
zdw 87 342

Pokój
Śniadeckich 20, mieszka. 8.
zdw 87 336

Pokój
słoneczny panu. Kwiatowa 4.
m. 6. zdw 87 320

Lepsze
pokoje wolne Słowackiego 25.
parter lewo. jw 1317

Kraszewskiego
19. III. prawo. jw 1318

Spokojnego
lepszego pana, panią 2 przyjmie
na pokój Piekary 10 parter,
lewo. zdw 87 407

Pokój
wygodami. Żupańskiego 21. m. 4.
zdw 87 371

Niekrepujący
Kreta 6. m. 8. zdw 87 402

Jedno-
dwuosobowy (także przyjezdny)
Goderska, Półwieska 2.
zdw 87 338

Tanio
dwuosobowy wszelkimi wygoda-
mi. Matejki 60 m. 1. zdw 87 377

Pokój
z utrzymaniem bez fortepianem.
Matejki 62. m. 1. jw 1309

Duży
utrzymaniem, bez Wielkiej Gar-
bary 5. m. 9. zdw 87 353

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
do 25 zł poszukuje starsza urzęd-
niczka przy inteligentnej rodzinie
od 1. 9. Zgłoszenia Wierzb-
cice 53. mieszkanie 3. zdw 87 150

Naprawę
eleganckiego niekrepującego po-
koju z łazienką w centrum pos-
zukuje pan Zgłoszenia do Kur-
jera Poznańskiego pod
zdw 87 093</

Od 2,75 szkolne fartuszki (plaszczki) polecia wszelkich fa-

3,90 złote

fartuch biały z rekawami plaszcz damski biały od 4,90 plaszcz czarny damski od 6,90

Bilansista wykonuje prace buchalteryjne. bilanse, lekcji buchalterji i sprawy podatkowe.

23 OZENKI

Inteligentna posażna paniąka z sfer kupieckich poszukuje odpowiedniej partji.

Która z pań dobrego charakteru zgrabna, miłej powierzchowności pragnie poznać człowieka zrównoważonego, kawalera, lat 29, pracownika technicznego na stanowisku? Cel matrymonijalny.

Krawcowa lat 25, wyjdzie zamaż. Poważne oferty Kurjer Poznański zdw 87 181.

Dentystka panna lat 43, posiadająca własny zakład dentystyczny, materiałnie niezależna szuka znajomości poważnego, inteligentnego pana od lat 48, na stanowisku z prawem emerytury, najchętniej wdowca. Cel matrymonijalny.

Wdowiec posiadający kilka tysięcy pożyczki państwowej, wartościowe urządzenie mieszkanie, emerytura 150 zł, przystojny, sympatyczny lat 45, troje dzieci 11 do 19 lat, ożeni się z panną lub wdową, posiadającą nieruchomość, przedsiębiorstwo lub gotówkę, dokąd mógłby się zaraz sprowadzić. Dyskrecja zapewniona. Szeregofy Kurjer Pozn. zdw 867.

Kawaler lat 29, mechanik na posadzie, właściciel kolonjalki w Warszawie, średniego wzrostu, bez nalogów, poszukuje żony z gotówką. Posrednictwo pożądané. Oferty „Poste restante“ Warszawa. zdw 87 884.

TEATRY Teatr Polski: Dziś - „Katarzyna II.“ Sobota, 13. 8. - „Genjusz i kucharka.“ Niedziela, 14. 8. - „Katarzyna II.“ Teatr Nowy: Dziś - „Białe fartuszki“, występ teatru Ireny Solskiej. Sobota, 13. 8. - „Widowisko rybaków“, występ teatru Ireny Solskiej. (Letnia scena na wodzie) Sobota, 13. 8. - „Skalmierzanki“, komedjo-opera. Niedziela, 14. 8. - „Skalmierzanki“, komedjo-opera.

DZISIAJ W KINIE Apollo: „Wszystko dla dziewczyny.“ Aurora: „Władczyni Atlantyd“ i „Tawerna tysiąc radości.“ Corso: „Tarzan władca dzungli.“ Colosseum: „W spelunkach Rio de Janeiro.“ Metropolis: „Zwycięstwo.“ Muza: „Szlakiem hanby.“ Ordeon: „Adjutant Cara.“ Odeon: „Król bokserów“, „Pod fałszywym oskarżeniem.“ Roxy: Pat i Patachon. Slinks: „Mądra żona“ oraz „Wesołe wakacje Lupino Lana.“ Słońce: „Jego małeńka.“ Tęcza: „Lokomotywa 2329.“ Wilsona: W nocnym lokalu.

Wdowiec posiadający nieruchomość Poznań poszukuje panny lub wdowę bezdzietnej gotówką z 30 000, cel matrymonijalny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 87 294.

24 NAUKA

Kursy ksiązkowości stenografji, rachunków korespondencji pisaną maszyną. Ogrodowa 16 II, zdw 86 422/3.

Kursy księgowości, korespondencji stenografji pisaną maszyną po cenach znizowanych. Wpisy codziennie. Postep Plac Sapieżyński 2 a, zdw 84 216/7.

Kursy handlowe Czaporowskiego - jednoroczne i półroczne rozpoczynają się 5 września. Zgłoszenia Postep Pl. Sapieżyński 2 a, zdw 87 111/2.

Student udziela skutecznie korepetycji. Oferty Kurjer Pozn. zdw 86 467.

Kursy kroju, szycia damskiego. Nowak, Wrocławska 33, zdw 775.

Dla uczennic szkół pensjonat I Suszczyńskiej Aleje Marcinkowskiego 19 - Opieka wszechstronna. Fachowa pomoc nauce zapewnia dobre postępy w szkole. Opłata niska. zdw 86 274.

Korepetytora dla 3 pańienek IV VI VIII gimnazjalnej (francuski, angielski, matematyka, fizyka), za ożbiady i kolacje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 107.

Panienci 1 lub 2 uczeszcujące do szkół średnich przyjmie na stancje. Opieka i pomoc w naukach, zapewnione. Teresa Bartocka, Kreta 5, I piętro, zdw 87 127.

Gimnazjaste przyjmie, opieka, dozór lekcji, pomoc bezpłatna. Preissowa, Mostowa 29, zdw 87 216.

Stancja tania młodzieży gimnazjalnej. Mazurkiewiczowa, nauczycielka, Wielkie Garbary 5, II, zdw 87 354.

Stancja Łazarz gimnazjastom, gimnazjastkom emer. dyrek. gimn. Kanakowa 16, mieszkanie 9, zdw 87 395.

25 MUZYKA

Obligacista potrzebna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 86 991.

Pianistka (sta) zaraz potrzebny Restauracja Półwiejska 5, zdw 87 417.

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Student prawa poszukuje jakiegokolwiek posady, wymagania skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 84 390.

Dentystka upraw. poszukuje jako asystentka (tylko operatywnie) posady lub jako kierowniczkę. Oferty Kurjer Poznański zdw 86 611.

Panienska inteligentna, wykształcona pisząca na maszynie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 86 634.

Bonal z niemieckim, francuskim muzykalna, dobre świadectwa, poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 86 834.

Kupiec wszechstronna rutyna handlowa, siła pierwszorzędna młoda energiczna, szybkiej orientacji, ostatnio na samodzielnych, odpowiedzialnych stanowiskach wielkich firm przemysłowo-handlowych zagranicznych, język polski, niemiecki poszukuje odpowiedniego stanowiska; poważna kaucja gotówkowa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 87 067.

Franciszo cherne place. Ofres Kurjer Poznański zdw 87 093.

Książkowa maszynistka poszukuje posady, wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 076.

Piekarz - szofer z praktyką cukierniczą szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 86 766.

Prawnik w ostatniej niedzy graniczącej z rozpaczą prosi w imię miłosierdzia serca litosciwie o danie mu jakiegokolwiek pracy korepetycji, ewentualnie zapomogi pieniężnej, czyto w ubraniach, bieliznie buciakach. Zgóry dziękuje. Łaska we zgłoszenia (znaczek załączyc na odpowiedź) proszę kierować do Kurjera Poznańskiego pod zdw 86 773.

Poszukuje dentystyczny 10 letnia praktyka, biegły w technice i operatywie poszukuje posady od 1. 9. wzgl. później. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 160.

Dziewczyna uczciwa, czysta szuka posady do brem gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 363.

Pokojowa z prasowaniem sztywnej bielizny, cerowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 366.

Pracznka czysta szuka prania. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 355.

Służąca umiejąca gotować szyc poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 329.

Nauczycielka szuka posady Wymagania skromne. Poznań, Pocha 21 „Nauczycielka“, zdw 87 337.

Krawcowa dobra szuka posady w dom, 2 z dzienne. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 314.

Urzędnik gospodarzy lat 28, z 8-letnią praktyką, bardzo dobre polecenia poszukuje posady urzędniczą lub pisarską za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 313.

Inżynier elektryk, z praktyką poszukuje odpowiedniej pracy. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 398.

Urzędnik gospodarczy kawaler, lat 39, absolwent szkoły rolniczej przyjmie posade urzędniczą lub pisarską, wynagrodzenie obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 335.

Służąca z 9 letnią córka szuka posady do wszystkiego najchętniej na wieś. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 304.

Nauczycielka domowa z pozwoleniem i świadectwami dwuletnimi poszukuje posady. Przygotowanie, języki, konserwatorium, Poczta Toruń Miasto Poste Restante A. J zdw 87 279.

Polecam bardzo zdolnego, energicznego doświadczonego ogrodnika do wielkich ogrodów pałacowych lub mniejszych jako ogrodnika-szofera. A. Mańkowski, właśc. maj. Winnagóra, pow. Środa. Zgłosz. Wróblewski ogrodnik w Winnej-górze. zdw 87 262.

Książkowy-bilansista, 12 letnia praktyka poszukuje posady ewentl. na godziny. Oferty Kurjer Poznański zdw 86 390.

Gospodyni-kucharka w średnim wieku przyjmie posade od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 86 999.

Inteligentny młodzieniec Liceum Handlowe, poszukuje posady biurowej Oferty Kurjer Poznański zdw 83 690.

Niania z długoletnimi świadectwami szuka posady szyciem do dzieci. Łask. oferty Kurjer Poznański zdw 86 634.

Kelner - bufetowy poszukuje posady lub bufetu na rachunek kaucja do dyspozycji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdpw 87 158.

Osoba starsza uczciwa poszukuje miejsca zaraz bez wynagrodzenia. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 149.

Bufetowa dzielna, młoda poszukuje posady od 15. zna książkowosc i pisanie na maszynie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 87 103.

Polonistka magister fil. z 2 letnią praktyką w państw. gimn. szuka posady w gimn. prywatnem. - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 87 079.

Poszukuje posady w charakterze gospodyni w kasynie śniadalni restauracji lub samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdw 84 132.

Posługi poszukuje na popołudniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 136.

Dziewczyna uczciwa z długoletnim świadectwem przyjmie posade od 15. 8. do dwóch lub trzech domowych osób. Oferty proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 87 137.

Inżynier rolnik, poznańczyk, sumienny i pracowity z trzyletnią praktyką poszukuje posady urzędniczą pod dyspozycje od 1. 9. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 141.

Krawcowa dzielna w swym zawodzie poszukuje pracy u krawca lub składzie biawatny. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 167.

Technik dentystyczny 10 letnia praktyka, biegły w technice i operatywie poszukuje posady od 1. 9. wzgl. później. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 87 160.

Pielęgniarka ze szpitala szuka posady do dziecicy od września. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 161.

Krawcowa dzielna szuka posady w dom, także wyjedzie. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 163.

Starsza uczciwa osoba szuka posady lub posługi do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 066.

Służąca sumienna, dobrze polecona szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 126.

Mistrz fryzjerski szuka posady z kaucją 200 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 203.

Osoba lat 40, z lepszej rodziny uczciwa i religijna, znająca się na gospodarstwie domowym poszukuje posady do wszystkiego, możliwie do jednej osoby. Łask. oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 87 210.

Syn uczciwych rodziców ma ukończone 4 klasy gimnazjum, chętnie odda się praktyce leśnej. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 87 411/12.

Bona język polski, niemiecki, lat 22, dobre świadectwa szuka posady. Anna Barufa, Krobia (Wlkp.), zdw 86 731.

Urzędnik gospodarzy lat 27, przyjmie posade żonatego lub samotny - Skromne wymagania. Zgłoszenia Stachula Jan, Wolsztyn, Wlkp. zdw 86 935.

Ogrodnik pracowity, sumienny 26 lat praktyki poszukuje posady zaraz lub 1. 10. 32. Łaskawe oferty uprasza Stefan Motala Poznań Winiary, ul. Włocławska 1, zdw 86 161.

Przyjmę jakakolwiek posade biurową, najchętniej w Poznaniu kaucja do 1000. Porankiewicz Janowice, Dworcowa 6, zdw 87 068.

Nauczycielka egzaminowana może się zgłosić do 2 dziewczynce (do kl. VI i III gimn.). Oferty Kurjer Poznański zdw 87 129.

Nauczycielka domowa zakres wstępnych i 3 gimnazjalnych; muzyka. Referencje - szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 87 234.

Dziewczyna z gotowaniem i do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 295.

Dziewczyna dobraćmi świadectwami szuka posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 243.

Nauczycielka kilka lat praktyki szuka posady, język polski, niemiecki, początki francuskiego. Oferty Kurjer Poznański śrw 21.

Samodzielną dziewczyną poszukuje miejsca do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 356.

28 WOLNE MIEJSCA Służąca-kucharka w wieku średnim, z dobrym samodzielnym gotowaniem do wszelkich prac domowych potrzebna od 1. IX, na Starostwo. Zgłoszenia z poleceniami dobrych domów do Kurjera Poznańskiego zdw 843.

Apteka mniejsza na G. Słasku poszukuje od 1. 10. lub wcześniej asystenta (tyki) lub młodszego magistra (try) - Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 87 072.

Poszukuje lepszej dziewczyny samodzielnej gotowaniem do jednej osoby Poznaniu tylko dobrymi świadectwami w gieldniam. Oferty kopje świadectw i fotografie do Kurjera Poznańskiego zdw 86 813.

300 kaucji dam stają dobra prace. Adres Kurjer Pozn. zdw 87 143.

Służąca gotowaniem wszelkich prac domowych. Zgłoszenia poleceniami dobrych domów. Wypiańskie-go 12. m. 7. zdw 87 415.

Nauczycielki z zezwoleniem rządowym, młodej do 2 początkujących dziewczynek na wieś, żalaczonej fotografii poszukuje Brzozowska, Miłobada, pow. Tczew (Pomorze), zdw 87 404.

Fryzjer potrzebny Górna Wilda 25, zdw 87 239.

Krawca lub krawcowa z półdziałem kilkuset zł poszukuje dobre przedsiębiorstwo w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 396.

Kucharka samodzielna stała posada, kaucja wymagana 200 zł. Zgłoszenia Zielona 3 m. 21, zdw 87 379.

Bona freblanka potrzebna od 15 września do dwójga dzieci w wieku 4 i 2½ lat. Zależy na pannie dobrze wychowanej kochającej dzieci, miłej, skromnej bardzo czystej, cerowaniem szyciem, Zgłoszenia odpisem świadectw, życiorysem, fotografią (którą się zwraca) podaniem żądanej pensji do Kurjera Poznańskiego pod dw 869.

Poszukuje od 15. 8. wykwalifikowanej pracznki prasowaczki z dobrimi świadectwami Hr. Tyszkiewiczowa Pogorzela, Poznańskie. - Nieuwzględnione bez odpowiedzi. zdw 87 276.

Fabryka Papy Dachowej poszukuje fachowego, obeznanego z klientelą podróżującego. - Oferty proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 87 144.

Książkowa maszynistka polecona samodzielnie. Oferty piśmienne, podanie pensji Kurjer Poznański zdw 87 094.

Apteka w Poznaniu poszukuje od 1 września magistra. Zgłoszenia referencjami warunkami Kurjer Poznański zdw 87 095.

Maszynistki początkujące poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 87 080.

Inteligentna osoba z dobrego domu znająca się na kuchni i gospodarstwie domowym, potrzebna do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa w jednej osobie. Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 87 166.

Służąca samodzielną dobrem gotowaniem czysta pracowita potrzebna od piętnastego Waly Zycumnta Augusta 15 mieszkanie 32 zdw 87 153.

Fryzjerka potrzebna zaraz Mylna 6, zdw 87 390.

Dziewczyna młodsza zdrowa pracowita i uczciwa potrzebna do wszelkich prac domowych z gotowaniem Machalowa, ul. Kraszewskiego 3, jw 1310.

Potrzebny chłopak z własnym rowerem do rozwiezienia towaru i inkasa. - Kaucja ewentualnie gwarancja pożądana. Zgłoszenia. Zakolski, Poznańska 52 jw 1307.

Służąca do wszystkiego od 15. Pocha 78, mieszkanie 24, zdw 87 606.

Dziewczyna potrzebna. Rumińska, Wroniecka 10, skład kolonjalny, zdw 2663.

Bufetowa zaraz z kaucją. Adres Kurjer Poznański zdw 87 219.

Pomocnik fryzjerski potrzebny Żurawia 11 zdw 87 209.

Dziewczyna od 14-16 lat z prowincji potrzebna. Gendra Poznań, Górna Wilda 119 zdw 87 182.

Ekspedjentka branży rzeźniczej potrzebna Żupańskiego 5, zdw 87 186.

Uczennice do szycia i kroju lub samego kroju przyjmie Barabaszówna mistrzyni, Grobla 1 b u pp. Marczewskich, miesz. 6, zdw 87 229.

Służąca wykwalifikowana gotowaniem potrzebna do Torunia. Zgłoszenia Poznań, Słowackiego 35, mieszkanie 10, zdw 87 372.

Młodsza służąca potrzebna od zaraz. - Matejki 65a. m. 2 zdw 87 221.

Humor zagraniczny

Tak dalej iść nie może, panie mecenasie. Wszystkiego mi odmawia. Odmawia mi nawet rozwodu! (Judge, N. Jork). S. F.

Przedpłata na sierpień 1932 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku „Ilustracja Poznańska“ i „Nowiny Sportowe“ w Poznaniu w eksped. z 4.00, w agencjach w mieście z 4.50, z odnośnym em kwartalnie z 14.82 pod opaską miesięcznie w Polsce z 9.00 w innych krajach z 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przezskód w zakładzie strażkowi i p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonenci nie dostarczonych numerów lub odeszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznie: 200 gr. od 1-lamowej min. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 a stróża: do wydania wieczornego drobne do godz. 11 w soboty i dni przedświąteczne tylko do godz. 10: większe duże według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1470, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. - P. K. O. Poznań nr. 200 149.